

ترجمہ قوانین جواہر نظام
عروس
۲۰

I

۳۱

۱۸۲۷
۱۸۲۷

Mikrofilm: Afşin
No. 913

Sahife 1-41. arşinin
mikrofilmde alında

۲۱

SÖLEYMANIYE G. KÜTÜPHANESİ	
Adı .	Esad Ef
Yerli Kayıt No.	
Ulusal Kayıt No.	1827
Tasnif No.	

ESAD 1827

١٨٢٧

Faint, illegible handwritten text in Arabic script, likely bleed-through from the reverse side of the page.

قوانین جو امر نظام محامد و ثنا و اقانین فراید انتظام شکر و رضا
 اول حضرت سند نشین اورنگ جبروت و کبریای الرحمن **علی**
 المرث استوی نیک عرصه؛ فیجہ؛ ملک و ملکو تندہ تمہید اولین
 قصد اولنہ سان ناطقہ؛ بلاغت منطقہ ادای معنای
 معذرت مودای **بیزھی** سلطان اقلیم قدم کیم، غنید برضرت خیل و خند
 اد اکیم ایده شکر نمان کیم، صاییلور او ادھی جملہ نعمدن، قیلوب اغترا
 عجز و قصور و اعتراف بخور کال کلال و فتور او زرہ در و قوا
 فراید اتمام صلوة و سلام و قلابد لال ارتسام تجیل و اکرام اول
 جناب قانون سان مقام رسالت و پیام حضرت ملک علام و شفا پرداز
 اتمام بیاران مارستان، عوایت و اقام الام دردمندان ضلالت
 روحانی ایلام و سیار باہر الانوار اقالیم سبہ، افلاک و شسوار
 اشمب چون شهاب براق برق سرعت و جلال و احرام بند انواع
 اعتراز و احتزام و طایف حرم کعبہ؛ مقصود و مرام کہ سبحان
 الذی اسری بعبده لیلان من الحیر الحرام ساحہ؛ عوالم سباحہ؛ بہت
 و عظمیوندہ بط تنضید اولنغہ عزم اولنہ عقل قدسی مکان حاج
 چیز امکان اولدوغن رای الین معاینہ ایدوب زبا با شج و سیا
 اول مان بیباندہ لغزہ زنان **بہ** نہ شاه سکہ سنوک و ارفوکی قوللر
 وجود نہ سبب اتدی سبب سبب **باب**؛ ثنائی اهل عناصر نجہ احاطہ ایده
 کہ وصف آیت حسکہ اندی دورت کتاب، کلامنہ منطق معانی

نطاقه ناطق اولوب الحق بوفال صداقت مال حقیقت حالہ مطابق
 اولدوغن اصحاب حال نظر لرنده، بالبدامعہ معلوم و مبین و منہوم و **سندر**
تظم دلیکن ای دل شوریدہ احوال، کلورسہ خاطر و کہ مدحت آل
 نہ دکلو اودن ایسک کوزلہ اداب، کہ اہلیت مدحت رب ارباب
 کلامندہ قیلور هر پریدہ، اہجام، الار و صفندہ در بل الف لام
 و کراوصافن، اصحاب کرامک، احاطہ ایلسون درسک کلامک
 زھی سودای خام و فکر افکار، محال صرفہ صرف اولین افکار
 بپرشد در رسول پاک کوھر، کہ هر بریدر برنجم ازھر
 حقیقت بودر کم ال و اصحاب، کم در افتاب و کمی ہنساب
 سقین نہ رافضی نہ خارجی اول، قویاران و آلہ یارجی اول
 درسک روضہ بہ یول ویر رضوان، خدادن هر بریتہ استہ رضوان
 رضی اللہ عنہم اجمعین، محققان اسرار لامع الانوار منہوم السلطان
 ظل اللہ فی المرص یا وعی الیہ کل مظلوم ضمیرینہ روشن و ظاہر اولاکہ
 سلطان بلند ایوان مالک ایجاد و عدم دیوان ازلیت ارکان و ابدیت
 عنوان دہ مجاری او امر و احکام و سباغی اجماہیر کرام و لہامی علی
 تتابع القرون برنسق قانونہ مقرون قیلوب علی الام جمع انواع
 موجودات و اصناف مخلوقاتک بری برلیہ معاشرہ و زندگانیناری
 و معاملہ و نیل مانیاری اکا معفود و مربوط و مبتنی و سنوط اولوب
 انک رعایت و تشبیتہ محض عدل و اعتدال و بساینت و **لغتہ**
 صرف ظلم و اختلال اطلاق اولنوب بوقوانین و اجبۃ التکمیک داخلی
 ند اول نص مبین و سنۃ سید المرسلین و سنقول لغات بروات و مجتہدین

اولاد في الحقيقة شرع متين واصل احكام حكام عدالت آيين اولوب
اما بعد عهد بنوت وعادي ايام هجرت اقتضايه بعض نفوس نجي و غنا
وكيد وفساد اوزره اولوب انواع تليسات وجيل والوات تدليسات
مكرو وغل عليه ايدوب تنفيذ شرايع سعادت منافع بنويه بابنده
امرا وملوك اسلامك ايادي قويه ستمدت احتياج وافتقار حلال
اضطرار مرتبه ستم واروب بعض خصوصياتده قطع ترايع وخصومت
تبع زبان اولوب اولياي شريعتله مكن اوليوب زبان تبع واليات
سياتله اولوق واجب احساس اوليوب لاجرم هر پادشاه دين پناه
ايام عدالت فرجامنده تقويت اجراء اوامر نواهي و تمشيت اقامة
حدود آهي به بوضع معقول و طور مقبول اختيار ايدوب دايم
بيان دين رصاص قوانين معدلت اختصاصه بر وجهه مرصوص
و مستحکم طور رد يکه في المثل اگر صفائح سطح زمينده مذکور اولان
اوتاد جبال سکنه کال حرکت ورنزال واقع اوله طريان اثر اختلا
متمنع و محال مشاهده اولنوردي خصوصاً سلاطين کامکار و خواقين عالي
تبار دودمان آل عثمان که اقتداء اثار عمر اين واقفاه اطوار
علي و حسين ماستد ادا دين ذمه ملتزمينه فرض عين اولوب ابتداء
ظهور و بروز لري روز بروز تبايش صبح اقبال لري دياجير کفر
ضلاحي حظه روز کاردن اشعه مهر تابدار تبع ابدار و آتش بار
حول و قوق حضرت حول الاحوال معاون و هول و هيبت مجرّه رسول
پاکيزه خصال مقارن اولوب نوزائيت اسلامه تحويل ايدوب افاق
عالمی بالتمام رشک نصف نهار ايتمکدن واقع اولمشدر بين

۳ • بولاجهات صد في الجزه شول ريد د کيم • نظام بولدي بولار له جواهر احکام •
• ديار روم دمشق قتلاريله آجوب • صباح عيشني اعدانک ايلديلر شام •
لا بد منم حقيقتک بونمت جزيله کبري و موهبت جيله عظمي ارا سند
دايم الاوقات ساعات ليالي ايام حيات ادا؛ شکر و سپاس و حمدي قيا
صرف اولغني حله؛ واجبات طاعات و کافه مغترضات عبادت
اختاذ ايدوب بضاعت عمر کرامت ايله خواجه لرنیک رضاي بازار کاغند
گاه ايجاب اتمان صدقات و کاه قبول اشعه؛ اجر و ثوابت ايدوب بوسج
و شرايله فله عشر سالها فايده لوندن دايه کوروب و حيات قطرات دما؛
اعداء دين و دولت مزارع اراضی عرصات مرکه؛ شجاعته ذراعت
اولغنه کتل حبه انبتت سبع سابل في کل سنبلة مائة حبه خرمن امان
واما للري حب حب آهي ايله مال اولوب و احبباً مراسم سن سيند
باينده بيد بيضا کوسر کي سودا ايدوب مجاري سياه عقايد دينيه
خر خسايس مبتدعه دن تظهير ايدوب رياض ملک و ملت و سياتين
حکومت عدل و عدل حکومت ايام سعادت لرننده طراوت کامله و نظارت
بالغه اوزرنه اولوب هر که تبع کورنه ا کي قصد خون ناحق عباد الله
قبضه؛ قدر نلريله ابد الابد نيام چاه سياهه سرنگون اسير بند الامر
اولوب اخر الامر هلاک مور يانده غموم زمانه اولودي و الحاصل
توفيه احوال انام و تحصيل امان ارا مل و ايتام امرنده بذل کال اهتمام
ايچون اتفاق آراي و زراي روشن راييله بر موجب حديث هدايت
آيه لاجتمع امتي على الضلالة تايبيد شرع قوم و تا کيد نيج مستقيم ايجو
بر اولوب مرغوب عدالت محبوب و قانون هاي لون معدلت مقرر و وضع

ایدوب هر آلد لخصامك الزام و انقاي امرنده ذكر اولنان قانون
كرامی مؤید شرع نای و مقبول عالم دعای اولوب مجموع احكامده مبني
ومدار و لیل و نهار شریعت مطهره یه یار وفادار و مقبل خذنگار
منزله سنده هر امر خطیرده معین و نصیر و معاون و نظیر اولوب بو خاوا
سعادت و اقباله محمود جمله ملوك و اقیالدر بو اکیسه بروجله ز
وزینت و فرو شوکت بولشد یکه هر برسی خاص خلفای اربعه راشدین
و حادی عشره مبشره مهدیین اولمش ایدی تا حدی که حضرت رحمت
شمار و معقرت و ناراضت زمان و جنت مکان مرحوم و مغفور سلطنت لیم
خان جعل الله مرقدہ روضه من ریاض الجنات شهباز بلندین پرواز
حق شکار غای غایون مطارد دولت سلطنت بالاجوب قوت ید صیاد
قدرتله فی الحال صید چنگال ارادت اولوب مساعد سعادت و بیامنه
بمن دولتله هر بر عرش نظیری جلوس دلبذ بر یله مزین و محلی اندکده
بو وجهله نیت و برونعله عزیمت ایش اید یکه تقادم سنین ایله تغییر
بولان قوانینه کا کان ترتیب و نظام و تهذیب و انتظام و پرورد ملک
موروثی روث ظلم و اعتسافدن جاردوب عدل ایله منقذ اندکد تضره
اطراف و اکتافده اولان مالک اسلامیة به غلبه و استیلا ایدن اصحاب
بدع و هوانک خط خطای و جود لرن صفحات عالم شهوددن شور آب
شمیر آتش تابله محو ایدوب لغت طوا میر ضلالت فحوا ی اثم و نشر
مناسیر جلالت طفرای ان الدین عند الله السلام ایله هر دیاری مانند
خلد برین راحت گاه عجزه و مسکین ایدی اما حرکت عرق حمیت
مجال صبر و سکون قومیوب غلیان ربك غیرت طبع افکار کونا کون ایتدو

وانصاف

4 بالاخره اللغات مهمات مملکتدن نهضات و عزیمات قهر و اعدا املک
وملتی اتم و دشمن خود کامدن تشفی و اخذ انتقامی الزم بیلوب بو بابده
هاتف غیبیدن ندای اصبت فالزم سامع علیه سنه و اصل اولوب
همان بی توقف عساکر در بائسال وجود ظفر احواله مرارا جانب شرق جنوبه
تند باد قهر و غضبی هبوب ایدوب اکثر مالک عجم و کئی دیار عرب نشاط
فتح خاقانی ایله قحط و رجال عیش و طرب واقع اولوب ضمایم اقا لیم
محمیه دن مدد و عظام مراسم استغاثات جلیه مفارق انامه شدو
اولوب قزلباش خونباشی بزم آیینک نوا برشته سندن اهل شرقک
بزه سینک کلاه آتشینله شمع وار باشلرنده ادد و چراغ لاله کردار
جگر برنده داغ درد آلود اولوب یا اوب یا فلور کن اشراقات رایات فنروز
ایات سلطانی و طلوع صبح سعادت و سطوع شوارق نیرات فتح و نصرت
خدا بیکانینه باشلرنیه کون طوغوب شعله مشاعل فتن منطقی و صفی
غوایل مکاید زمن منظوی اولوب قریب سرحد خط اسلام اولان محل
و مقامک حوایت حوی امن و امان و حصن حصین رفیع البنیات
اطمینان چکلوب فزوا و اغنیاء و صنعفا و اقویا فی الجمله حضور قلبله موصوف
و سرور لیله مخوف اولوب و مداین و بلدان ولایت عرب که اراضی
فا یضه المراضیسی مهبط الوار تجلیات حضرت رب ایکن طایفه خابینه
چرا که و فیه ابالسه شیطنت طیالسه نک ظلمات و ظلم و عدوانف
و اول منبع عین الحیوة ایاتی قودقار کدور آنله تیره و تار ایدوب
رعایای حمای مملکت لباس عافیتدن مرآ اولوب دانه حص دکلو
استراحتدن خرمن میشتلوی حالی ایدی و هر فلاح بهر نور النامک

میده وجودی شعله به جور آتش آلود ایله انکنت سباه اولوب دود آبی
 کاه و بیگاه کوه بویا و زاپدی و هر قصبه اهلک قد نشین عبثی
 بیش غزن نیست نشوئه. مبدل اولوب جانلری آجوب عطشان زهر آ
 شربت اجل اولمشور دی ظلمه مزکوره داخی اعزّه رعیتی اللوند
 گرفتار بند و زلت کورد کلوندن مرایای عجب و خود فالقده کندولون
 کوروب مدام مت شراب غرور و بند آری پست باد. کبر و اغترار
 اولوب برایکی دست زاد روزگار و کعبتین لیل و نهار و کوش طاس
 دقار کردون غدار بر لبه نقش مراد لر نغایش و اظهار آیه ایله
 ضرور اولوب اطراف عالمه داود شکن شاه فرخ رخ و فرخنده باغ
 بیجا با بساط زمین و نطع میا دینده مانند صنوف شطرنج بی رحمت و ربخ
 عا کرسفید نرفت دستکاه اول سباه سیاه قیر اشباهه مقابل اولدوغی
 کبی آت اویتا دوب اورز لونه فرزانه پیاده لوسوروب بر حمله ده سلطنت
 بد کیشارینه کیش دویب سطح مید اندن طرح ایدوب منصوبه به فتح ایله
 شاه مات اندکد نضکوه فرسان قرین التقلیلن مانند اصحاب قیل شکار
 ترمیم بجزارة من بحیل ایدوب بومعاریه غریبه ده کیر و اولان ملک و آل
 بانجام و اکیمال اولوب بر اولیون اوینادیکه اول فرق ضلالت میادین
 خالیه ده لوند اندکلری ملاعبه؛ رجال و ابطال مثال بازجیه؛ اطفال
 ابطال ایلدی و الحاصل قاعده؛ دو شمن شکنکده درست و ضابطه؛
 خصم افکنکده چاپک و جت اولوب اگر مالک موروثه و اگر اقالیم مکتبه
 احوالی تدارک و تدبیرده تقصیر و تقییر دن همت عالی نهمی اعلا
 کاش حوادث ایامه سلسله و عمر عزیزنه انقسام طاری اولماعین میسر

اولیوب حکومت تنکنای دار الفناش دینای سلطنت فیحت قضای
 مدار البقا عقبی به تبدیل ایلدی انا لله و انا الیه راجعون حقا که اول
 اقتاب اسمان سعادت عز و بیکاه افق شهادتده غیب اولوب کوزدن
 طولناغله ظلام شاهنکام مصایب و مایم عامه به بنی ادک کوزنه
 روشای عالی قرا کرایدوب ثوابت و سیارات قطرات عبرتله روی
 زمین مانند چرخ برین اولمشکن ناکاه فالق الا صبح افراج بوسر کشتگان
 تیه هجوم و اتراحت ابصار بصایر و انتظار سرا بر نه پوز کوشتر بشار
 غنوصباح دولت و اشارت و روح کوبت خواص عوام عامه؛
 برین و کرام خدام معال احتشام کتبه؛ فلک رفعتک کوش هوش معانی
 یوشلر نه بو کلام فرحت فوهانک **نظم**

صدای بیلبل قدسی ابردی کای غافل • کراوغراد بیه خزان افیتنه بر نرسین •
 اسوب نیم بهار عنایت ازلی • اچلدی باغ خلافتده بر کل زکییت •
 نه کل که زکی ایله چهره؛ نظر کلکون • نخوسی ایله دماغ زمانه شک انکین •
 مصون سرت شحوف ضمتده الفا اولنوب قلوب اصحاب کوردیه اخبار
 مورثه المارک اجبار بیه نشوه؛ سرور و صفایا اولنوب اعیان
 اعیان مقدم هایون حضرت خدایگان زمانه ترقب و انتظار و ترصد
 و اصطبار اوزره ایکن مکر خیر سفر وقت اثر شهریار جنت مغرب
 حضرت سلطان جوانبخت اسمان تخت عرش آستان و سدره؛ اشبات
 خورشید نظیر و چنید دار و کیر قرعلام و ظفر اعلام شتری وزیر
 و عطارد دیر کیوان پاسبان مرغ جانستان سان آدم صنی صنوت
 و نوح بنی منقبت و ادیس درات یونس انس و خلیل خلت اسماعیل

تسلیم و موسیٰ تسلیم بمقتوب رضا و یوسف عزت و داود خلافت
 سلیمان سلطنت مسیح انقاس و الیاس استیاس و خضر کرامت
 و احمد منزلت و صدیق صداقت و فاروق معدلت و عثمان حلم و علی
 شجاعت کامل الخلق که انبیای پیشین صلوات الله علیهم اجمعین و اولیاء
 متقدمین علیهم رضوان الله رب العالمین خصال حمیده و خلال پسند
 شدن بینه اخلاق عظیمه حاوی و شیم کریمه؛ محتوی ایدوکی جمیع
 احزاب ائمه و اصحاب ارادت یافتند مقبول و مسلم اولمندی
 بنی دکلدی ولی اول کزیده خلقت جمعی خلقی و پرش بنیلرک خالق
 ولایت اهلی قو کوردیلر کرامتی و لی دنله او شاه ولایت لایق
 خصوصاً اوصاف ملوک اسلاف که رنیت رنبت جهاندار و حلیت
 منزلت شریاری اولوب امور رعیت پروریده لازم و شون معدلت
 کتزیده ممد ذات جلیله الصفا تنده چهره؛ مهر تابدار ده اشعه؛
 انار انوار کبی ظاهر و پید او با هر و هوید ایدی
 جهانگیر و جهان بخش و جهاندار سعادت خادم و دولت پرستار
 جلالت فرقی اوزره دره الناج عنی اول ایلدی ایل اکا محتاج
 خروش سروس جا و دشمن فم ایدوب سحاب حدقه؛ با صردن اول
 نوردیده؛ قیاصه باران اشک حسرت و سیلاب خوناب درد و فرقتله
 مردم عالمی غرقاب بحر ماتم ایدوب افتاب آسائمه؛ تقزیتی عامه؛ هانده
 عمت و قروار خلعت تیره صیغنت مصیبتی کنایه قامت طوبی اقامت
 قلوب تقدیم شرایط عزرا و سوکواری و تمیم فوایح صواع دعا و نیاز وزار
 و تلاوت آیات کلام حی لاینالی و قسمت صلوات و صدقاتی بهره؛ اقسام

انام اند و کد نسکوه وزیر پیر خرد و خرد بیان و مشیر پرنای تخت وفا 6
 آیین اغاز نصیحت و بنیاد موعظت اندیکم **نظم**

ایا شاه سر بر کامرانی جوان بخش پیر خرد فانی فلک تخت ملک سر جله خلیت
 جوان و پیر طفل آسائیلک پله واردیه برک تاج دو طوکدر میوه و باغ سنا
 اولب اول کعبه بر کعبه خا مقام اولدی سکانه تخت آلاء بکون سن فخر شاهان سن
 خلافت امرنه خیر الخلق قویا سمانی و یک عزادان اوت خرد و آلا روح دعا
 ایرشد حلقه دایم شادمانی که سندن شاد اولار روح روا ایغ اوزره طور پیر تخت
 قدم قبل رنجده ای لطف قلبد رترک سرتاج شمانه مهارک بالکچون اول روانه
 بیوریکم منتظر در ساکه لشکر قویلد زکی سن مایه کوزلر چون حضرت شاه
 جهان پناه بوضع د لیدیری و پندد لبند جا یکیری سم قبوله اصفا
 و غاوی دولت مطاویسنه احاطه و احوال ایلدی همان ماه سبکد کبی
 ادم سه بوزده سوار اولوب عزم قرین الحزم دار الملک استبول ایدو
 اسرع قبول و نزول ایلد سهل مدته سر بر خلافت مصری محسود چوخ ایدو
 اندکده سلطان تخت گاه چمن جنب برینه عساکر ازهار و ریاحین
 استقبال اندوکی کبی جمیع خدام و الامقام شریار پیر احتشامی قرشلی
 هاله سنال اول ماه کوردون جلای احاطه ایدوب حاکم اقلیم بدن بیغ
 روح قدسی مسکن کبی قلب عسکره ماؤ او مقر ایدو بیوب اسدا وقت
 و اسرف سعادت مقارنت تأیید حضرت ملک قدوسله صعود و جلوس
 کویار وکی کبی فی الحال بی توقف و امهال ارکان دولت همایون و اعیان
 سلطنت ایدو بیوب ابدیت مقرونی احضار قلوب بر حسب امر شایع الصد
 و شاورم فی الامر اولان تنقید او امر و فرامین و تشدید خواطر ضعفنا

و ساکنین که اعظم معظمت امور جهانانی و اتم مهمات شکر کداری و پستی
 و ابندر و کیفیت تدبیر تدبیر اعادی و طریقت تیسر تفسیر احوال خصوم
 فتنه ایادی باینده استشاره و کوی گفت و گو و صولجان اختیار و امتحان
 اداره ایتمکله هر برن فیانی اندرک و تلافیه سرکته کوروب لایب مزاج
 مرین ملکه علاج و مداوای ملکه بولوب کلیات قانونی حاوی و تشریح
 اعضا مملکتی لفظ موجز ایله راوی اولوب اصلاح مزاج عالم اگر قطع
 عرق فساد و اگر اوراق دما؛ ارباب ظلم و بیداد له در طیب رای حکمت
 ارادت موقوف اولغه قابل بر مقبول اهل قبول و بر عاقل صاحب فکر مقبول
 محرم اسرار سلطنت و مرهم جراحی زده کان حور و ادیت او کاجق وزیر اصفا
 مشرکه علت امراض اعراضدن شور مزاج ایله مبتلا اولوب و ذات اخلا
 تخلیط و اغلاط دن احتیاج غدا مخالفت ارتش ایله مبتلا اولان لازم و باکری
 اولانغین تربیت کیمیا خاصیت پادشاهی ایله مربی اولوب و رشحات
 عین الحیاة عنایات شهنشاهی ایله نشو نما بولمش بر نهال حدیقه افضل که
 ازهار کالات عقلیه ایله محلی و انوار ادراکات علیه ایله انکت نما و ترا
 منافع دینی و دنیوی و ثمرات روائع شرایع مصطفویه و اوراق مکارم
 اخلاقه نقل قدر چند سر بلندی اوج عز و علا دن هر سدره المنتهی
 اولوب استقامت سرور استین همی بالا اگا بر بنده؛ کترین سبز قبا
 و صد اقتده صبح نوزانی لغا اول افتاب جهان ارای مطلع و لقد
 اصطفیناه فی الدنیا به کوبای کلمه؛ امانا و صدقنا اولادیب بالغ
 التادیب بای عقل روشن ضمیر عالم شهابه عالم فنون اداب اولان
 کوروب مانند طفل ابجد خوان خواننده؛ حرف استقامان اولوب و مقدا

قنطار حلم و قاری کفین لیل و نهار و شغال لیل و ارطال حبیب ایله هزار
 ماه و سال وزن اوله نمود خط استوا و میزان چرخ جهان بیافراطت
 مجال اولوب اخر منتع و مجال مشاهده اولنه و ذهن بهمه موشکافی مکر
 جنک و مصافاته کثرت مواکب صواب افکار سباه فتنه پناه بدخوا
 صحرای فیح الفضا دینای طار کویستاره و اکو طاروس عتی عرصه؛ سخا
 جولان انسه بوم شوم خم میسومک طایر روحی ایشان جسم مجروح بدن
 هوای فتابه طیران ایلیه و اگر رستم رای ستمه مید انسه کیر سه قوت
 بازوی قدر تله تیر قامت کان صفت خرووی و مسافران تر عدم نیروی
 زانوی جلادت ایله عدوی سخت خویک پشت صلابت شکست ایدوب
 افکنده؛ بیابان درد و الم قیله حاصله و صافان روزگار تا انقضای اعضا
 اول تاج المآثر و سراج المناظرک او صاف کزیده سن تعداد و شمار اینک
 لامحاله خارج و دایره مقاله و داخل حد استحاله در و لهذا اول کار
 اصنام کفر و ائامک نام نجسته انجمن بعلم و علم آدم الاسما؛ ابراهیم
 وضع اینکی الهام و القا ایدوب هر چند تارید حصاد عنید بنجیق نقاقله
 کید نار کید و حده احراقه اتفاق اتدیلسایه بقای پیرایه مالک
 ملک قدیمه نسیم یانار کوفی بردا و سلاما علی ابراهیم ایله هر اخکرا حمر
 غنچه؛ ورد حرا و هر همیه؛ آتشین پیکر کلبن نار تبین رعنا و مردود
 کبودی منظر سبزه؛ سبزه فام و اوراق شجر احضر مشاهده اولنوب برتر
 ولا یحیی المکر السی الا باهلله اسواق مکر و نقاقله مبتلا یخران
 مهین مجملنا هم الاخرین واقع اولدیله الحمد لله الذی هدانا لهذا
 زهی نوب او به باغ و جوانی کل رنگین کلزار امانی سعادت دوحه سینک شانه
 خساری

بوباع کهنه نک تازه بهاری لاجرم اخلاص عبودیتله بوبادینوما اختصا
 قریب تحصیل یکمین حضرت خلیفه؛ رب جلیل ورتبت والای خلت خلیل
 ارزانی قلوب اولدخی شمس وقر وارلیل ونهار آستان فلک المفقده
 نورایت صدق وخدمت شمارود نارایدینوب لبالی ظلماده شمع لایع الصنیا
 کبی ثابت قدم وپا برجا خدمات مجلس انده پرواز اولوب قزینه سرری
 مخزن اسرار سلطنت و زبان فصیح البیانی که مفتاح خزاین خفا یا اوکوا
 امورد دولت در دفع باب کینه قیلوب درج اعتقاد مندرج اولات
 در رفینه بیکانه واثاده کسینه اطلاع بتر اولمردی حضرت پادشاه
 عالم پناه اول وجود فایض الجودک جبهه؛ قابلیتند اشعه؛ سعادت
 لایع وچهره؛ استعداد منده ششعه؛ رزانت سدادی ساطع کوررت
 خلوات وجلواته التفات کیمیا مضاهاتله مشرف ایدوب اگر فتح
 مقالید مشکلات مملکت واکر کسر صنادید اعادی ملک وملت باینده
 آنک رای رزین ونگر متینی مصروف اولوب مذاکره؛ علوم وزارت
 وخواورد؛ مباحث فنون عدالت ساعات عمر عزیزک اکثر خطرات
 صرف ایدوب موافقت حسن تدبیر ورافقت فکر قضا تا بئرینه متعار
 تأییدات حضرت قاضی الحاجاتله انواع فتوحات واصناف غزوات
 روزی اولوب نسایم فتح و فیروزیه مردم ریاض سلطنته تنسم ایتمکله
 محمودار الملود بهشت هشتم احساس اولنوب اخر **نظم**
 • ددی عقل ای شه پاکیزه اوصاف • بز نسون کرسی عدل اولدی انصاف
 • طور رکن بویه قائم رکن دولت • آنوک غیرینه وزرا اولور وزارت
 • درو امیدرواریکن اول کل پاک • طولا کلزار عدله خاک و خاشاک

8 • سلیمان سن کا اصف پراثر • قیوکه انرودجن صف صغیر پراثر
 • النده رام ایکن هم خامه هم • وزیر اعظم اولوق اوزکه لر حیف
 • اولور رکن هرا میر امرینه منقاد • اولور بکلر بیکلیک غیره بیداد
 • نه کلدی ملکه طابک کبی برشا • نه آنک کبی قول کوردی بودرگاه
 حضرت خروجهایبانتک مذاق و لطف و احاشنه بو کفتار شیرین سکر
 امیر قندریز اولیحا ق هاتر بینوقف اول جلیس مجلس تالفه منزله
 عطیه وزارت و امارت ضمیمه؛ عنایت قدیمه؛ سعادت مصاحبت
 قیلوب بروقت عایون و سعادت میموند سرای سرت ارادن ماوای
 حت فاسنه شرف انتقال ایدوب تصدی؛ دفع ظلم و تقدی تالی عبادت
 ایام و بیالی قیلوب گاه احوال فقرا و صعایلیکی اصلاح و گاه احوال امرا
 و ممالیکی الجناح ایدوب طیب حادث ندیر موافق ایله بیمار ان علت
 افتقاره تیمار اتمکی محض حکمت بلوب بحر زخر خاطر عا طریقه بر وجهله
 احاطه میر اولمش ایدیکه وقت سیرده مصالح صغیر دکییری تمام ایدو
 بوائی اوقات شریفه؛ صحبت شه لذت شهر بار مکارم منقبتده کجور
 از زمانده چوق قدرت و توفی صرف ایتمکله بر مقدار صنغای رعیت
 استظهار بولوب رسوم قوانین سلاطین مردم صنغیه؛ عالم دن محور
 ایکن مداد مدادی ایله بینه مرقوم اولوب مگردیار فنیج المدار مصر
 حکومت جاهلیت و جاهلیت حکومت فراعنه؛ چرا که دن فراعنه؛
 شسواران انصار ظفر استصار ایله خلاص اولدن امر عالی قدر
 سلطان خرو نمانله موه بعد اخری اول جانیک حفظ و حراستی ایچون
 وزرا؛ عالیشان دن بر بخیه سن علی التوالی سناجی مجد و معالی ایله

ساعت

مرتبه نیلی سیدن بربر عربی ایدوب اگرچه بولردنخی خدمات پادشاه^{هید}
 بذل کال و جهند ایدوب لکن باعث نظم و انتظام و سبب دوام حسن
 اختتام اولاجق بر قانون متین و پنج مستقیم اولاجق بوضع ترتیب
 و تقیین امد و کلری اجلدن دایم ملاوقات اول دیار تفرقه و تشویر
 خالی اولامقین حضرت پاشای اعظم فکلی اللهم مکی الشیم شمس مطالع الدوله
 والاقبال بدر منازل الرفعة والاجلال منم مصالح الانام مرمم خرابی
 احوال الکرام واللیام مذهب امور الدول و مرتب سئون الملل والنحل
 عارف مقادیر الصغیر و الکبیر کاشف مسیبه اصحاب التبذیر والتقییر
 حامی بیضه الاسلام حاجی ظلہ الانام مدبر ممالک الجید والجلال مدبر
 سوائک الکفر والضلال اصف صفوت افلاطون حکمت ارسطو خیرت
 جالینوس حذاقت نوراه الملك المتعال قلبه بمصایح انواع الکمال نظر
 اکیر اثرن خاک بالعرضه و خلافت مستقره اماله ایدوب تحریک
 لب ابله تکین عواصف تشویش و نغیب اتمکچون مدایج پادشاه اسلام
 ایله افتتاح کلام خیر اختتام ایدوب ددیله ای ظل ظلیل آله همیشه
 اقباب قدرت و دستکاهک مطالع تأییدر بایندن طالع و مشارف
 تأیید سجا ایندن لامع اولاس بر پادشاه هفت کشور سن که اختران
 عدکله مشغول جهت منور و بر شمر بار خورشید سن و چیلید سیر سن
 که اشعه فضل و احسانک چار حد عناصره نور کوستر در بوقوتک
 مرآت مصفا تصورنده بر معنی صورت نما اولدیکه قوتیان قدر توان
 ممالک ستانله اگر عنایت الهی و نصرت همت پادشاهی اولورسه اول
 جانبلر وک ماهیت احوالی کاهی عز عرض همایونده ظاهر و جلی اولا

عالت

مقدم

9 مقدمات تکرار تکرار اول دبارک اطوار صفا و کباری بلیجه دستور عقلت
 دستور تقویض اولنوب اول سوزده اولان سود و زیایلری عرضه؛
 عرصه؛ آستان جلالت آشیان اولمشدر بوچاکر کهتر ششم باغ وضا^{عت}
 ایکن عابج معابج اوج عزت اولوق پر توهر سپهر عاطفتکدن اولدو
 کالشر فی تنصف النهار انظار اولوالابصار ده روشن و اشکار
 اولوب بونوع عواید مواید انقامله اعتنام ایدوب شکرین بلیت
 اولیک کالانعام در حالیا بحار زخار التفات و اعتبار بوجود
 قطره آثار و عبارکم عیار ساحل عبودیت مدار قبلنه توج ایدر سه روی
 دلجو در یادن سوی عرب عربابه موافقت روزگار رضای حضرت
 حداد و نیکار له تفرج ایدرک باد سرعت نهاد کپی سهل مدته و اربوب
 جلیات و حقیقاتنه الملاح کلی تحصیل و جمعی امور فرتیب و تکبیل ایدو
 ینه طایر همایون همت بو آشیان سعادتیه فایز دولت مراجعت اولا
 پادشاه عالم پناه بو کفتار شکر باری استماع ایدوب بر مقدار تأمل
 و افتکاس و تردد و اضطبار اتدکد نصکره فی الحقیقه بو امر مهمت
 حصولی رای غراسدن مرجو و مأمول اولماغین بر قاج کون مرارت
 مفارقت و ترک لذت مصاحبت کمال اضطراد ایله اختیار اولنوب
 حسن ایجازت پادشاهی اول منظر ادا مرونوا هینک قون حال و زمین
 امالی اولوب نواب کامیاب و عا کونصری منابدن بو مشغل حظیرده
 معین و ظهیر اولوق ایحوت کار ساز و سازگار عارف معارف اوضاع
 و اطوار آدمی قوشوب همان اول اختر فرخنده فال سفارین اهله مثال^{ایله}
 روی در بایه بسم الله بحراها و مرساها کوبان و بردان اولوب زمان

شدت شنا و اوان حدت سرما قرین اولمغین کو یا ریاچ فاینه نکت
 عربی حضرت وزیر اصابت پذیر، عرض خدمت و اظهار عبودیت
 ایتمکچون بر بریده کال تضادم و اختلاف ایتمکله در یادن عبور بتر
 اولیوب لکن ممالک محروسه متعلق اولوب کورلمی لازم اولان
 مواضع و جزایری کزوب کایینی تدارکن اندکد بفرکه مکر قره جیا^{بنند}
 بعض ضعیف رعیت و البیان امور حکومتدن متضرر اولوب آنلردخی
 حضرت پاشای اعظم و دستور معظمک نصاب عدالت کامله سندن
 بی نصیب اولمق ایچون اول بحر شیرین کرم و نهر شکرین محاسن^{شیمیش}
 جو بیار همق قور و جانبند جاری اولوب مبتلای خوشک سال ظلم
 اختلال اولان فقرانک مزارع امانی و مالکونه زلال افضالی مسلل
 سلال اولوب کلزار بهشت اثار مملکتی خارجور ظلمه؛ ولایندت
 باغبان عنایتی تطهیر ایدوب بیجه کون قطع منازل و مراحل ایدوب
 پادشاه او غورینه او غورنده اولان شداید و زحمتی عواید نمت
 بلوب عاقبت بر سعد ساعته سرحد اقلیم مصر مخیم عسکر عز و نصر
 اولوب مقدما پیام فرحت فرجام قدوم جلالت رسومی و رود بیه
 طوائف اختیار مازصد کال انتظار و فریق اشرا حریق شرار
 اضطرار اولوب شونلرکه مسالک ضلالت و مهالک خیانتده اصحاب
 معصنه رفیق و قرین اولمکلردی بر موجب نص مبین ان الله لا یندی
 کید الخائیان کرقشار بند بلای عظیم لاین یسین او عذاب الیم اولمقدت
 ترسان و لرزان ایدی و آنلرکه جاده صداقتده حکم و مناج
 استقامته ثابت قدم اولوب مکان تمکینده سکین اولمکلردی کله باحه

الخیرین

10 دی
 التحسین و کذلک بخیری المحسنین دن رجاء و جزاء فضل و احسان ایدرلر
 اما بهر حال سعادت استقبال مدبره و مقبله علامت دولت و اقبال
 اولمق ظنی ایله افواج موکب ظفر مراکب و شیوخ عربان علی اختلاف
 المراتب قار شو جتوب فرکر جمال عدیم المثال ایله اول احسن تقویم
 قوم عربیه ماهذ ابشران هذا الاملک کریم دیدردی و ساکنان مقام
 علیین نواب حضرت پاشای معدلت آیینک سامعه اکره لرینه ادخلوا
 مصران شاهه آنسین صدای بر اعمت اداسن بیتش رب بیوت قاهره
 منازل نازل الطاف نادره اولوب و قلعة الجبل اول نوزاجده محل
 اولمغله رشک حصار کنبند و آرد سرای بهشت آسار السور و مدار
 الحضور اولوب پوئشاده سوابق نواب جلالت مناب عبته؛ علیه
 ارض مصره نزول سماویه کبی نزول اندکلرنده بدایت امره عین طعلرین
 نهایتده مفتوح و رای حوصلون غایت کار و عاقبت انکار و سرمایده
 روح کوروب مقدا صورت تقدمه ده بعض معانی تعبیه سیله بصر
 بصیرت لرین تمییه اندکلری کبی حضرت پاشای کامل الاستغنا نکت^{دینی}
 خدمه؛ مکره سته جوز طبق خوفدن رجاء قبول و رضای له بعض
 حیرت فزای خیرت اولوالهنی اولاجق اشیا سفارت نفس آماره ابله
 کوشم عرضلرنه کوشاره اولمق معینن اشعار و ایما ایتک صورتت
 کوستدیک عین عبرت بین و دین کنایت آیین لونه اعاجیب روزگار
 کورمکلین طبع سلیم و ذوق واجب التسلیمی کال نفرتله تنفر ایدوب
 اصحابن بی هابا اسوه؛ طرده مطرود واقع رد ایله مردود ایدوب
 همان ساحه؛ دیوان خانه اول دولت جاددانه مکان اولدوغی کبی

کیاست

اولاد اداقی و آقا صیده اولان طابع و عاصمی تخلص بیوروب پرکار دار
نقطه اطاعتی مدار ایدنلر قطب دایره عزت اولوب لباس
التماسدن عاری اولنلر خلع علییه و تشریفات فاخره ایچنده منواری
اولدیلر و قبطی مثال آل مکرو احتیال اولان عزیز سئوراب بحر
عذاب اولدی ابن بقیر مراجع مراتع نعمته بی منت کا و علف خوارکر
عجلا جده اله خوار اولوب محبت جنت قارون سعادت مطاوعت
هارون عقل هدایت رهمنوندن مردم ایدوب طریقت مکیدت و کافریده
سحر سامریلر کوستروب و ابن عمر عمرنده کورمدوکی عزیز ایله ولایت
صمیدک صمید طینه قناعت ایتموب سودای صغود هوای استقلال
حکومت داغز افاد و حصانته حصن فادنه اعتماد اتدو کچون مجوس
قلعه مصر عالی بنیاد و باندنه لوقه لیلر کثرت جمعیتی ایله هدف خد
ملاست اولوب و کورچله قرغانلوی اولد کورک او جاغنه صوقور
و طوب و ضربدن ضربی دیوار حصار حیات بیخ و بنیاد ندن یقوب
سر رشته کار ایکنک بیله عمر لوی اوزیلوب رسن سیاستلر سردار سردار
اولدیلر و انلرک امنای قبایح افعال و فضایل اعمال ایله متصف اولان
بد فعال لک بجزه ملعونه وجودلر قطع و قلع و استیصال ایدوب
اعراب سواددی که بودی سورش غبار سوز و فساد ایدی باد سموم کبی
اداره بیداهوم اولوب ریاض نقیه مملکتده تنفس ایتمک مجالی
یوغدی و الحاصل صلاح عالم کون و فساد و فلاح اهل فلاح و کافه
عباد حقنده همت علییه قین بنت صفیه اولغین مالک مصر بیه
برنوعله امن و امان و حضور اطمینان حاصل اولدیکه انارست سیه

فراغت و اطوار بدعت ردیه؛ جیابره سر سرور آیات ان الحنا
یذهبن السیات ایله باکلیه مضحل اولوب اصل نواحی نیک نوحه؛ شکا
صیحه؛ سرور عیش عشرته مبدل اولوب خلق ضوایحی اضاحی؛
تبع اذیت اولمش ایکن اول شمس ضحای ملاطفک راعی؛ لطف
و کرمی رعایتی ایله مراعی عدل رفاهیتده مرعی اولغنه باشلیلر
شرقیه شرق سوارق عدل و احسان و غربیه منزل اثار انوار
فضل و امتنان و بجزیه مهب ریح الطاف و صعبید مصب اطار
اعطاف اولوب و اهالی؛ وجه قبلی اول قبله گاه اهل اقبالک
شمول کمال افضلندن حضرت مفضل دایم النوال جانبنه روی تفرغ
و ابتهاج ایله حال خشوع ابتداء ادا؛ سجده؛ شکر و اجلال ایدوب
فقراي وجه بحری دخی عزیز مجارنم و اموال اولدیلر حاصل رعایا
ممالک مصر بیه بو وجهله رعایت و برونوعله فراغت ابتدا؛ دولت
اسلامدن انتها؛ سلسله؛ ایامه دک نه اولمش ونه اولاجقدر
چونکیم حضرت باشای بیخنده منظر طوایف اختیار و اشراره افاضه؛
خیر و شرا تیک امن اتمام ایلی نظر و الا کهرین کیفیت جمعیت
سیم و زر جانبنه که سبب التیام احوال عسکر منظر در صرف ایدوب
رأی مشکل کشاسنه اشکار اولدیکه بدایت خلقت عالمدن نهایت
حکومت چر اکه فتنه علمه دک خراج اراضی بابنده داخل مملکتدن
حسن تراضی ایله اخراج اولنان قدر معینی تنصیف نا انصافلق
اولوب میان غیرنده کورجولیتی اولان بو مرتبه یه تنزل ایتک
قبیل متمعات و عداد مستحیلاتدن ایدوکی اظهر و این اولغین

بواعث حثیت و دواعی؛ فوط حاست مقتضا سجنه عمال و شیوخ
 عربان و سایر ادانی داعیان جمع اولنوب تکلیف تکمیل مال ایدوب
 و بوامر واجب الاطاعة عدم امتثال باعث سئو رش احوال
 اولدوغنی اعلام اندکده، بالاتفاق انامل اطاعتی میون عبودیت^{یته}
 وضع ایدوب زبان ضراعت و لسان بین اللسن استکانت ایله
 عرض حال اتدیلرکه ضغفای رعیت و فقر؛ مملکتک مال سلطنت
 اداستده عدم مطاوعته نه وجود لری اولا اما بونده کلن حکام
 عالی مقامک سمند عتق لری لجام رشوتله میدان حق باهر البرها^{نده}
 جولان ایتمکدن ممنوع اولوب ظلمه به ارخا؛ عنان اتد و کلری
 ایچون ظلم کشفله رعایا مکشوف لاهضا اولوب ستر عورت ایتمکه
 رجال و نساءه بحال اولدوغنی محبوب و مقطاع دکلدرکه لوکشت
 انظما؛ ما از ددت یقینا مرده؛ مشایخ و عماله؛ عمال لندن خود
 رعیت بر کیفیتله شوریده حال اولمشدرکه قابل تعریف و توصیف
 دکلدر اگر حضرت وزیر اصابت تدبیرک برای منیر یله بیانات
 ظلم و عدوان منهدم اولوب معوره؛ عالم مهار عدل و الا علم ابله
 تعمیر اولنه قدر بامور میتر و مقدر اولمق مقرر در ان شانده
 تقالی لاید حضرت آصف منزلت ملک سلیمان نیک تعمیری بابنده
 اظهار کرامت ایدوب فکر ثاقب و رای صایبی بوکا بنجر اولدیکه
 اولامحوسه؛ مصره و الهی اولان بکلر بکیلرک عسکر مظفری و سایر
 امرا و اغایان معال تشاد ضبط ایتک و ناظر اموال و امین
 تحصیل مال ایتک و اغال اول دیارک احوال مشتمل بر قانون

12 نامه؛ شریفه وضع ایدوب بحکوم لری اولان سپاه نصرت پناهی
 معتقد فنود ادا امر و لواهی ایتک و اطراف و اکناف ذمه عمال و مشایخ
 و کشاف اولاندروک طریق حکومتلری و ظلم اتد و کلری وقتن جزا
 و سیاست لری ما حصل عذاب اعراب و ذیاب شیوخ مظالم انیاب
 و کلاب کشاف و عمال اذیت منابک ید نظا و لری دامن رعیت
 کوتاه اولوب هر برینک طوائف فلا حیندن اسلاف سلاطین
 زمانندن بر و معتاد لری اولان نزلات و ضیافات و جرایم و سایر
 بدع و مخترعات یقین و تمیین اولنوب مؤنلرکه آیین سلاطین
 پیشین اولوب رعیت متضرر اولبه ابقا اولنوب و مؤنلرکه محض
 محدثات و صرف مستوعاندر رفع اولنوب امر شریف لریله ترتیب
 و تمیین و تحریر و ندرین اولنه لاجرم بقانون نامه عمارت
 عدالت مشمون اکل اسالیب و اجل ترکیب اولزینیه وضع اولنوب
 ایچنده اولان جل اجال و تفصیل احوال مروض سریر کردوت
 جلال اولدقد نضکره مقرون سعادت قبول و مقبول جماعت اینه؛
 فروع و اصول اولوب فرمان قدر توان قضا جریان بودجه صا^{در}
 اولدیکه بو قوانین معدلت قرین خوام اعمالده نقش نکین و ابد الابا
 صفایح احکامده اوتاد اولوب فحوای غوامی نص قاطع و معنای
 جهان اراسی برهان ساحط اولا

جماعت کو کللیا

حالیا فرمان قضا جریان بوسوال اولزینیه جاری اولمشدرکه
 ذکر اولنان طایفه نک هر بریمی یار ارات بلیوب و آت اوستند

کوندس قوللنوب وصاعنه وصولنه اوق ائقنه قادر اولار و دایم
 اغاری ایخان ایدوب کوندس داوق علی بلینره تعلیم وادمان اندوره
 و تحصیل مال ایچون و یا حفظ ملک ایچون کاشغاره قوشما اولدقده
 اغاری بکلرکی معرفتله ایچلرندن بریار کسته با من دکوب و باش
 مقیم اولنان کسه کاشغک ادا مرد و نواهیسته استمال ایلیه و لغت
 یدینه اولان یولدا اشرفی ضابط ایدوب کسینه ظلم و تقدی اندر میه
 نقدیدن منع ایلمزه مجرم اولا و بو طایفه دن بریی تاکاه برکناه
 اشله کتاهنه کوره اغاسی تا دیب ایلیه بردغه منوع اولمزه
 بکلرکی معرفتله علوفه سی قطع اولنه و اگر زیاده کناه غلیظ استه که
 مستحق سیات اولا بکلرکی مجال و یرسوب سیات اندوره و بونک
 سیات اولمانغه و با علوفه سی قطع اولنوب و یا فوت و بانا بید اولمغه
 برکدک خلول اوله بکلرکی و اغاسی کیه توجه ائمه همان الی کدوک
 جمع اولمغه دک توقف ایدوب بیده استانه سادته عرض ایدوب یرلینه
 آدم طلب ایلیه و شولیه که سیل اخوندن اول الی کدوک و یادخی زیاده
 مخلول دوشرسه سیل اخرینه توقف اتموب عرض ایده لر و الی سیل اخرینه
 تاخیر اولنوب از اگر حوق اخرسته ده عرض اولنه و سایر طوائف
 دخی بوموال اوزره اولا بو طایفه نک و سایر طوائفک مخلولانی عرض
 اولنه نه سب ایله مخلولدر دقاچی بلو کدر مفصل و مشروح اعلام
 اولنه که یرلینه کوندربلن کسته لر مقدا درگاه عالیده اولان دفتر
 یرلرینه و بلو کلا بلو کنده قید اولنه و بو کاشغاره قوشولنلر
 بو طایفه دن اولسون آخر طایفه دن اولسون کدو کدر که الی آیده بر

13 بکلرکی و ناظر اموال معرفتله تهذیب اولنوب انلر شیره کلوب یرلینه سادته
 طریقله آخر کسه لر کوندس له بو کاشغاره خدمتده اولان طایفه
 کاشغدن یم و تمیک طلب ائمه و رعایایه دخی تقدی ائمه لر حسن
 و رضایه ایله ائجه لر یله یم و تمیک صائون الال و سیاغ اولنه که
 کوکلو طایفه سی چارسوده دکان آچوب بیع و شرا ائمه لر اهل صناع
 اولنور دخی دکانده اولنوب صنعتی اشلیه لر شولیه که بعد التئیه
 اسلوبینه دکان ده اولنور سه علوفه سی قطع اولنه و هر نه جریه
 ایچون اولور سه علوفه سی کسدکد نفکوه بر آن طور غور مبروب کی ایله
 روم ایلیه براغه لر وسیک یوزدن زیاده اولان نمش ایکی نفروک ددشد
 کدو کدری خلول واقع اولمچن کیه توجه اولمیه تاکه بو طایفه بیک یوز

نقرده مقرر اولا

جماعت نو فکییات سوار عی

بو طایفه نک دخی اغاسی و کتداسی دکاتبی مستقل اولوب بونلور دخی کذلک
 هر برسی بردات بلیوب اما بونلرات اوزرندن توقف ائقده ماهر
 اولار بلینلرینه اغاری تهذیب ایدوب تعلیم وادمان اندوره جبهه
 باشی معرفتله مفقدار اوت کفایت ایدر سه خزینه دن آیده اول قدر
 اوت ایوروب تعلیمه توزیع ایده لر تهذیب ایده لر که اقلوی اوق ضایع
 ایتوب تعلیمدن غیری ییره صرف ائمه لر و بونلردن خلول اولان کدو کدر
 بکرمیه دک تاخیر اولنوب سیل اخوندن اول یکرکی کدوک و یادخی زیاده
 جمع اوله توقف اولنوب عرض اولنه و طایفه سالفه کی عرض اولنا
 کدو کدری مفصل و مشروح یازیله که بونده اولان دفتر دخی یرلرینه

قید اولنه و کاشنره، تو شلغه و سایر احواله دخی کذلک آینه نه جاد
 اولورسه بونوره دخی اجرا اولنه و تو فک خصوصه کولدر که قلعه
 جبه خانه ده و یا جوارنده بر مناسب محله بر کارخانه وضع اولنوب
 بر تو فک علقه ما هر سینه علوفه ایدوب جبه جیلور زمره سنه الحاق
 ایدوب استاد اولان کنه اول کارخانه ده او تورب جبه جی باشی مرفیله
 اشلیه و هر چار سو به و شیوخ اسواقه و اصحاب دکا کینه حکم بیاض
 و تنبیه اولنه که قطعاً بوندت غیر ی برده برد کاندده یکی تو فک اشلیه
 و مرمت دخی اولینه سوبله که ناگاه برد کاندده احقا ایله اشلند و کتده
 جوارنده اولان دکان صاحبوری واقف اوله ر شیوخ اسواقه خبر
 ایدو لاندن حاکم خبر او یوب حکم سیات اولنه و بازار رده تنبیه اولنه که
 تو فک صاملیه صائلدوغنی ظاهر اولورسه بایعک و مشتریک و دلا
 حقندن کلنه و حصار اریله عزیزبک و یا اتلو تو فک جیدن غیر ی کنه تو فک
 صقلیه آخر کسده تو فک اوله کتورب بکار بکیه و ناظر امواله عرض
 اولنه که دگر باسیله بکلکه آله سوبله که بعد التنبیه کتور میوب النده
 بونورسه گرفت اولد قدن فکر صاحبنی صلب ایدو ل و باروت دخی
 سندیه دکن بکلک ایچون اشلو کلدو کی پر لرندن اشلنوب آخر پر لرد
 قطعاً اشلنیه وسیع و شرادخی اولنیه اسلمیاند حقندن کلنه محصله
 خذ اولند کار علوفه سنه منصرف اولنوردن غیر ی بر فرد تو فک آوب
 صائق جایز دکلدر و اگر تو فک جینک تو فکی مرسته محتاج اولورسه
 و یا علدن قاله اغاسنه کتورب اغاسی دخی بکار بکیه و ناظر امواله
 عرض ایدوب جبه جی باشه ترمیم اندوره و یا خود اول حفظ اولنوب

جبه خانه دن

14 جبه خانه دن بدل و یرمله و اگر زاید بر استاد تو فک اشلو احم بونور
 علوفه ایله جبه جیلور قاتوب مرسته محتاج اولان تو فکلوری مرمت ایله
 ای ماهنا و صعید ولایتنده عمر اوغلی زماننده باروت اشلو بر قاج
 عدد قرغان و ارایش من بید صعید ولایتنده باروت اشلو ک رفع
 اولمشدر اول قرغانلری کتورب مرده جبه خانه عامره به تسلیم
 ایلیه احتیاج اولورسه استخدام ایدو ر صعیدده اصلد باروت
 اشلنیه سوبله که حقیقتاً اشلندوک استماع اولنه هر کیم اشلدورسه
 و اشلر سیات اولنه و بونوردخی یونفار و طایفه کبی چار سو ده
 بیج و شرا ایتوب و صنعت اشلیه لر بعد التنبیه سینه اسلیوب دکاندده
 اولورسه علوفه سی قطع اولنه و بونوردک دخی علوفه سی قطع اولنور
 بر آن طور غور میوب کیله روم ایله کچور لر و بیاض اولنه که تو فکی
 طایفه سی بکچری صور تنده آق بورت کیمیه اسلیوب کینلور حکم سیات
 اولنه بر طایفه دن شولکت لردک که علوفه لر ییدی ایچه اولا و یا
 سکر اولا اولک کیلر حالی اوزرینه ابقا اولنه ییدی ایچه دن اکس
 علوفه بینلورک علوفه سی ییدی ایچه بشدور یله و هالیا دذره
 بلوک باشی قید اولنان کنه لردک علوفه سی حالیه اوزرینه طوره
 قانون اوزرینه آخر بلوک باشلغه بتدی بل اوله بر ایچه سی زباده
 اولا و بر طایفه طموز یوز نفر اولق امر اولمشدر من بعد واقع اولان
 محلولانک طموز یوزدن زباده سی کسینه توجه اولنیه

حیانت محافظان قلعه؛ مصر

دو بر طایفه نند دخی افاری دزدان آدینه و حصار اریسی وجهه سی

و برنجی سایر مستحفظان مالک محیه کبی کد و کلری نه برات ایله
 مقرف اولور لر حصار اریسی بیی التی اچه بلوک باشیسی بیی
 اچه بیوب قلمه بحفظ و حراست ایدر لر بولر دخی توفک آتقده
 کامل و ماہ اولوب بلینلره دایم بلاوقات تعلیم ایچون آیدہ نقدر اوت
 کفایت ایدر سه بکلکدن اولققدار اوت اوب امان اندوره لر
 والد قری اوق ضایع ایتیہ لر تعلیم صرف آیدہ لر و دایم قلمه ^{حفظندہ}
 اولوب قلمه دن طرہ یاتیہ لر و آوز اولان کسه لر دخی جماعتی
 قلمیہ کترہ کہ اول بہانہ ایله خارجه یاتق لازم کلیہ سؤیله کہ
 قلمه دن طرہ بایته و یا خود سایر خدمات پادشاییدہ نوزعا
 اعمال و تکامل اتہ بلوک باشیسی و کتخدا سی و اغاسی منغ ایلیہ
 اطاعت ایتمانی اغاری حکم تادیب ایلیہ اگر اسلیوب اصرار ایدر
 علوفہ سی قطع اولنه دخی غلیظ کناه ایلید بکلر کبی سیاست ایلیہ
 و برطانیہ دن معلول اولان کد و کلر نہ بوقلمه قول اوغلر ندن
 بیاباسی فوت اولش خدمت پادشاهی یہ یرار کتہ بولنور سه
 و یا خدمتہ یرار بیاباسی قید حیاتہ اولور سه دخی و یرلہ جایز
 و بیاباسی فوت اولشردن تعلیم لودن قلمه خدمت کوزنمکہ بدل
 طوب الترام ایدر کہ بولنور سه التی کد و کہ دکلو ایام قسنہ
 و یرلیہ اللیدن تجا و زانیلواولسہ التده عرض اولنه عرض
 اولنمایجه و یرلیہ آخر قلمه معزو للرنیہ و یا خود آخر قلمه دن
 کدوک تصرف ایتمک کتہ نک اوغلر نہ مطلقا بوقلمه ده کدوک
 و یرلیہ و برطانیہ دن دخی یکر ی کدوک اولنجیہ دک تاخیر

اولنوب ییل آخرنده عرض اولنوب یرلرنیہ آدم طلب اولنه ییل تمام
 اولمزدن اول یکر ی یادخی زیاده کدک دوشر سه عرض اولنه
 و عرضلری یازلده قده نه کون یازیلور سه تاریخی قید اولنوب
 و براتی عرضده مقید اولان تاریخیدن یازیلہ و کدوک توحیہ
 اولنان حصار ارنلرنیک رسوم براتی بونده حساب اولنوب
 علوفہ سندن آندہ آشفه واریلہ درگاه عالیہ رسم برات طلب
 اولنیہ و غارت ضرورت اولمیجه برطانیہ دن کاشلره آدم قوشیہ
 سؤیله کہ احتیاج اولور سه مقدمه قلمه حفظنه کفایت قدر
 آدم ایقبولوب ماعداسنی استخدام آیدر برطانیہ دخی بازار
 صنعت اسلیوب و یا بیع و شرا ایدوب و یا دلالت ایدوب و یا خود
 آخر بونک امثالی اهل سوق اولق ممنوعدر اسلیوب ایدر لر سه علوفہ
 قطع اولنه سیدر و مطلقانه سب ایله اولور سه علوفہ سی
 قطع اولدقدنصره برآن طور غور سیوب کیله روم ایلنه برانغہ لر
 و نفس شردہ و مصر عتیقده و بولاقدہ قدیمدن یکر ی وضع اولون ^{کن}
 خدمتله یساقچلق و مشدک و بونک امثالی خدمتله بر حصار
 ارنلردن نصب اولنه آخر طانیہ دن بونک کبی خدمتله کہہ
 وضع اولنیہ

جماعت غزبان کہ باب سلسله ده اولور لر

برنر دخی مستقل برطانیہ اولوب باشقہ اغاری وارددر ریشری
 و ادهه باشلری اولوب ریشری کوزراچہ و ادهه باشلری
 التشر اچہ و غزبری بشر اچہ بیوب قلمه ده خدمت پادشاهی

ذکر اولنان جماعت غزبانک مقدمه ای بوقانون نامه و حال بونده قید اولند و فی اجلان حالیا امر حلیل التدر
 بوجہ صادر اولدیکہ طانیہ بوزلور سبیک تتر اوله یلندت زیاده واقع اولان تخوردن معلول اولدقده
 کسبہ توحیہ اولنیہ تمام سبیک نوزقاله و سبیک نوزقاله لادقدنصره دخی دوشن کاکلری و دوشدکجه و برطانیہ کبری
 کد و کہ دکر توقف اولنه یکر ی کدک اولدقدنصره ییل آخرنده یرنیہ آدم قوشیہ تمام سبیک نوز ابر شدر له

حرره اصغر عباد الله الملك
 التشر ایضی بوجہ صال
 التشر ایضی بوجہ صال

ادایه لر و کد کلونه برات شاهی ایله متصرف اولوب بونلردخی
 کاسبق توفیق آتق غلنده کامل و ماہ اولوب اغالری دایم توفیق
 آتق بلبلرینه ادمان اندوره لریشلری و اوده باشلری حایه
 ناظر اموال مرفیله قدر کنا بیجه اوت ایور یوب آد قلوب
 اوق ضایع ایویوب تقویه صرف ایویوب قلعہ حفظنده اولار و قلعہ
 طشره باقی حایز اولماقده و سایر خدمتوره همان حصار اری
 کیدر آنلرده جاری اولان احکام بحینه آنلره دخی اجر اولنه
 و لکن بو طایفه دن دوشن مخلوق اغالری بکلر کبی و ناظر اموال
 مرفیله خدمت پادشاهی به برار یکید، توجیه ایویوب درگاه مصل
 عرض ایده لور اما بونلردخی روملو طایفه سندن اولوب چرا که دن
 داوغلر سندن و اعراب طایفه سندن اولیه و عرضلری توجیه
 اولنان کونک تاریخ یازیلده و نه کدوک اید و ک مغفل و مشروح قید
 اولنه که بوننه اولان دفتر سلطانیده برینه قید اولنوب و براتلر
 رسمی دخی حساب اولنوب علوفه سندن آنده آشنه وار یله در
 دولتده رسوم برات طلب اولننه و کذلک بونلردخی برینک که
 علوفه سی قطع اولنه آنده طور غور میویب روم ایلنه براغه لر
 و بشیوز نوردن زاید اولان کد و کلر مخلول اولدجه کیه تو
 اولننه بشیوز کد و کد کلنجه دک بشیوز نوردن مقرر اولان
 زنایده اولیه

جماعت طایفه؛ چرا که
 بو طایفه چرا که نک اغاسی و کفخاسی و کابتی روملو طایفه سندن

اولا و خدمات سلطانیه به استخدام اولنق بابنده همان مذکور اولان
 کد کللو طایفه سی کیدر بونلردک بریندن ناگاه برکناه صادر اول
 جزوی جریمه ایله اغالری جریمه سنه کوره تا دیب ایلیه مصر اولور
 قطع اولنه و علوفه سی قطع اولناتلری آنده طور غور میویب استانبول
 کوندر یله و کللی شاعت اشله لر بکلر بکیه عرض اولنوب قتل ایده
 و بو طایفه دن مخلول اولان کد و کلر کیه توجیه اولنوب اچقه لر
 خزانه عامره به ضبط اولنه و آخر سنه ده بقدر کدوک مخلول
 اولدی و سبب حلی نه در دقا چخی بلو کدر مغفل و مشروح اعلام اول
 بوند، اولان دفتر دخی غلنده اشارت اولنه و بو جاقنک هر برینه
 جاری العاده اوزرنه علیقلری و بر یله و بر سیم وقتنده عاده
 قذیه اوزره باقیق و بر یلوب اول موسمه علیقلری دورت آیی
 خاصه انباره ضبط اولنه و سایر طوایف کبی بونلرد دفتر سلطانیه
 بلوک بلوک باشی تعیین اولنشدنر بالفصل یازیلان بلوک باشی
 که علوفه لر یی حالی اوزره طوره زنایده اولیه امان بید
 بر بلوک باشی مخلول اولوب یینه بلو کدن برکسینه و برله برانجه
 بلوک باشی ایچون قانون عثمانی اوزرنه زنایده اولان

جماعت چرا که؛ متقاعدین

بر جماعت چرا که طایفه شک پای و نالوان اولوب خدمات پادشاهی
 قادر اولیا بلوندن در یومی ابکیشر اچقه و یا اوجرا اچقه علوفه بیو
 حضرت پادشاه خلافت پناه اعزاز الله انصاره و ضاعف الله اقتداره
 حضرت نرنیک دوام دولت و ابد پیوند روز افزون دعاریینه

ذکر اولان چرا که نیک مستدری بو قانون نامه ها بونده قید اولنور و ایجلدن حالیا امر حیل القدر
 بو وجهه صادر اولدیله طایفه؛ بر یوزر سبب نقر اوله سیکلن زنایده بر نقر اولیه سبب نقر قانچیا کد
 مخلول کدک و بر یلیه تمام سبب نقر قالدقده نقر واقع اولان مخلوللردن اوتوز کدک اولنیا کدک توفیق
 اولنه اوتوز مخلول تمام اولدقه باب سادته عرض اولنوب برینه آدم طلب اولنه اگر سبب تمام اولن
 اوتوز کدک مخلول اولورسه بیل اوزرنه توفیق اولنوب عرض اولنه والا بیل اوزرنه کدک از اوجرا
 عرض اولنه

حورده اصنف عباد الله الملك المسماں مسطقی بن جلال الترقی بنی محمدنا

اشغال ایدر لر بونلردن برسی فوت اوله برینه آخذن کنه
 یازلیبه مکرینه بو طایفه دن بلوکه، اولوب نقاعدا اختیار ایدن
 کنه اوله آنوک کی دخی دردولته عرض اولنه که آنده اولان
 نمونه دفترینه قید اولنوب بلوکندن اخراج اولنه امانتلیس ایله
 متوفی ادینه احوکنه کجه زیاده احتیاط اولنه

جماعت چا ویشات مصر

بو جماعت فرق نفر اطلق امر اولمشدر بونلر مصر قاهره دیواننده
 چا ویشات خدمتی ایدر لر بونلرک اموری ناظر اموال موفیتله بکلر بکیه
 مفوضدر بکلر بکی مرادی اولدوغی کی استخدام ایلیمه بونلردن
 برکدک علول اولسه بکلر بکی اولان کوکلو طایفه سندن ویا اتلو
 توفیقی طایفه سندن برار لرندن معتمد علیه و مستقیم کنه لادن برینه
 توجه ایدوب دردولته عرض ایلیمه که آنده اولان دفتره دخی
 قید اولنه بوا یکی طایفه دن غیری آخر کسینه چا ویشات توجه اولمید
 دبونلرک بریندن موجب عزل ویا مستحق سیات برکناه صادر اولور
 بکلر بکی کنا منته کوره تادیب ایدوب و امر بادشاهی ادرزه سیا
 برینه کتر دکد بضرکه ویا خود علوفه سی قطع اولمغه مستحق اولور
 علوفه سن قطع اتد کد بضرکه منصل و مشروح درگاه سادته عرض
 ایلیمه و بونلر فرق نفردن زیاده اولیمه بونلردن برسی بر خدمته
 کوندر لسه یساع اولنه که اون اشرفیدن زیاده اجرت المیه لر بعد
 التیبه السلیوب الدقلری ظاهر اولورسه موجب عزل اوله
 دکدو کی قطع اولان چا ویشاتی بر آن آنده طور غور میوب استانبوله

براعه و بعد زمان قطع اولنلر ناکاه دور ایدوب آنده وارر سه هر قنده
 بونلر سه مجال ویر میوب صلب ایده لر و کلیا کوکلو طایفه سنده و اتلو
 توفیقی بکلر و حصار ادر لرنده و غزیه چراکه اوغلر نندن و فلاح
 طایفه سندن و امر ایدن بر فرد علوفه یازلیبه سولیه که یازلیجن
 اولورسه کتخا لرنه و کاتب لرنه سیات اولنوب اغالرنه سبب عزل اولنه

کشاف نواحی مصر

ولایت **شرقیه** ولایت **مکیه** ولایت **بلبیس** ولایت **دقنلیه** ولایت **قناطیه** ولایت **اطنج**
 ولایت **عمریه** ولایت **موفیه** ولایت **بحیره** ولایت **حیره** ولایت **ینوم** ولایت **استانبول**
 ولایت **منظوط** ولایت **الواح** بکشاف طایفه سنوک دتمته لازم اولان
 خدمت بودر که اولاه برسی تحت کشفیتلرنده اولان ولایت
 جورن و جرافه سن وقتنده و موسمنده کالیله تغییر و ترمیم ایدوب
 مختل جبر و جرافه قومیه و تحت نفرنده اولان کو بیلرک شیوخ
 بلادنه و اهالی قریه تنبیه اندوره که آنلر دخی جور بلادی
 کوک کی تمیر و ترمیم ایدوب لر سی و اهتمام ایلیمه لکه جور و جرافه
 عمارت اولناتق سببیه اهلا بر پر شراقی اولیمه و نیل مبارک طشد
 کالز بولوب هریری بصدوغی کی اوله صوبصان بولرک مجوسن
 طایفه فلاحینه اگدر بر تخضیر اتد و لر صوبصان بولرک سی
 ایدوب تخضیر اولمقد بر ذراع بیر خالی قومیه لر و تحت کشفیتلر
 خراب اولش کوی و ارایه هر نه طریقله ممکن اولورسه معمور اینکه جدد
 جهد ایلیمه لر و معمور اولان کو بیلرک خراب اولمه سن ایجاب ایدر
 حرکت ایتکدن زیاده احتیاط و احتراز ایده لر و قایتای زماننده

عادت جاریه بود چه اید بکه هر کاشفک تحت کشفیتده اولان یرلر
تقیطی ارتفاع دفترو یی موجهه تمامه تحصیل اولنوب خزینیه عامریه
واصل اولن کاشفک عهده سنده و التزامنده دره حالیا دخی کاگان
یوقانون مقررده کز کدرکه هر کاشفک الی التتده اولان بلادک آپی اولان
یرلر بنامه تحضیر اتد در ب بحسب الدفترو واقع اولان تقیطن و خراج
نه ایسه استراج ایدوب سراقیدن غیر یی آپی اولان یرلرک جمیعک
خواجن بنامه تحصیل ایدوب خزینیه عامره به کوتره بو خصوصده نقل
ایدوب نقصان کوسرورسه بکلر یکی ناظر اموال معرفتیه نفق اولان مالی
کاشفک املاکدن واسبابندن تحصیل ایدوب دکندوسی حبس اولنوب
کوریله ییری بر معتد کسینه توجیه اولنوب در ساداته عرض ایدیه لوشویه که
ناکاه تقصیر واقع اولوب مال پادشاهی تمام تحصیل اولناسه و یا خود
اعمال اولنوب صوبه یرلرک بعضی تحضیر اولناسه و یا خود عیادا
بابه بعضی جور و جرافه لر عارت اولنوب قالمقدن شراقی لازم کلسه
ویا تعدیدن بعضی قرا خراب اولسه و یومذکور اتده ضرری و نقصانی
بیفصور کاشفدن تعین اولند قد نفکره بکلر یکی ناظر اموال معرفتیه
مجال و یرمیوب خراب اولان جسورک و یا متفرق اولان قویه نلک
اوزرنده کاشفی اشده عقوبتله قتل ایلیه و شویه که قتل اولنا غله
ویا خدمتده بعضی تقصیری اولوب و یا آخر سبله کاشفک مخلول
اولسه بکلر یکی ناظر اموال معرفتیه بونک کی خدمت عهده سندن کماله قان
بر برار کسینه ییرن توجیه ایدوب خدمتی ایدوب درگاه سعادتده عرض
ایدوب براتر طلب ایدیه لره هر کاشفک عهده سنده اولان خدمات

18 سلطانیه کاشفی ادا ایلمه سی داغتمای دخت کشفیتده اولان
مال پادشاهی تمام تحصیل ایلمه حسن کنایتی و کمال اقدامی و تقیر مالک
بحمیه به جد و جهد بلیغ ظاهر اولسه بکلر یکی ناظر تربیت ایدوب
درگاه سعادتده عرض ایدیه لره انواع عنایات پادشاهی و احسان رعایا
پادشاهی به سزا دار و منظر اولار و اگر بونک اولان خدمتک
بعضیسنده کاشفک عجزی اولوب بکلر یکی حیابندن استداد و استغنا
ایلد کز کدرکه بکلر یکی نه وجهله مناسب ایسه ناظر اموال معرفتیه
حسن معاونت و مظاهرهت باینده ساعده ایلیه و قایتیای زمانه
کاشفک فلاح طایفه سندن بلندن بلده بر رفوزی اولر لر مش حالیا
بو اد سلوبدن تقدی و تجاوز اولان فلاحک غایت اعلا همیشه
مهم اولان قیون اولوب و بلکه بررأسه قاغ اولوب زباده طلب
اولنا غله رعایا منتظم و متفجر اولورد بو عرض اولندی بو بابده دخی
امورین ستمیل التخریم بونک اوزرینده درکه من بعد صنایه فاده
قویون و قوزی التما یوب بوندن بدل قویه دن قریبه اوزر باره که
یکری عنایندن عبارتند بوالله زباده التیه شومه که بعد التیه
اسلیوب بینه قوزی و یا خود قویون اولر لر ایسه بکلر یکی ناظر اموال
معرفتیه اول کاشفک حکم سیات ایدوب لازم اولورسه عزل اولنوب
در سعادتده عرض اولنه و رسوم کشفیت دخی قایتیای زمانه
حاری اولان عادت قد و قانون اوزر رعایت اولنه اولن قانون
اصلا بقادز اولنیه ذکر اولان قانون اوزر رسوم کشفیت
نه ایسه جمع اولنوب دخی کاشف براتی موجهه تعیین اولنات

سالیانه سن آلوب ماعداس خزینه به عامه به تسلیم ایلیه و بوندت
غیری جهور و جرافه با بلیق و مرمت اولن ایچون تعیین اولنان رسوم
دخی قایبای قانون اوزر نه جم اولنق کوکدر ذکر اولنان رسوم
جم اولنق جهورک و جرافه نک عمارتنه و مرمتنه صرف اولنوب زیاده
کاشف اولان کنه خزینه تسلیم ایلیه و نه جم اولندی و نه صرف
اولدی مفرد ایله دفتر ایروب ناظر احواله و امینه عرض ایلیه و کو
مصارف اگر سنین سابقه به معادل ایله قبول ایروب و الا سببی
تفتیش اولنوب مکتوم اولن مال ظاهر اولورسه نظمین اندور یله
وینل عظیم کلوب جرافه زیاده حزاب اولوب رسوم مزبور کفایت ایتر
قایبای زمانه جاری اولان قانون اوزرینه فلاح طایفه سه تحویل
اولنا حق فلاحه و مال سلطت جانبدن معاونت لازم اولورسه
خزینه دن تمایر و تزییم اولنه و بوندن غیری کاشف جهورک تمیری
باینده قش و لبش ایچون مدا میاردن ایچه آلوب بو خدمتی کابینی
کوزتدرس ممکن زیاده ضرر اولور مش حکم بیایغ اولنه که بو خصوص
ایچون اصلا ایچه آتیه آلتنا حق اولورسه کرکی کی سیاست اولنوب
حقتدن کلنه و کرکدر که کاشف ملکتی بدوی و عاصی عربک شرن
و نقدیندن محفوظ و محروس دوتله و بدوی اعرابک نوزعا
عصیان و ملکتی تعدیی و طغیان ظاهر اولسه بحال ویریبوب
اله کیرینجه سوک باش کوب آت و سایر اسباب و الاتی اول
باش کسان کنه نک اولا و بر طایفه اهل فساد اولوب باصلو
اولنق لازم کله کاشف ال التندن بکلر بکیه بلدر ب آتک امر یله

19 اورب معندن کوب و دیری طونلان بکلر بکی به کوندرب مالک
و طواد لرین غایت ایدوب عکر خلغنه کا خلقتک طویلنی اولا
اما مجرد مال طمع اولنوب عصیان و فساد ظاهر اولدن طایفه
اعرابک بی کناه قتل اولنوب مالی و طواری غارت اولمقدن
زیاده اجتاب و احتراز ایله لر فلاح طایفه سندن سوک که
شرقی و فساد اولوب و یا خود بر شناعی ظاهر اولوب جرمیه
ویا بر سیاسته مستحق اولسه آنلرک کینک کاشف قاضی معرفتله استخفا
کوره جرمیوب سیاسته مستحق اولانلری کناهلرینه کوره تادیب و سیا
ایلیه و قتل اولنان فلاحک و ارتلری و ارایه اسبابی و املاک
میری به ضبط اولنوب و ارتلرینه تسلیم اولنه و قاضی معرفتله اولنا
فلاحدن ظلم جرمیه آلوب تقدی و ظلم الایلیه ایتمیه لر و حالیا امر
واجب الامتثال بود که واقع اولان خیانتدن جرمیه التماق لازم کله
روم ولایتده آنان جرابک ضعیفی آله زیاده نه طلب اولنوب
آتیه روم ولایتده اجرا اولنان قانون نامه نک صورت طلب
اولنوب دخی بر صورتی مرد یواننده حفظ اولنوب و بر صورت
دخی هر قاضی به کوندربلیوب سچلاتنه ثبت اولند قدن فکوه تخت قضا
اولان ولایت نذا و تنبیه اندوره که بو قانونه مغایر و مخالف نسه
التایوب تقدی و تجاوز اولنیه و زیان قدیمیه فلاح طایفه سندن
برکناه صادر اولوب اول زمانده فصل قطع خصومت اولوب مدعیله
ایرا شد که فکوه کاشف اولنلر تکرار تجدید ایروب محض جرمیه سن
آلتق ایچون طونوب انواع تقدی و ایذا ایدر لوامیش امر پادشاهی یله

بوند کبی امور منوع و مرفوع در کوه که قضاة بوخصری دخی
 تنیه ایدوب کیه بووضعی اندرب رعایایه ظلم اولیه شوایه که
 بعد التنبیه منوع اولیوب مضاطح مال ایچون بر دفعه فضل اولمش
 قضایای تجدید و تحریک ایدر سه و یا خود واقع اولان جرایم
 قانوندن تجاوز سنه اولورسه حکم الشرع اولان بکلر کییه عرض
 ایدوب ظلم الدقلوی حقوقی بینه صاحبه رد اولند قد مضکره کاشفه
 حکم سیات ایلیه و فلاح طایفه سی کوندر کونورمک و اوند، صاقلی
 منوع در کوه که کاشف اولند رخت کتوبیننده اولان فلاح طایفه
 سیاتی ایلیه که اصلا برسی کوندر کونوریه و اوند، صاقلیه اولنج
 کوندر لری کاشفه تسلیم اید، ل اول دخی کونور بکلر کییه عرض ایدر
 جبه خانه عامر به حفظ اولنه و بعد التنبیه فلاح حد، کوندر بولنده
 تأدیب اولنه اما بوجهانه ایله کوندر کونورمک دیو و یا کوندر
 صاقلک دیو کیسه بی وجه تقدی اولنوب زیاده اشتداد اولند
 قلوب رعایا منتظر اولوب ناکاه بر فتنه حادث اولنج اوضاعتدن
 احتیاط اید، ل

احوال مشایخ عربی

بو مشایخ عربان دخی کاشف کبیر رخت شیخ خنلر نده اولان بلادک
 دوزارمک عمارتنه لجه وسای اولوب خراب اولمش کوی و ارایه
 تمیز قابل اولانه وجهله میسر اولورسه البته معمور اید، ل و بافضل
 معمور اولان کویلرک تفرقه سن ایجاب ایدر حرکدن اجتناب
 اید، ل و تحت شیخ خنلر نده اولان جورک و حرانه نده کابینی تمیز

و ترمیمی باینده اهتمام اید، ل و صوبه بان بر لری محو عسین فلاحه
 تحضیر اندوره ل اعمال و ساحله ایدوب شرافی و بؤر و عاظم
 بیر قومیله لور امور مذکور نده بر سینه مخالفت دیاساحت است
 کاشف حقتنه یازیلان احکام اگر تقنین مال و اگر عقوبت سیاست
 بی محابا بولند دخی بکلر کی و ناظر اموال معرفتی ایله اجرا ایلیه و تحت
 شیخ خنلر نده و تحت تفسیر نده اولان مال بادشاهی بخلنده و موسنده
 بی تصور ادا ایلیه لور بوجهله اولاکه اولانل مبارک طشوب بالک
 مرفوع ده واقع اولان اراضی تحضیر اولناغه مباشرت اولند
 محصول صیفیدن غیری ارتقاع دفتر لری موخینه ذمتملر نده اول
 مال سلطنت حمله اولنوب جمعانه اولورسه اون ایکی قسمه تقسیم اولند
 دخی قسط ایوم حساب اوزره هر آیه نه دوشرسه اول آبد قطنی
 اخوشده بی تصور کونور خزانه عامر به تسلیم ایلیه لور آیی آخر
 بر کون تاخیر و تحلف جایز کورلید ماه به ماه هر آید قسطن بتامه
 تسلیم اندکدن غیری محصول صیفی دخی موسنده بالتمام و الکمال
 ناظر اموال و امین معرفتیه خزانه عامر به تسلیم ایلیه و رسم
 شیاحت دخی قایمیه قانونی اوزر نه انوب آذن تجاوز
 اولمیه و کوه که مشایخ عربان مملکتده یورودکی بر لوده مهم ولایت
 اولاندن زاید جماعت اعترافدن چوق که اوید و رب ماکولات
 و مشروبات باینده فلاح طایفه سنه زیاده تحمیل ایدوب تحمیل و تقصیر
 ایتمیه قدر کفایت آدم اوید و ره لور و اعتراف طایفه سن
 سفدر لردن و شر بر لردن بر احدی یانلر نده صاقلیوب توطن

اندر همه لر و مطلقا قول طایفه سندن بر فردی یا نلرنه کنه نلور
 اولد کبی اشرا دن و اهل فساد دن اله کپرن کنه لر بی حال و بر میوس
 دو لب کاشغه تسلیم ایلیه لر اولدخی کند و سیاست ایلیه کنه ایسه
 فی الحال بحال و بر میوس سیاست ایلیه و آلا بلوجه ذی قدر کنه ایسه
 بر یار آد سبله قید و بند اییدوب بکلر بکیه کوندره که بحال و اعمال
 و بر میوس سیاستی نه ایسه بر نه کتور بر سوبله که بونک کبی منفذ غریب
 حمایت اییدوب مشایخ یا نلرنده صادره و معنی معلوم اولورسه و یا نلور
 اله کتور مک بابنده اغراض اییدوب مسامحه و مسامحه اندوک ظاهر اولور
 و یا خود قول طایفه سندن اگر معتق و اگر غیر معتق یا نلرنده اولورسه
 و یا خود رعایا دن قایم بقای قائلوندن زاید رسوم اولورسه اول وقت
 مشایخ اعرابه بکلر بکی بحال و بر میوس امر بادشاهی اوزره مقتضای
 عرض سلطنت نه ایسه بر نه قویه و مذکورون مشایخ عربان دن بغداد
 ادغلی حاتم الدین و اسمعیل و عجلان و امیرداد و عقولدت
 نوعا مره مخالفت و یا نظام مملکته خلل ویره جک بوضع صادر
 اولورسه بکلر بکی کند و عزل اییبوب کنا هلرین درگاه معلایه عرض ایلیه
 و اگر مال بادشاهی بنامه ادا ایملدن نوعا تکامل و تعقل اییدوب
 و یا خود حیانتی مشعر بوضع صادر اولوب حبس اولونق لازم کلسه
 بکلر بکی ناظر اموال معرفتیه حبس اندر بر سبب حبس ناظر اموال
 معرفتیه درگاه خلافت بنا هه عرض اییبوب امر جلیل القدر نلر اوز
 خاری و صادر اولورسه مرجعیه عمل اولنه و بوجه مذکور اوزرنه
 ذکر اولنان مشایخ دن بریسی حبس اولنه بکلر بکی اولان سنجاق

بکلر بکی

بکلر بکی و یا اغا لردن وجه و مناسب کوردک کنه بر وجه امانت
 برین کوزندروب قدر کفایتجه یا نلره آدم قوتوب درد ولتدن
 بر نه آدم و امر شریف کلنجیده دک مصلحت شیاخت نه ایسه عوق
 اولوب کور یله که مال بادشاهی به نون حاضر و نقصان مترتب
 اولیه و بونلردن غیره مشایخ اعرابه بکلر بکی و نصیبی بکلر بکی
 مفوضدر لکن کنه حفظ نفس ایچون بلا سبب عزل و سیاست ایملدن
 حذر ایلیه و بریل اخرنده بونلردن قاج کنه سیاست اولوب و قاج
 کنه عزل اولدوغی و سبب عزل و یا موجب سیاست نه اییدرکن منصل
 یا زوب درد ولته عرض ایلیه و یو مشایخ عربان هر یله بکلر بکیه
 کلوب عهده لرنده اولان مال بادشاهی ادا اییبوب حسابلشد کلرنه
 اولیکان عادت و قافون اوزره بکلر جانندن بر رخصت کیدوره
 و بوندن غیره عهده سنه تقییطی اولمان بیخ مشایخ که نمد یادک
 قستان کیه کلشدر آملر کبی مشایخه دخی عادت لرجه بکلر دن بر رفعت
 کیدوره لر سایر اوقاتده شهره کلوب کند و کلرجه که بکلر بکیه پیشکشر
 کلوب کیده لر میره جانندن سنه و بر میوس بکلر بکی کند و طرفدن
 بنجه دیلرسه رعایت ایلیه اما بکلر بکیه پیشکشر مصلحتی ایچود مشایخ
 رعایا به جزوی و کلی نفوددن و اجناسدن سنه تحیل ایتمه قطعاً
 جایز دکدر سوبله که بونک کبیده فلاح طایفه سنه سنه تحیل
 اندو کلری معلوم اولورسه موجب سیاستدر و بوندن غیره
 صمید و لایسنده امر ادغلی و آندن سابق اولد یاره بیخ اولان
 کنه لر ابتدا تقلید لرنده سلاطین سالفه به بر مقدار پیشکشر

ویرمک عادت لوی امیر کرکر که به خصوص استقصا اولنوب دخی
قایتی زمانده نقد رسته ویرد کلرایه عالیا ولایت مزوره
شیخ نصب اولنان ایرداوددن و من بعد تبدیل دوشوب نصب
اولنا جو مشایخدن عادت قایتی اوزرینه بمایشکری طلب اولنوب
ناظر احوال موختله خزانه عامره به ضبط اولنه و بوندن غیرت
عمده سنده تقیطی اولان مشایخ هر میل اخونده کرکر که در دونه
ادم کوندروب عمده سنده اولان مال سلطنتدن نه تسلیم ایتدی و نه
باقی قالدی دفترن کتورب احوالی اعلام ایلیه

احوال

حالی موجود اولان مال و مباشر طایفه من ناظر احوال داین سر حضور
کتورب سده ۱۰۰ و عترین و شمایه بیلیک بقایا سن و ثلاثین بیلیک
محصولن کوروب نه قبض ایتلردر و مقبوضاتدن نه تسلیم ایتلردر
و باقی نه قالمدر سلوم ایدینوب حسابری کورلد کونفرکه اوزرله
نه ظاهر اولورسه بیقصور تحویل ایلیوب بر اقبه و برجه باقی
قومیه لر تغل ایدوب اظهار عجز ایدیلر وک املاکی و اسبابی صاندر
کفایت اتمزه کفیلی و ارایه کینلندن تحویل اولنوب و فا اتمزه
عامله حکم اشکنجه اولنوب مخفی و مکتوم شی و ارایه اقرار ایدرب
و تحویل اولنوب خزانه عامره به تسلیم اولنه و مال سلطنتک
بلعنه و کتمه جرات و خسارت اتد و کچون بکلر یکی ناظر احوال
معرفیله عاملی صلیب ایلیه و اگر سنشین مذکوره نینک خراج
اراضیندن عامل فلاحک رشوتن آلوب تاخیر ایتک ایله و یا غیر

22 طریقله تقصیر ایدوب باقی قودوغی ظاهر اولورسه مال پادشاهی
تضمین اولند قد ن فکره سیاست اولنه شویله اولاکه تسع بیلیک
و ثلاثین بیلیک اراسی فضل اولنوب باکلیبه علاقه سی منقطع اولنه
و یکی تحویل خصوصتده امر شریف مستحیل التحریز بویله در که ناظر
اموال و امین ارتفاع دفتر لرن کوروب هر آیک محصولی نقد ارد
اصلی ایله سلوم ایدوب دخی هوا یکی و یا اوج کوی مناسب اولد
کوره بهاری ایله برار عامل عمده سنده ایدوب وقاج عامله بر
نصب اولنوب وجه و مناسب ایله اول اسلوب اوزره جمیع قرایب
خاصه برار و متمول مال عمده لوبینه ایدوب و امین و مستقیم
مصلحت گذار ایتلر نصب ایدوب و محاسب و اهل قلم مستقیم کاتبلر
فوشوب دخی محصول صیفیندن غیر مال پادشاهی حساب ایدوب
بر موجب فقط ایوم ذکر اولنان امتا عاملدن ماه بآه تحویل ایدوب
خزانه عامره به تسلیم ایلیه و صیفی محصول دخی موسنده تحویل
و تکلیف ایدوب بلا فقور خزانه عامره به تسلیم ایده لر قسط ایوملرن
تمام و بر بوب و یا خود صیفی محصول وقتنده ادا ایتوب
ف الجمله باقی کوسارن امتا من باقی کوسار لر سه کندوره تضمین
اولند قد ن فکره عزل ایدوب بلکه بقایا حد اعتماد دن تجاوز
ایدورسه سیاست مستحق اولور بومغوله امتا و کتاب ناظر احتیاج
اندوگ کتمه لودن اولاهرنه طایفه دن اولورسه اولاسی
شویله که ناظر احوال پادشاهی حصولنده امینه و کاتبه و حوالیه
احتیاج اولمادن اعتماد ایدورسه آنک کی ماده لودن کتمه کوندر

و باجله لوتک کبی امانک و محتاط عزلی و نصبی ناظر امواله مؤدی
 مال پادشاهی حصولی باینده اولی و انش نبیه اولیه ایدیه و وجه
 شروح اوزره ولایت و نواحی مصر خرد و عاملی عمرده سند اولوب
 و مناسب اولدوغنده کوره امینلر و کاتبین نصب اولندقدن فکره قاج
 عامل اولدی و مقدار این دکاتب وضع اولندی و مقدار صاند
 و صائلان قرأ اصل ارتقاع دفتر لرنده نه ایدی جمله سن امانا و کتاب
 و عاقلک اسامیسی ایله در دولتت مفصل شرح مقاضیه دفتری یازیلوب
 نشانلوب و مهربوب ارسال اولنه و ذکر اولان عال و امانا و کاتبین
 و قتیله تخفیرینه و عارتنه کک کی عهد و ساهی اولار رسمی و اتمام ایند
 تخفیر اولان مشر خالی ییر قومیله یو بایده مشایخت و کشف دست
 معاوت و مظاهره طلب اتنه لر آنردخی مین و ظهیر اولار و اگر شویله
 بر عاملک ذمتنه پیل آخرنده و باقیویل آخرنده و باقی قاله اصله
 و قطعا آذیکی ایسه دخل اترمیله لر بلکه ذمتنده اولان باقی اسابت
 و املاکدن و کینلی و اراپه کنلا سندن تحصیل اولنوب کفایت اینترسه
 عاملی حبس ایدی ایله حبس ایدیه لر اگر مال سلطنت تمامه مؤدی اولر
 مقاضیه صافقده لایق کسه ایسه بینه یکی ایسه مباشرت اتروره لر و کینیلر
 الار و کولدرکه ارتقاع دفتری موجب هر کویده مال پادشاهی بیه
 متعلق نه قدر حاصل و ارایسه در رسوم کثوفیت و رسوم شایست
 نه ویرور و حصول وقف نه در و رزقه دن و املاکدن نه دارد
 مفصل تذکره یازیلوب بکلر کی نشانیه و ناظر اموال و امین مهربوب نشانلر
 و مهربوب نوب اهل قریه نک الله ویریله که تذکره ده عقید اولان

حقوقدن و رسویدن زایدکته منه طلب ایدرسه اول تسکله ویر
 تعدی ایدوب هر کیم ظلم برسته لر اوزره فلاح بکلر کیه شکایت ایدوب
 هر نه لرین المثلرایسه بیه صاحبه رد اولند قدن فکره امره اطاعت
 ایتوب تعدی ایدوب چون سیاست ایدیه لر و بعض امانا و کشف
 و سایر مباشرت اموال فلاح طایفه سندن لازم اولان حقوق شرع
 و رسوم عادی نه ایسه بالتمام الدفترندن فکره بعضی مالی اکل ایدوب
 فلاح ذمتنه قالدی ایسه دیو بهانه ایدوب فلاح لر دن تام ویرور
 بینه طلب ایدوب و دکه شاهدک دخی شهادتین رفع ایدوب
 یو بایده رعایا بیه تجیز و ترضیق و پروب و مالک بیل اولان سب
 اولور دیو عرض اولندی ایدی لوب خصوصده امر شریفوز یو بایه حارب
 اولدی که اولدی یارده قدیم الزماندن جاری اولان عادت اوزرنه رسوم
 جمع اولدوغی اشاده شهود بلاد یازدوغی دفتر مقبول و معمول به اولوب
 بونک کی نزاع واقع اولدقه فلاح دن اصلا شاهد طلب اولنوب اول
 دفتره مراجعت اولنوب مضمونیه عل اولنه خارجدن قطعا بینه طلب اولنه

احوال حواله است

مال پادشاهی تحصیل اولنن اطراف مملکت حواله کوندرسه حالیا امر
 جلیل القدر بوشوال اوزره جاری اولدی ادنی و اوسط و اعلا است
 اولنوب ادنی یوز و اوسطی ایکوز و اعلا سی اوجیوز اجه اول
 مثلا یقین ییره کوندرسه یوم القسطن طلب ایدوب آتک بکر منی کونند
 آخونه دک و عده و مهربوب حق طریق یوز اجه الار و آدن اوزاق بیره
 کوندرسه آتک اولندن آخونه دک و عده و مهربوب حق طریق ایکوز اجه

و غایت اوراق بهره ارسال اولدنه اولدنی آری اولدن آخونه دت
 دعد و بریلوب حق طرفی اوجوز اجه آله زباده منه المیه لر شوبله که
 یونین اولناذن زاید عالردن واران حوالات منه الاقلوبی ظاهر
 اولورسه حواله دن تمین اندر یلوب عاملک بورجه کچور لر و حواله
 اولدوغی مالی تمام تحصیل اتمه اعمال و مساعله ایدوب عامل عهد
 زسه حق طرفی دیو قدر منه المن ایسه بالکلیه التوب عاملک قسطنه
 کچه اگر امینلر و کاتبلر قسط الیوم حسابی اوزرند مال پادشاهی بتما
 ادا ابلکه ملقزم اولوب حواله کوندر ملکدن استماع ایدر لورسه معتمد
 کمنه لر اولوب ناظر مرکب اعتمادی اولورسه اوزک کی بر لره حواله
 کوندر لیه جان ماہ بآه اعنادن مال پادشاهی طلب اولنه

قانون شونه ؛ سلطانیه که در مصر عتیق است

اولا کور که شونه ؛ بینه درگاه ملادن بریار معتمد علیہ ذی قدر
 ایمن دستیم آدم نوب اولنوب دخی صید و فیم و بهنا و اثمنین
 و سفوط و لایر نون و سایر لواجیدن خاصه انباره کلچک غلات
 خصوصنه ناظر اوال معرفتیه ایمن شونه خاصه کیلری تمین ایدوب
 کوره رفاج کیدر و هر بریسی مقدار غله کوتر و بیلد قاج دغه سفر
 اتمک ممکندر معلوم ایدینوب وقتی موسمی اولدوغی بو کیلری بر آن
 طور غور میوب بکک غله ؛ انبار خاصه کورنگه سی ایدر و بو کیلر و قا
 ایترسه اجرت ایله رنجبر کیلری دو توب کدک هر بری مقدار ترکه
 کوتر تمین اولنوب دخی بها اکن خاصه ؛ هایونه متعلق اولان غلاف
 انباره طرح ایدوب و الحاصل خارجه بر حسب باقی قوامغه سی ایدر

سلطا

دکیلر

دکیلرله بکک ترکه کلا کد نکره امین شونه یوقلیوب تمین اولنان غله دن
 اکک کتور شلر سدر و اصل برندن نمونه ایچون کوندر دکلری غله بیه
 تطبیق اولندقدنه موافق کلا دک یوقلنوب تمام معلوم ایدینه شوبله که
 اکک کتور بر یا خود غله ؛ تبدیل ایدوب و با اصلاد و با صمان طبراق
 خلط ایدوب حیلہ اندکری ظاهر اولورسه ناظر اموال عمرن ایدوب
 کی رنجبر نه حکم سیات اولنه و التوب کیل اولندقدنه دخی تمام تدقیق
 اولنوب حق اوزرینه اولجه لر آرتق اکک کیل ایتمه لر شوبله که کیا لروک
 حیلہ سی تام ظاهر اولورسه بکریکیه عرض اولنوب شونه ده صلب ایدر
 و رنجبر کیلری دو تلدقدنه تنبیه و تاکید اولنه سلطان تعدی اولنوب
 کمنه بی وجه اجه سی التقدن احتیاط ایدر و ترکه انباره کیروب
 دینه صرف اولندقدنه اولیکلان عادت و قانون اوزره صرف اولنوب
 واقع اولان تفاوت کیل که فرط دیر لر بیله محسوب اولوب امین محاسب
 کوساره و کفایت قدری کی یا بلق ایچون لوجا بنون اغاج و حته و سایر
 حوایج کوندر لکده تأخیر اولنوب قدر حاجت کی بنا اندروب بده
 رنجبر کیلر نه اصلا دخل اولمینه و بوندن غیری محروسه ؛ استانبولات
 ایکی طوب کیسی کوندر یلور که صفرا یرینه باق قویلوب و اوزرینه اغاج
 و حته تمیل اولنور هر میل ذکر اولان کیلر طلب اولنوب و واروب آند
 وصول بولمق بقدر باق و حته و اغاج کتور شلر در جله سی ناظر اموال
 و امین معرفتیه مفصل دفتر اولنوب و محزنلر ده حفظ اولنه و ذکر اولد
 اغاچدن و حته دن خاصه کیلر صرف اولناذن زاید صاقوب و کوندر یلا
 باق دخی صاقوب اجه لری خوانه ؛ عامره به ضبط اولنه و کیلر استانبوله

سوجه اولیچ آنده ایلتوب حفظ اولتان کوهرچه اولکلوب پوجانبه
 ارسال اولنه ونه قدر باقرکلدی و اناج خسته نقدرکلدی و خاصه
 کیلره نه صرف اولدی و باقرینه صاندی و خرنده ننه باقی قالدی
 و نقدر کوهرچه کوندرلدی جمله مفصل دفتر اولنوب در دولته کوندریله
 و انبار خاصه دن قدیدن علیق دیر لوکلان برلره کیر و علیقلری ویریه
 و تقاوی و برلین قزایه بیند تقاوی و بریله سوبله که هکون بعض
 برلره تقاوی و برلک لازم اوله آنلک کبی دخی امین شونه ناظر اموال
 معرفتله کفایت مقداری تقاوی و برلره دفترینه قید ایلیه و صکره
 غلات حاصل اولدقد جمیع اوردن تقدیم ایدوب تقاوی طلب ایند
 انبار کتورله و اگر غلات خاصه وفا ایلیوب دست اولورسه انبار
 نفس شهره یوز بیک اردب بندای و الی بیک اردب ارپه صاندله و رشیده
 آلی بیک اردب بندای و دمیاطه ادج بیک اردب بندای صاندله و اسکندر
 اون بیک اردب بندای و ایکی بیک اردب ارپه صاندله سبی ایدوب بو ذکر
 اولتاند آنک و برلره کفایت دخی آنک و برلره بلکه دخی زیاده
 و برلره و رودس جزیره سنه بش بیک اردب بندای و بیوز اردب ارپه
 کوندریلوب کفایت ایلتوب احتیاج اولورسه کفایت قدرین سخاقتی کبی
 عرض ایدوب حاجت قدر غله کوندریله و صمد اولیتندن خاصه
 هایون مشفق اولان غله جده جابنته بش بیک اردب بندای کوندریله
 جده به تعیین اولتان بندای کوندرلینجه کمنه آرنه یه کیروب آخر ترکه
 کوندریله و اسکندریه اسکله سنه و نیک کیلرندن و اطهران مالکدنت
 کلان کیلردن ترکه به طالب کی لایبورسه قاضی و امین عرض ایدوب طالب

اولدقلری غله قدر کوندریله و نفس شهردن خارج برلره کوندریلانت
 غلامه بر برار امین و مستقیم اهل قلم کمنه قوشله که کوندریلان ترکه
 پنجیه صاندلورسه مفرد ایله دفتر ایدوب کتورب ناظر امواله و امینه
 عرض ایلیه و خاصه انبار ترکه کلدکه قنقی عاملک تقویلندن کلورسه
 انبار اسینی و کاتبی اصلی ایله قید ایلیوب و هر آیدیه قلمیه جغروب
 مقاطحیه محاسبه لرین و بر دکلرنده آنی دخی اعلام ایدیه لکه هر کیمینه
 مایه قالدورسه و نه کلورسه معلوم ایدنه لر

قانونت حصول بهار

مذکور اولان بهار حصولن دخی ناظر اموال امین شهر معرفتله بوندت
 سابق و بر دکلری محاسبه لرین یوقلیوب غایت املا محاسبه معلوم ایدینوب
 سوبله که اولمقداره دخی زیاده به طالب کمنه بولنورسه ماله برار و نقه
 برار کینیلرین آلوب عامل عهده سنده خلاص ایزکه سبی ایدیه لر و کلان بهار
 عشر پرینه نقد لجه آنه و سایر خصوصده دخی طریق عدالت رعایت اولنوب
 تاجر و حمایت اولنوب متاعی اکوکه طوتلوب ماله ضرر کلکدن صاقه لر
 محضا اکل و اخذ مصطفی ایچون زیاده بهاره طوتلوب سلطانوه تعدیب
 اوله لو اولیه و صحیح سالم بهار غرقه در دیومال سلطنته غدر اولندن
 احتیاط ایدیه لر و طور اسکله سندن کلان محرومه لری بهار اسینی اولان
 عینی ایله کتوروب ناظر امواله و امین شهره تسلیم ایلیوب خرنینه ده حفظ
 ایدیه لر و بر صورتن امین بهار آلوب تاجر دن رسوم بری صبط ایلیه و صکره
 محاسبه و بر دکلرنده امین اولان طوردن کلان محرومه ایله تطبیق ایلیه
 خلاقی ظاهر اولورسه ناظر اموال و امین بیکار کبی معرفتله در دولته عرض

ایده که استحقاقه کرده است اوله

احوال اسکاها و بنادر

کودر که دیار مصریه تابع اسکاها لردن قایتبای زماندن ای هذا
الآن مستهل و جاری اولان عادت دقاون اوزرینه طایفه تجار دت
آنوکلان رسوم و عثور کاکان آنوب عادتدن و قاوندن تجاوز دغا
سنه آئیه بونده دخی کذلک مسلمانلرک متاعی اخذ و اکل مصطلقی ایچون
مقدارندن زیاد بهایه طوطیه و تاجر محابا اولوب آسوکه دوتلق ایله
ماله ضرر کلا اولیه واسکاها لره فنک ولایتندن کی کلاکده فنکدنت
کوندربیلن متاعک هر لود دتر ریکه بونده قدیدن وضع اولنان قونصر لره
کوندربیلور کولدر که اول قونصول کافرغییر و تبدیل اولمادن اول دفترعی
مهر لوب قاضی مجلته کتورب ناظره و امینه کومستروب اول مجلده علی
ملاء الناس دفتر آجیلوب ایچنده سطور اولان متاعی قاضی مجلته
ثبت اولد قدفنکره بر صورتن امین آلوب آکا کوره تاجردن قاون اوزر
کرکن طلب ایلیه و بر صورت دخی یارنلوب قاضی امضاسیله و امین
شائبله مصره کوند ریلوب امین شمر خزینه ده حفظ ایلیه که دقت هاسبه
تطیق اولنوب مال باشاهی بلع و کم اولملا اولیه و کیلر یوکلرین
دوتب کتبه لود ایچن آلوب کتد کلوبی متاعک مفرداتی قونصر لرون کتورب
کاسبق قاضی مجلته ثبت اندوره لرا کاکوره رسومی صنایع اولیه و ذکر
اولان اسکاها لره اگر اسکاها محصوله متعلقدر و اگر مقاطعا ننددر و بایله
مال میری سلطنته متعلق اولان خصوصلرده کتدی کی کودر که قاضی
کند و تفسیله مهاشردلوب هر کلوب کیدن کیلرک محصولن ضبط ایتمکده

داشته نکر

وامتنه نکر واقفه نکر بهارن توین و تعیین ایتمکده عامله و امینه اعتما
ایچون بیله یازوب و عشری و کومرک ایتمکده بیله شروع ایچوب و مقاطعا
دخی بر روز بروز محصولن قبض ایچوب از دیاده و ترقی به قابل اولان
مقاطعات ترقی اندرب و محصولدن بر ایچه و بر حبه باقی قودر میوب
تحویل اندوره و عامله حاصل اولان مال میریدن بر ایچه و بر حبه به
دخل اندر میوب حاصل اولان مال میریدت ایچه ده البتده قاضی نکر
هر بیله اول و ناکاه مصرف واقع اوله قاضی معرفتسر اولیه و ایچ اید
بر حاصل اولان ایچه لری هاسبه لریله بله تاخیر اولنوب مصر خزانه سنه
اصیال ایلیه لکه روز ناچیه قید اولنوب عاملک قسطنطنیه و آساقه و اربله
و عشردن جمع اولان متاعی مفرد ایله دفتر ایچوب شولیه که تقایدر مصره
صائلق اولدر آنک کی مفرداتی دفتر لریله و عامل جابستدن بر بر ارادله
مصره کوندروب ناظر اموال و امین معرفتله مزاد اولوب صائلوب
ایچه خزانه عامره به ضبط اولنوب عاملک قسطنطنیه کجه و شول متاع که
آنده صائلق اولدی در آنک کی دخی مقدما مفعول مفرد ایله دفتر ایچوب
امین و قاضی شائلیوب بونده ناظر امواله و امینه عرض ایچوب آنرک
معرفتله آنده اسکاها ده صائلق اولدی و اتع ایله صائلا و بوندن غیرعی
سباهی طایفه شدن و حجاج طایفه شدن بعضی اشرا ذن و اکا بر حقت
کی کلوب کند کجه کیده مصاحب و مجادر اولدوخی تاجرک بلکه مکر اولور
کلیا کی خلقنک کومرک باینده حمایت ایچوب ننه آلدربوب و با خود
من یسیر ایله مال پادشاهی شئی قلیل ایله بتورب ماله خیلی غدر
و نقصان اولور ایچیش و اسیر قسندن بعضی قرالر جسدن حد متعارفند

رسوم ویرمزرایش بونلوك كې دخی قاضی وایین کوی کبی نقض ایده لر
سپاهی طایفه سنه ویا حاجیلر طایفه سنه متعلق اولان اسباب و قول که
ارمغانلق وپا استخدام ایچون اولا ویا بجزله آنلردنکه تجارت ملحوظ اولیه
آنلوك کبیدن کلیاً تمام کومرک آنه اگر بویابده که تغفل ایدوب
قرود و عناد ایدرسه درگاه معنه جانبنه کلورکی ایسه قاضی وایین آتاش
سعاده عرض ایده لر که آنه قانون اوزرینه مال پادشاهی تام الدقلوند
کندوره سیاست اولنه و مصر طرفنه کیدر لرسه بجز بکییه بلد وور که کدنک
رسومی آلتوب کندوره فرمان پادشاهی نه ایسه اجرا اولنه اگر شویله که بونک
کبی ماده لوده قاضی صالحه و ساحله ایدرسه ناظر امورال و بجز بکی در دولته
عرض ایده لر واسکله لوده اماندن و کتابدن غیره ایام اوزرینه خدمت ایده
بعض کنه لر اولورمش بعضا بازرگانندن و غیره بیدن اکل ایتمکه زندگانی ایدر لر
بونک اوچندن ماله ضرر اولورمش آنلوك کبی کلیاً رفع اولتیق امر اولمندر لر
آنلوك کبی کنه لر آنده طور میا یوب رفع اولنالر اگر خدمتکاره احتیاج اولورسه
مسلمانن برار دستبتم کنه لر بولوب استخدام ایده لر شویله که رفع اولما کبی
امراولنان اسکی خدمه دن ینه آنده دورب قوللندوغی استماع اولنه بعضا
قاضیدن ملبوب مستحق عتاب اولا و جیب اسکله لوده امر پادشاهی ایله کونند
اغاجی کلک سیاغ اولمشدر آنده بوننان تجارت طایفه سنه و غیره تنبیه و تاکید
اولنه من بعد کنه کوندر اغاجی کتور مبه شویله که بعد التنبیه اسلیوب
کتور لرسه کتورده کلری اغاج کرفت اولدقدن فکره کندوره تأدیب اولنه
و بونلردن غیره نفس مرده و غیره یر لوده بعضی مقاطعات و ارض که
بر خدمتینه صائلش ایکن بعضی زیاد ایدوب عهده سنه آلدقلوندن فکره زیاد

ایتم دیوبعضی ابواب محصولنک اوزرینه زیاده سنه تخیل ایدوب بریدت
احداث ایتمکه مسلمانلره ضرر اولورمش آنلوك کبیلر دخی ناظر امورال وایین
استقصا ایدوب قاضینه و امینته تفتیش اندورب کوره شویله که عامل
زیاده ایتم دیو آلتوکلان رسویدن زایدننه تکلیف و تخیل اولندوغی ظاهر
اولورسه مال میری تمام اولندقدن فکره عاملدن حقوق مسلمین رد اولنوب
عامله حکم سیاست ایده لر و جده اسکله سنه دخی شریف حصه سنه
غیری و تمدیه دک میری ایچون ضبط ایده کلدری مالدن غیره نظار
رسمی دیو بر مقدار سنه آنورمش و دایمی حصه سی دیو بر رسم دخی
آنورمش بونلر کلیاً مال سلطنته مضاف اولدی همان جمله دن ناظر تعیین
اولنان یوز بیک ایچنه دن غیره سی خاصه ایچا یونه ضبط اولنوب وقت
حسابه هر نه ایسه کواستره لر شریف حصه سنه دن غیره و ناظر تعیین اولنا
یوز بیک عثمانیندن غیره میریه ضبط اولنه

احوال خراج اراضی

و خراج اراضی سوائف ایام و سوائق سنین و اعوام و ابتداء حکومت
حکام اسلام رحمهم الله الملك العلامدن بر و هر اشرفی بکوی بش پاره حسابی
اوزره جاری اولوب فلاحتن خراج وجه مشروح اوزره آلتوب و سایر
مقاطعات دخی حساب مزبور اوزره سایر اولوب و بین الانام و بیع و شرا
دخی اول اولوب اوزرینه اجری اولنوب هر که مرحوم خیرین مصر
دار الضربنده مضروب و مسکوک اولان ایچنه نک عیارن تبدیل و تغییر
ایتمکه اشرفینک سبهری نسق واحد اوزرینه اولتیق معتقد اولوب
ایام یر لوده اسعار مختلفه کبیلی اشقال ایدوب طوائف فلاحتنک

اجناس ماکولات و سایر مبیعاتی مراد از بجه صائیلوب صکره امر بادنا
اوزره بجه تام خالص العیار اولفظه معامله متغیر اولوب و الماحصل
اگر خراج احواله و اگر معاملات امرینه اختلال کلی طاری اولوب بعض
اوضاع و اطوار اشرفیک بکری بش بجه حسابی اولماس ایجاب ابرک
ملاحظه سله فلاحدن خراج اراضی وجه مذکور اوزره آنق بموجب اذن
مال سلطنته حددن زبایه نقصان و حصران لازم کلوب و خلق اراسته
اختلاف معامله علی حاله باقی اولوب احوال اعالی عرب کمال درجه
مختل اولوب و بخرای اراضیده اعلان نقصان بعض مقاطعانه دخی
سرایت ایدوب حالیا امر لازم الاستیصال بوسوال اوزرینه صادر اولمدر که
اشبوسنه اهدی و تلابین و سیمابه ذی القعدة سنک او بخی کوشندت
واقع اولان نوت اولندن خراج اراضی قانون قدیم اوزرینه هوالتوت
یکری بش پاره اوزرینه اولوب ماتقدم نغذرتون ویری کلایر اید
یکری بش پاره برالتون اطلاق اولنوب اول حساب اوزره ویره کلادکی التوف
طلب ایدوب الایر هرکم بوجوه صدقه تمل ایلوب نورد و عناد ایدرسه
بکلرکی بحال ویرمیرب اشد عقوبتله قتل ایلیمه و مقاطعات خصوصه
دخی کورله بر معنی قنقی مقاطعیه و قنقی ماده سرایت امتیاییه اگر
شوبله که مقاطعه زیاده بمقتل ایدیه آنده دخی هرکری بش پاره برالتوت
حساب اولنوب عاملدن قسط الیوم اول حساب اوزره آله و متحمل اولمین
مقاطعه دخی حالیه اوزرینه ابقا اولنه و لکن آنده دخی اون ایکی بوج
پاره برالتون و یا خود اون پاره برالتون حسابی که حالیا احداث اولمدر
رفع اولنوب بکری بش پاره برالتون حسابی اوزره مقاطعه مقدار اولورسه

التون

28 دفتر و قاضی بجلانته بهاسی اول وجه اوزره قید اولنه مثلاً اون ایکی
بوجی پاره که بکری بش عنانی اولور برالتون محسوب اولوب بوجاب اوزره
برمقاطعه بیك التونه اوله هرکری بش پاره برالتون حساب اولنوب
بو تقدیر بجه مقاطعه نیک بهاسی بیوزالتون قید اولنه و بین الناس
معامله دخی بواسلوب اوزرینه استعمال اولنه و الماحصل هر پاره که برالتون
الطلاق اولنه مطلقاً بکری بش پاره دن عبارتست اولنه هرکم بوازمه موا
و استیصال ایتوب بینه اولکی حسابی دلته کتوره عصیان دن محدود اولوب امر
پادشاهی برینه قولله و اگر خارجه اشراج اولوب بوجا قمر دیک استرسه
عاکر منصوره دن آدم بچیلوب اوزرینه کوندریلوب املاکندن و اسبابند
مال سلطنته تحصیل اولندقدن فکره کنددر انواع سیاست ایله قتل اولنه دخی
زیاده لطیفان ایدوب اشرا اظهار بی فساد ایدر لرسه بکلرکی نفسی ایله
کندوباشرت ایدیه دخی زیاده ضرورت ایجاب ایدرسه درگاه سعادت
شاهه عرض ایدیه لر امر شریف نه یوزدن صدور بولورسه موحیله عمل
اولنه و حضرت پادشاه خلافت پناه خلعت خلافت حضرت لولیک عامه
رعایایه کال عاطفت و مرحمتی مبدول اولمین صکره دن علی سبیل
البدعه حادث اولش بعض رسوم که فرط و رسم کسر وزن دیوالتورس
منع و رفع اولنوب بوجارهنه دن رعایا معفو اولق بیورلیدی کولدر که
من بعد فلاح طایفه سندن بونک بکری رسوم آئیمیه شوبله که مشایخ و کثاف
و عمال و امنا و سایر مباشرین آلوب کندولر اکل ایتک دیلورسه ناظر احوال
تفتیش ایدوب ظاهر اولدقدن فکره خوستحقنه رد اولنوب کندولر
بکلرکی بجه عرض ایدوب حکم سیاست ایلیدولر و بوندن سابق قایمیا ازما^{نده}

دفتر

عمالتك و مباشرتیک بعض در آمد لری و از این کتیکه صکره متراید و متضا^ع
اولوب هداعتد الدن چقنر آنلوك كبی دخی عفر اولنوب امر بادشاهی اوزر
رفع اولندر بر خصوص دخی عامه؛ مملکتہ اعلام و اعلان اولنه که قابتیای
زناشدن صکره متراید اولان رسومی عماله و مباشرتیه و یرمیه لفر دایدوب
عناد ایدن لری بکلر بکیه بلدر بر ناظر اموال معرفتیه سیاست اندوره لر

احواله ساحه

ساحت احوالی دخی بویله اولاکه ابتداء سنه دن ناظر اموال بکلر بکی معرفتیه
مملکتی تخمین ایدوب مقدار مساحت ایتک مکندر و هر مملکتک مساحت
مقدار رسم مساحت حاصل اولور تمام معلوم ایدینوب اکاکوره در دولته عرض
ایدوب مساحت ایچون آدم طلب ایلیه و درگاه معلاوه دخی لوقیف اولنا^{یور}
اکاکوره یرار و مصلحت گذار امن و مستقیم ذی قدر آدم لر کوندرب و یرار
کاتب لر قشوب تجلیل ایله ارسال ایده لکه و اروب مملکتک مساحتی وقتیه
حاضر و متهیا اولنوب همان مساحت مباشرت ایدوب و بوساحت دخی ناظر اموال
وامین معرفتیه تزه که یر لوزینه چقوب مزروع و غیر مزروع یر لراستیار
بولدوغی مساحت ابتدا ایدوب قانون قدیم اوزرینه شول یر لردن که
خراج یرینه غله و یرور لرهاون ابکی فدان یر اون ابکی یازیله و شول
یر لکه خواجلرن نقد و یر لردی صکره دن اون اون ابکی باطلق آنلوه
دخی سرات اینیش اولا بوبدعت آنلورن رفع اولندر کولدر که ساحلر
اشای مساحتده نه ظاهر اولورسه ایجا یازله لوزیاده یازیمیه لر و بولنت
کبی یر لردن نقد فدان رفع اولندید و فقیر لینه قید ایدوب و رسم مساحت
دخی قابتیای قانون اوزر آله زیاده آلمیه و بولدن سابق چراکه

زناشده هر مساحت باشته دو یداری و خزینیه داری و یرا خوری
وسایر بونک امنالی لوابی اولوب هر بری ایچون بر مقدار رسم آنلور
صکره کلن حکام دخی ای هذا الان بوعادف استوال ایدوب رسوم مزبور
ساحلر لوابنده آلور لر مش حالیا امر بادشاهی ایله بودخی رفع اولندی
من بعد رسم مساحت غیر بر آنچه آلمیه سوبله که اسلوب سینه لوابی آلمی
استر لر مساحت سیات اولنه و بولدن غیر بر قریبه مساحت دارد قد
قولون داریده آنلور مش امر حاقان ایله بودخی رفع اولندی کولدر که
رعابادن بوجهله قولون داریده آلمیه حاجت اولورسه آنچه لریله صاؤن
الایر سوبله که رفع اولنا لری سینه استوال اولنه ناظر اموال بکلر بکی معرفتیه
در دولته عرض ایلیه که استحقاقه کوره سیاست اولنه لر و اگر بر قریبه
اوقافدن ورز قد دن و املاکدن بعض یر لرادسه اگر حوی و سنوری
منار و معین ایه آنلور کبی یر لر مساحت اولنیه و الاطین سلطان ایله
خلوط ایه اولن کبی یر لر مساحت اولنوب صکره افزاز اولنوب ماعداسی
میرمیه یازیلر و ولایت مساحت اولنوب بوجه معطوع عمال عهد^{سینه}
اولنه اول وقتن کوره ما نقددن فقرا یه نه و یر لکلر ایه سینه
ایدوب ایدوب ساحلردن بعض عدم استقامت فهم اولنوب فلاحک
رشتونده طبع ایدوب اثنا مساحتده بعض یر لر مکتوم اولق احتمال اولور
اصلا بر بره مساحت کوندرب لیبوب همان قدیم الزماندن نیل اعظم کلوب
تمام استیفا ایدوب و جیب جور و جرافه لریکا یینقی معور اولد قد
ارتفاع دفتر لریزه کوره هر مملکت مقدار فدان ایدوب کی معلوم و محقق
اکاکوره ناظر اموال تخمین و تعیین ایدوب عمال و مباشرتین و فلاح شرافی

دید کلیمه اعتبار و اعتماد اولیوب بی غرض سلطان کنه ل توسطی ایله بر قدر
 صالحه قرار اولنوب عامه عهد سه قطع ایدوب ایا کور خراج طلب اولنه
 و رسم مساحتی بکله ضبط ایدوب و بعضی قریه اهالیسی کلوب قدیم الزمانه
 ارتفاع دفتوری موجب عهد لونه لازم اولان مال مساحت اولنوبین توجیب
 اولنوب مراد ایدنه ل ناظر احوال وجه کورسه اول توجیبی قبول ایدوب
 اول تقدیر وجه رعایا دن رسم مساحت ائمه و بعضی کولرده شراقی اولسه
 دخی اهالیسی کلوب توجیب طلب اتسه ل آنلر کی؛ ناظر احوال اهل و قوطة
 و بی غرض سلطان توسطی ایله نه مال سلطه غدر و نه رعایا به زیاده تمیل
 اولنوب بر قدر صالح مقرر ایدوب توجیب اولنه و بولله اولند قدر رسم
 مساحت التیمه و الحاصل بوساحت احوالی ناظر امواله مفوضدر مال سلطتی
 اولی و تعمیر بلاد اشغ نه ایه تقصیر ایدوب اولکله عامل اوله

احوال شراقی بودر که ذکر اولنور

بر شراقی احوالی دخی شولبه در که ساحل اولان مملکتی مساحت ایلد و کلر نه
 قدیم دن شول بر لکه مرتفع بر لدر بر زیاده صوبه صغفه قابل بر دکلده
 اول بر ل اصله مساحت اولنور شراقی دخی عدا اولنور و لکن بونک کی
 بر لک بعضیسی زیاده اولنور بر اولما غین مرغی اولنه قابلیتی اولو
 اطراف دن اهالی قرا طوار لرین قیونلرین اولند کلری ایچون بر مقدار
 رسم و بر ل اول رسم کر که رکه بکله ضبط اولنه و شول بر لکه صوبه
 کلندر زراعت دخی صالحدر اما صوبه صوبه آچی قالمدر بونک کینک
 تقشیش اولنه اگر بلاد کجسوری و جرافه لری تمام تمیر اولند شغند
 ناشی اولنور ایله فلاحه ضررین تقصیر اندرب و کلندر و شیوخ یلده

سیاست اولنه اگر جبور و جرافه سلطانیه دن اولنور ایله قاضی **30**
 و متاح عرض ایدوب کاشندن و با شیخ المریدین زینانی تقصیر اندر لکنه
 مقتضای امر اولنور یله کند ولره سیاست اولنه و الحاصل شول بر لکه
 صوبه صغفه قابل اولان آنلر کینک جمیعین فلاحه تقصیر اندور
 شولبه که تقصیر اولنوب بولر قار لره خراجین شیخ المرید و کاشند
 و عامله تقصیر اندور ل بعد سیاست ایدوب ل و شولبه که بود کرا اولنور
 جوردن و جرافه لردن اصلا تقصیر اولنوب محضاً صوبه صغفه ایتمدر
 خارج قالمش اید شراقی عدا اولنوب حاصلدن آشفه و اریله و بول
 شراقینک تقشیشنده ناظر احوال و امین ممکن اولان دقتی و اهتمامی
 اکک ائمه ل صحیح شراقی ایدوب ک معلوم اولما یجه حاصلدن نقص
 ایتمار و چیزی نه ناچه سند شول بر لکه قدیم دن اطلاعات آدنه اولنور
 امر ایچرا که تصرف ایدر لر امیش حالیا آنلر ک بعضیسی ذرا
 اولنوب بعضیسی خالی قالمدر آنلر که زراعت اولنور علی حاله
 اولنوب قانون اولنورینه تقدر قدان یرایسه رسوبی طلب اولنه
 و شول بر لکه خالی طور بر لک کی؛ ناظر احوال استقفا ایدوب
 کور، اگر خراجی جوغ اولد و عنندن کنه جرأت ایدوب زراعت
 ایتمش ایله آنلر کی بر لک خراجی بر مقدار تخفیف اولنور ایله ذرا
 ایچکه ملاتزم کنه بولنورسه خراجی بر مقدار حط اولنوب زراعت
 اندر بولوب عاده رسوبی طلب اولنه فلما فلاحه حاجت اولنوب
 حد اعتدال دن تنه زیاده حط اولنوب مال پادشاهی به ضرر
 فاحش کلکدن احتراز اولنه **احوال عامه و بولر و خراب**

بوعاقل و بورد و خراب حضور برنده که در که شیخ العرب و کشف و عمال
و امناء و سایر مباحثین هر کویک فلاحتی در تنبیه و تاکید ایلیه لکه
هر فلاح ما تقدم من ذراعت ایدیه کله و کی بالجنی تمام آله اعمال ایدیه
بورد بر قومیه سوله که مساهله ایدوب عاقل و بورد بر قومیه ایسه
برینک تمام خراجی اتوب کندوبه حکم نادیه ایدیه لکه من بعد اعمال
و مساهله ایدوب ماله ضرر کلاواولیه و مالکت تمام رعی اولد قدره
کاشغور و شیوخ عربان و عمال بلاده اولدن مقدار تقاوی و بریلو کلس
اول تقاوی قضایه و امناء و قلمبریه محض ایدیه فلاحه تسلیم ایدوب
طین سلطانی تمام تخضیر اتدوره ل و صکره خرمن او زرنده بینه اول
تقاوی بی تصور فلاحه قضایه و امناء و قلمبریه محض ایدیه آلب خا^{سه}
انباره تسلیم ایدیه ل بوسوله که بیل عظیم کلوب اول تقاوی کفایت
ایتمه مقدار تقاوی به احتیاج اولورسه محض ایدیه تسلیم ایدوب
بینه محض ایدیه آلب ضبط ایدیه ل و صکره بعض برلر اکلیوب قاله
تفتیش ایدوب کوره ل تقاوی و بریلو کلس ایسه کاشغه و شیوخه
و عماله ککی کی سیات ایدیه ل و بعض برلر که صاجی غیبیت ایتمه
عاقل اولش اولد انوک کی شیخ العرب و کشف اطرافند اولدات
قرا خلقندن فلاحتی کلس ایدوب کن معلوم ایدوب و صاحب^{دن}
جبراً کتوب برلر بینه اسکان اتدوب ذراعت اتدوره لوسی ایدیه
طین سلطانی خالی قومیه ل اسلیاری مجال و بریلو سیات ایدیه ل
اگر صاجی بولمن مکن اولورسه اهل قریه نیک برمنم و قادرنه
تکلیف اولنوب اول خالی بالجنی تخضیر اتدوره ل خراج سلطانی

صنایع اولنوب تحصیل اولنه بوداخی میسر دکل ایسه شیخ العرب و عمال
کند و جانلرندن خرمی و لوازمی کوروب ذراعت اتدوب مال سلطانی
ادا ایدیه ل بونک انسانی خالی قلان برلرک خراجن موجود اولدات
اهل قریه دن طلب اولنوب زیاده تجیز و تضییق اولنورمش و بو
امر رعیتک تفوقه سنه سبب برلردن طلب اولنوب عاقل عد
اولنه و انشاء ساحتده خراب اولش قریه بولنورسه قاضی و ساج
تفتیش ایدیه ل عاقل ظلمدن و کاشغور تعذیبندن و یا شیخ العرب جورد
بریشان اولدوغی ظاهر اولورسه ناظر احواله عرض ایدوب نقصاتی
تضمین اتدورلد کلس بکریکی امریه کدوره سیات اولنه و اگر
بدوی و عاصی امرایک سزندن و فتنه سندن اولش ایسه که کاشغور
و یا شیوخ اعراب یا منمنه قادر اولوب دخی نواعا اعمال اتدولری معلوم
اولورسه امرعانی قدر او زرنده سیات اولنه ل و بعض خراب
اولش کویلدوک و حصه لردک رعایای برینه کلس ایچون کشف
و شیوخ اعراب و عمال اطرافند اولدن قزایه تنبیه ایلیه لکه هر قنقی
کویده که خارجدن کلس فلاح اوله اهل قریه یا نلرندن رد ایدوب
برینه کوندره و بودخی اهل قریه تنبیه ایدوب برینه کوندره کده
عناد اته ل کاشغه خبر ایدیه ل جبراً طوب برینه اسکان اتدوره
اگر بروجله تنبیه اولند قدره عمل ایتمه لرایه شیخ البلاده حکم
سیات اولنه و بعض قزادن خراج طلب اولنور ایچون امناء و عمال
وارد قلمبریه محض خراج و برمنم ایچون متفرق اولورلر مش
ایدی بونک کی حرکت ایدن قریه لردک شیخ البلاد لوی کلوب کاشغه

وشيخ العربه تنبيه ابيه که پراکنده اولمقدن منع ابيه لرمنوع اولمزلر
 ايجلرندن برايکي سزيرلوي صلب اولنه وشيخ البلدکلوب تنبيه
 ابلرسه کندويه سات اولنه وسويله که بعض فلا حله غيب
 اندکلرند نصکره عودت ايلبوب پرلرینه کله لر اکرکله وکلري ميل
 کندو حصه سن تعيين اولنان بالچمن آکه لر اول ميل فلاحدن خراج
 اراضيدن وساير رسومدن اصلا و قطمانه طلب اولينه وکلرک
 ميل اکر قام بالچمن اکرسه تمام خراجي الله وساير رسومي دخي تمام الله
 اما جمله بر بردن طلب اولنوب تجيز و تصيق اوليه طلبه تلطيف
 اولنه که مینه غيب ايلکلرینه مودي اوليه واکر بر مقدار بالچمن اکر
 باقسين امکه قادر اولمادم ديواظهار عجز و ضعف ايدرايه اول وقت
 قاضي وامين ناظر امواله عرض ايدوب آنلر دخي تمام استقصا اندر
 کوره لر في نفس الامر عجز و ناتوانلغي اولوب امکه قادر اولمدر
 معلوم اولورسه کوره لر مقتضاي عدالته ايه اولکلده عمل اولمدر
 وغيب ايدن فلا حله بولنوب پرلورینه اسکان اندور ملک تکليف
 اولندقه اون يلدن زياده درکه بونده تمکن اندوک ديو قدم
 دعواسن اينده لر استقصا ايدوب کوره لر زمان فتح خاقانيدن
 اقدم يرلرندن قالقوب آنده وارملوايه على حاله ابقا اولنه زمان
 فتح خاقانيدن نصکره ايه سوزلرینه عمل اولنوب پرلورینه قوطان
 اندوريله

احوال امير الامرا

اولاکرکدرکه محروسه مصرده بکلرکي اولان قلمه ده شمديه دک اولورلو

32 برده اولورب هفته ده دورت کون ديوان ايدوب عذر شرعي اولماد
 ديوانلر فوت ايدوب رعایا احوال و اموال پادشاهي امورن تعطيل
 ايتکدن حذر ايدو دشرك حفظ و حراستده ورعایای مملکت تامين
 ورعايتده کرکي مجبوسا اولوب د قبغه فوت ايتمه و همما مکت
 عسکر خلقي بکلر بکيه قریب يرلرده اولوب اطراف بعیده به متفرقا اوليه لر
 مکرکي خصوصنده زياده ضرورت اولوب اول وقتن سکن بولدق لري
 برده اولوب بکلرکي جابنده دايما کوز قوتن طوتوب همان تنبيه اولندو
 کي هر مهلته و هر خدمته حاضر و مهتيا اولور و بالجه دور قبولور
 ايس و عسکر خلقتدن برفرد اوليه حمله سي حصاره قریب اغاروب
 جوارنده اولور صليبه و قناطر ساعده و جامع قيصونده
 و باب الرزيرده اولور سويله که بعدالنبیه ايلبوب شهر ابلينه کيرسه
 بکلرکي سياست ابيه وکرکدرکه بکلرکي شerk حفظنده کرکي
 اهتمام ايدوب اکرکولر طابغه سي واکر اولورونکي واکر چراکيه
 واکر حصار ارندن و غزيبن و الحاصل برفردن برفرده ظلم و نغدي
 واقع اولمقدن زياده احتراز ابيه واقع اولدقه ظلم ايدنه دک
 استحقاقده کوره اغالره حکم حقتدن کلدوره و احتياج اولورسه
 هر طایفه نک اغاسي و کتخاسي هرکجه منادي ايله شرعي بکلرکي
 حفظ ايدور و هرچاره بوقلوب دَرک اولميان يرلرده دَرک
 وضع ايدوب صاحب دَرکلرک معین اولنان يرلر محفوظ و محروس
 طوره و کجه ايله زقاقلرده فساد اولوب وياکنه نک اوي باصلوب
 ويا اسبابي سرقه اولمقدن صاقلر سويله که ناکاه واقع اولسه

بکله کی استقصا ایدوب البته البته بولدورب حقلوندن کلکده اعمال
وساهله ایلیه بونک کبی واقع اولقد و الا صاحب ادراک ثانیاً
شهر صوبایستی مواخذ و معاتب اولاد و الحاصل البته اصحاب ادراک
ایله صوبایستیه بولدورب بولمزرسه اصحاب ادراک سیات اولنوب
صوبایستیه دخی کوکی کبی عتاب و عقاب اولاد پادشاه عالم پناه حضرت
اقامت آیین و دین و اتباعت سنه سید المرسلین خضر صنده عمت
عالی زنتاری مصروف اولغاب اولدن بعضی عورات ساحه اولغ
مقابله برر تقاطعه اولورمش اول نوع مقاطع با کلله رفع اولنوب
امور شریف واجب الشریف بویه صادر اولمشدرکه اولاد شمرده ثانیاً
قراده و امصارده بیخانه لرا اولوب و فسقه جمع اولوب آشکاره شرب خمر
ایتمکدن و لوزه خانه لوده اولان جمعیتلرده لوزه بهانه سینه شراب
ایتمکدن و فواحش و منکرات شایع اولوب زنا و سایر عورات غلیظه
واقع اولمقدن زیاده اجتناب و احترام ایدو لوزمان قدمدن بر عادت
قیح و برست سیه فضیح وارمشکم برکی دوکون ایدق قیرن چقار
استدکده برکیجه جمعیت ایدوب هر طایفه دن برینجه رند جمع اولوب
فتق و فجور ایدرکن کلن اولاجق قیر بیعی دغه هر دغه ده بردر
وضعله و لباسه بیعی در لاصورتیه لیروب اول مجله کلوب بیجه
در لولعب و لهوررقص ایلیوب جمع اهل مجلس صورتیه انچه پایشدر
ایلس بودخی حلافت مقتضای شرع مطهر اولماغن رفع اولندی من بعد
کودرکه حکم سیاغ اولنوب منع اولنه بعد التنبیه السیانی صوبایستی
طوبت تعزیر و تشهیر اندکد نکره قیر آتاسدن و کویکودن و افروجه

33 آله بوعادت قبیحه لوندن غیری ایدو کلد و کلری عادتیه دوکونترن
ایدو لوشمرده موقی مسلمان و کفر واقع اولقده بیت المال ایستی
جانبندن سیاغ اولورمش که آنلرک معرفت زنجیر دد فن اولنوب
برایکی کون یا لوب میتلری متعفن اولوب و افرسته لرین المایجه
دغه ایجازت و برر لوش بودخی مرفوعدر کودرکه من بعد اگر
مسلمانرک و اگر نصارانک و اگر یهودانک میتلری واقع اولقده
میت جانبندن فی الحال برکنه واروب بیت المالجه خبر ایلیه
و بیت المالجه دخی در حال تاخیر ایتموب میتک اوزرنیه و اوز
میت الماله راجع اسبابی و ارایه ضبط ایدوب و یوغ ایدو فی الحال
دغه ایجازت و یروب همان اول کون میتی حفته قویار شوبله که
بیت المالجه خبر اولدقدن فکره ساحله ایدوب میتک اوزرنیه
وارمیوب اول کون دفن اولماغه تعویق ایدرسه بکلر بکیه عرض
اولنوب ناظر اموال معرفتیه بیت المالجه سیات اولنه و بیت المالك
یکوی بیک انچه لقی عامل عمده سنده در آندن یوقاروسی حاضره
آنوک کبی بیت المال واقع اولورسه یوز بیک انچه لقی بیت المالدن
آشفه سی بونده مصر دیوانسته ناظر اموال اولان معرفتیه شهر
قاضی سی استماع ایلیوب فضل ایلیه و یوز بیکدن یوقار و اوله
بکلر بکی معرفتیه ناظر اموال عرض ایدوب در دولتیه حواله اولنه که
بونده استماع اولنه و حالیا سکی بکلر بکیسن و سنکه ماله متعلق اولاد
امور ناظر سن سیزک حسن استقامتکزه و کمال اهتمامکزه اعتماد
اولماغن فرمان قصنا جریانم بونک اوزرنیه صدور بولدیکه بیت الماله

متعلق اولان قضایا قلیل و کثیر هر نه اولورسه من بعد آنده دیوان
عدالت ارکانه سنوک و ناظر احوالک حضورنده هرده؛ صرفاً
مباشرتله سرع شریعت مقتضایه استماع ایدوب احد جانبینه میل و محابا
ایتمیوب حق مرتبه تابع اولاسزوبیت المال امینته و کاتبته و سایر خدمه
یباغ و تهدید ایدیه سزکه کندولر جانبندن خفیه و صراحتاً قطعاً
بیت المال متعلق اسباب المیه لر سوبله که بعد التبیاه اسلیوب آدقاری
ظاهراً اولورسه هر قفسی که اتمیش اولاجال و برمیوب سیاست
ایدوب و برترین بر معتمد علیه کسینه اصهر لیوب بوجانبه عرض ایدیه
و کردرکه اگر بکلرکی و اگر سایر امرا مال پادشاهی به متعلق اولان
اموره کندو آدقاری نصب اتمکدن زیاده برهینر و احتراز ایدیه لر جمع
خواص پادشاهی به واسکله لر فی الجمله خاصه؛ هالیونده راجع اولان
اموره ناظر احوال اولان اگر خداوند کار قوللوندن و اگر کوکللو
طایفه سندن و اگر آنلورن کجیدن و اگر حیراکه دن و اگر چاوشلردن
برار امین و مستقیم اعتماد آندوکی کسینه لر بکلرکی معرفتیه نصب
ایلیه اما شونه؛ سلطانیه، و دار الضریه و بیچاره و جده به سایر
اسکله لر و بونلرک امثالی معتمد بجه برلره درگاه معادن امینلر
تعیین ایلیه لر و بوذکر اولان امینلر و سایر مقاطعات انسانی
کلن متاعدن و قاسندن یا استخدام ایچون یا تجارت ایچون اصلاً
و قطعاً سنه المایه لر سوبله که الایچ اولورلرسه کندولره سبب
عزل و بونلردن برسی تقصیر و اهلال و خیانتی مشر بر وضع
اتسه کردرکه ناظر احوال بکلرکی معرفتیه اما سترن آرب بر معتمد

کینه کوزتدرت جرمیه سن درگاه معلامیه عرض ایدوب برینه امین 34
و کاتب طلب ایلیه لر کندولر کسینه توجیه ایتمیه لر و بعض خواص
سلطانیته به درد داندن برات شریف ایله امین و کاتب کوندربلیوب
آنده وارد قلرند، منعم و متمول مصلحت گذار کسینه لر دن برسی
کلرک امین و کاتب رفع اولوق شرطیه زیاده مال کوسترکه التزام
ایته لر بکلرکی ناظر احوال معرفتیه کوروب فی الحقیقه مال پادشاهی
باینه انفع و رعایا حقنه اولی و احسن ایله التزامی اولورینه
اول مصلحتی زیاده ایدون کسینه اصهر لیوب و بوجانبندن واران ایندک
و کاتب براتلر آرب حفظ ایلیوب صورت حالی در دولت عرض
ایدیه لر و کردرکه دیوان ایامندن غیره اوقاتده دخی امین شهر
و کتاب خزانده و سایر احوال مباشری ناظر احوال مجلسه جمع اولوب
اوقات ضایع ایتمیوب محاسبات کوریلوب و تحصیل بقایا و ارمال حوالا
کیمی ما حصل سوره محتاج اولمیان خصوصاً تمام و اکمال ایلیه لر
و سایر خاصه هالیونده راجع اولایچ احوال تحصیلده بکلرکی و ناظر
یکدل و یکجهت اولوب مال سلطنت باینده اصوب و انفع قنقی ایله
حسن اتفاقله اکاذیب اولوب مخالفت و عناددن زیاده حذر ایلیه
و کتاب هر برسی کندو دفترنده اولان مقاطعاتی اوکات و جهله نتیج
ایدوب اگر عامل عمرده سنده در و اگر امانه ضبط اولنور دقیقه
فوت ایتمیوب روز بروز نه یردن ایچه کتورمک لازم اولدوغت
ناظر احوال عرض ایدوب هیچ بر مقاطعه دن بر ایچه و بر حیه
باقی فودرمیه لر و مقاطعه سنه متعلق اموره مختلف و ناقص سنه

قومیه قبیلگی و بویقه و بویقه و بویقه و بویقه و بویقه
اولان دفاتر خزینه کاتبی دیوانه حقاروب اودالینه آشکاره
و حفیه آوب کتک جایز دکدر برورقن طشره آوب کتیه لر سوبله که
بوضعی اندکلری ظاهر اولورسه طوب حبس ایله و درگاه معایبه
بلدوره لر اگا کوره سیاست اولنه و ناظر اموال مجلسدن غیره پرده
مال میربیه متعلق مصالحدن ننه کورمه لر حاجه اولورسه ناظر اموال
مجلسه جمع اولوب مصطلق نه ایسه کوره لر و مقاطعاتدن واسکله بردت
بعض مواجبات و بعض تسلیات و مصارف اولوب حین محاسبه ده معلوم
اولدقه کوردرکه روزنامه دن خارج ننه قالمیه و باله متعلق احکام
واقع اولدقه ناظر اموال جانبندن برعوب کاتبی و بروری کاتب اولوب
وظیفه لر خاصه مایوندن آوب روشن احکامی محلیه کوره تورک
و عربی هر نه ایسه یازیلوب امین ظهوره اسمن یازوب و ناظر اموال دن
مهرن اورد قدنضکره بکلر یکی جانبندن دخی نشانیلوب و مهرنوب
جمیع رسوم بکلک ایچون ضبط اولنه بونک کی اسوره بکلر یکی کندو
جانبندن مکتوب و یربیه مکرکه اطراف ماکده امر شرعیه و عرفیه بی
متعلق شکایت اولدقه کندو جانبندن مکتوب و پره و کوردرکه آنده
اولان طوایفدن آنلونک و بایانک و بکلر بکینک و سجاوق بکلرینک موا
دیملر اولدقن خزانه دن نقد و یریبوب اطرافده اولان خراج اراضین
حواله اولنه که هر طایفه کندو سجاوبندن آدم لر کوندر ب مختصیلن ایدوب
کوره لر و کلوب و یرملر اولدقه ناظر اموال و امین معرفتیه دفتری
اول مقابله اولنه آنضکره ناظر اموال اغا زینه و کتدالینه و کاتبینه

35 و هر کینک علوفه سن و پردره غایبک و متیک یرینه آخر کته کوسر بلوب
علوفه سی انفاقدن زباده حذر ایدله لر و بو طوایفدن بعض کتیه لر
یولداشلق و حسن خدمت ایدوب علوفه سی زباده اولغه یا آخر وجهه
ترقی اینکه مستحق اد له بکلر یکی خدمت و بولداشلقن عرض ایدوب و ینه
لایق اولادغن درگاه سعاده بلدوره که اگا کوره اشانه سعاده
منظور نظر عنایات یادشاهی واقع اولو و بویابه و سایر درگاه معایبه
کوندرلش مکاتبه و عرضلرده کوردرکه ناظر اموال ک مهربی و نشانیلوب
اوله و نه طایفه دن و کاجینی بولکدن ایسه مفصل و مشروح اعلام اولد
آنده اولان دفتر سلطانیه به دخی اشارت اولنه و طایفه چراکه
زماننده امرایه متعلق بعض خدمه به رسوم د و یداری و امیر اخور بی یو
و بونک امثال بعض رسوم اولوب خاصه مقاطعاتدن آنورمش صکره
کلن بکلر یکیر و ها کلر دخی بوعاده رعایت ایدوب ذکر اولنان رسوم
آوب کندو جانبندن ضبط ایدرلرش بوعاده مقرر و معتاد اولماغن
باکلیه رفع اداری و لکن مال سلطه مضاف اولوب مهربی جانبندن
ضبط اولنق امر او متدر من بعد بونک کی رسوم آنده جانب میربیه
ضبط اولنوب امیناره وقت حسابده ایروجه کوسته لر خاصه مقاطعاتدن
بکلر یکی جانبندن بر اجه و بر حبه المن قطعاً جایز دکدر و نقس شهرد
و خارجه بعض کتیه لر وارمش که اول شمرک و کاشترک و مباشرت
و مختسبک و سایر عالت یا نلرینجه یوریبوب بعض باطل و خلاف شرع و قانون
ایشله تحریک و تلیق ایدوب مسلمانره تعدی و ایزا اولورمش بونک کی
اسکی خدمه استخدام اولنق کلیتاً مرفوعدر کوردرکه بکلر یکی ناظر اموال

معرفتله نفس شمره و اطراف مملکتند نذاوتتیه اندورب بوامری اعلا
 واعلام ایدوب والیا شمره کاشغوره و مشاخره و سایر ارباب حکم اولان
 کسته لره پیاغ و تهدید اولننه که من بعد آنلر کی خدمتکار بیانلوندت
 رد اولنوب مال پادشاهی باینده و سایر مملکت متعلق اولان مصالحه
 جزوی و کلی قطعا بریره استخدام اولنیه لره شویله که بعد التیبه امره
 مخالفت ایدوب بواصل کسته لرمطرد و مردود اولمیه لره هرکم قوللنرسه
 آنلره حکم سیاست ایدولر و بونلرک برینه خدمتکاره احتیاج اولورسه
 سلطان برار و مستدین کسته لربولوب خدمت لندر و بونلرک غیره عوام
 ارانده بعضی مخصوصه و مجادله اولدقه حاکم الشرع مجلسه و ارمانت
 والی شرفاقتنه و ایدوب آنده فضل خصومت اولورمش بوضع دخی
 ممنوعدر من بعد والی اولان کسته معرفت قاضی اولمیه قضا متزاع و فصل
 خصومت ایتیه مقدمات حکم الشرع حضورنه کوندرب بحسب الشرع نه لازم
 کلورسه قاضی حکم ایدوب صوباشی آنلرکه عمل ایلیمه قاضی معرفت صوباشی
 اصلا و قضا ایش ایتیه شویله که بعد التیبه مصر اولوب ایدوبه موجب
 عزل اولا بلکه مستحق سیاست اولا و دیار مصریه ده بعضی قاضیلر محکمه لرن
 بوجه مقطوع بعضی نایبلره صتار لارمش دیو عرض اولندی سنکه
 بکلیسین بویابده کرک کی اهتمام ایدوب شخص ایدوب سن شویله که بوجه آرز
 قضاندن بر شخص محکمه من مقطوع طریقله و پردوک ظاهر اولورسه مجال
 و برسیوب کس و حبس ایدوب و محکمه بر سلطان اصل علیه نیایه کوردروب
 درگاه مطایبه عرض ایدوب سن که امور نیجه صادر اولورسه آنلرکه عامل اولا
 و بونلرک غیره کتله قاضی شرع قنده بعضی نایبلر و اشرا دن بعضی محضولر

اولورمش که تر و بر و تبلیس ایدوب صورت حقه نیجه باطل اشرا ایلیر
 36 سلطانله ظلم و تعدی اولورمش بونلر کی کینه ردخی مرفوعدر کوندم که من بعد
 قاضی خدمتده یوزغ نایبلردن و محضردن کتله اولمیه و ایل رضی
 و شاکر اولماد و دخی نوابی و شرتلری ظاهر اولان خدمه استخدام ایتیه
 بعد التیبه ایلیمیه بینه خدمته داخل اولورسه آنلرک کی نایب کتورن
 قاضیلری محکمه دن رفع ایدوب و برین نیایه براخر کتیه کوردروب
 عرض ایدوب سن و شرتلری و فساداتی ظاهر اولان نایبلر عابالاساهی
 دفترا ایدوب درگاه مدینه کوندم سن که امر جلیل القدرم نیجه صادر
 اولورسه موحیلده عمل ایدوب سن و بعضی مشروع دعوا اولدقه مدعی
 حاضر و عاقل و بالغ ایکن بعضی اشرا اولورمش آنلرک کی وکیل ایدوب
 کند و مجلس شرعه و امر لرایش بوخصومه دخی حاکم الشرع اولان
 کتله اوکات و جهله مقید اولوب مجلس شرعه و کالت طریقله کتله دعا و بده موکل
 توکیلین طلب ایلیمه شویله که بغیر عذر شرعی بورد دعوا یا اطله بی صورت
 بولتی ایچون وکیل نصب ایش اولا بکلیسینیه عرض ایدوب وکیل
 و موکله حکم سیاست ایلیمه و حال پادشاه مدینه شویله عرض اولندی که
 کاشغوره و امینار و مشایخ عربان و سایر مباشرین اموال کنندی حفظ نفس
 ایچون برهانه ایلیمه فلاح طایفه سندن بعضی بینه بغیر حق قتل ایدوب
 و یا خود بغیر وجه شرعی مان و اسبابن اولوب بونلر کی ظلم و تعدی
 ایدوب آنلر دخی تقنیس اولمیه ایچون حاکم الشرع اولان کتیه بکلیسین
 جانبندن مکتوب و قول اولوب قاضیه مرا فده اینه لاکتربا قضاء
 طایفه س بونلر کی مرادده مظلوم جانبن قویوب طرف غالبه معیت

بعضین

و ظهیر او مانع از دعوی است بصورت بر ملا بوب رعایایه ظلم اولور ایدیب
بوتک امثال بر کرده بکلر یکی اولان کمنه ناظر اموال معرفتیه تمام وقت
واستقضا ایدوب بر بوله سترحق اولان قاضیه فی الحال مجال و امهال
ایستوی همکه سندن قالد و رب کندوی حکم حبس ایدوب یرین بر مسلمات
اهل علم کسینه نیایه کورد رب درگاه سعادت نه عرض ایدیه لکه زمان قدر
توانم نتیجه صادر اولور سه آنکه عمل اولنه سوبله که برنک کبی بر کرده وجه
شروح اور رینه عمل اولنوب و یا عرض اولننقه لنتقه اعمال اولنه بکلر یکی
وناظر انواع عتابه و عقابه مستحق اولور و بکلر یکی شهره سیاه ایدوب
ندا اندوره که عادت قدیمه اوزره شربک ز قافلر عیاسور بولوب صولای
پاک و پاکیزه طوتالر هر کیم تلویث ایدوب عهده سنه لازم اولان بری پاک
ایلزسه حکم حقتن کلنه که ذقاندرد و چار تولده ناپاک بر رویه

احوال و اوقاف

مردم، مصلحت، اولان اوقاف سلاطین و اوقاف عامه، مسکن ایچون
درگاه معلمان اهل علم بر معتقد و معقول علیه مستقیم کمنه تعیین اولنور
ویانجه حساب و کتابه قادر اهل قلدن بر برار کمنه کاتب نصب اولنوب
دخی بونلر قاضی شهر معرفتیه هر وقتک ناظر و مباشر احضار ایدوب
و کتاب و قبی طلب ایدوب کتوردب الایر و هر وقتک محصول و مصارف
کوردب خدمه سی و سایر مستحقاری نقد در شرط و اوقاف اوزره می یا خود
زیاده میبدر معلوم ایدینه ل زیاده اولنلر دخی لازم کدر و محصول وقف
مساعدمیدر کوره ل سوبله لکه شرط واقفه موافقت و یا خود زیاده اولان
لازم اولوب وقف دخی مساعد اولان اولنک کبی حالی اوزرینه مقرر

ایدوب اللزیه بر مقرر نامه دیره لکه اکاکوره برات ایدیه ل بودک 37
اولان شرایط بولنورسه رفع ایدیه ل وجهات وقف معموری یا خرابمیدر
خراب ایدیه نه سبب ایدیه خراب اولنلر معلوم ایدینوب نه طریق ایدیه لکن
و نیز ایدیه تعمیر نه سبب ایدیه ل و شول وقتکه محتاج تعمیر و ترمیم در کوره ل
وقفک زوایدی اولوب و قایدیسه مرمت ایدیه ل زوایدی اولوب
و محصوله مضایقه اولوب مصارف معینه سنه حط اولنق لازم
کلورسه مصارفک ربمن و یاثلن و یا نصفن نقصانیکله میسر اولورسه قدر
مذکور ایدیه تعمیر ایدیه ل و اگر اولدخی و قایدی بوب کلی محصولی خرج اولنق
لازم اولورسه امام و مؤذن و خطیب و ناظر جفتلرندن و سایر مصارفک
ضروریاتندن ماعداسن رقبه ایدوب تعمیر ایدیه ل و بعد التفتیش اوقاف
محصولی و مصرف خدمه سی و سایر احوالی بنده مقرر اولورسه بر دفتر
تدوین ایدوب و جلدی بوب مفصل و مرسوم آندیه قید ایدیه ل و بر صورتی
مردم بداند و بر صورتی درگاه معلمان حفظ اولنه و اوقاف متعلق
جهات دخی محلول اولدجه قاضی شهر ناظر اوقاف معرفتیه فقرادست
و صلحان و اهل علم بر مستحقه توجیه ایدوب عرض ویرسه ل ناظر
اموال و امین شهر آندیه اولان دفتره تطبیق ایدوب یا بلورنده مقبول
و مسجوع اولان عرض نشانی بوب و مرلنوب بکلر یکی معرفتیه فرق الی
جهت اولنجه دک تأخیر ایدوب جمله درگاه سعادت کوندر بولوب براتلوی
اخراج اولنه و هر کیمه توجیه اولنورسه توجیه اولنلر دخی کوندت
تصرف اندر بولوب براتلوی اخراج اولنه و براتلر رسمی ائوب و غیر
تاریخن باروب اکاکوره عرض اولنه که براتل اول کوندن یا زیاده درم

برای طلب اولیینه و نوندره کوه اوقاف سلاطین و اوقاف عامه و سلیمی
 عرسنه ده حسابری کوریلوب محاسبه زوی بکار بکوبه و ناظر امواله عرض
 اولنوب اکر مقبول لوی اولورسه شانلیوب بر صورتق ایقویوب و بر صورت
 درگاه معایبه کوندره لر و بیمارستان و جوانی و قایمایی و یوکا بکرز
 بعضی اوقاف که تولیت و نظارت لری سلاطین سالفه به و امراء چراک
 مشروط اولندی آنلر کچی اوقاف که جهت تولیت و نظارت لری خاصه
 عمایونه ضبط اولنق امرو اولدر کرکدر که قاضی ناظر اوقاف معرفتیه
 بر مستقیم کسه بولوب بر قاج ایقه و وظیفه ایله اول خدمتی ادا اندوره لر
 و جهات میریبه ضبط ایله لر که صکره رقبه لازم کلورسه بو محصولات
 صرف اولنه و فایتمزه سایر اوقاف کچی رقبه اوله و جهات و قفده
 خرابه مشرفدر دیو بعضی مستغلات تبدیل صورتیه صانلوب بچی اوقاف
 بلع و کتم اولنورمش بودخی امراء شاهی ایله رفع اولندی مزید تبدیل
 اولدر دیو و خراب اولغه مشرفدر و بوروقفه متعلق ننه اننوب صانیله
 شویله که بعد التیه بینه صانلدونخی ظاهرا اولورسه بابیه و مشتری به
 سیات اولنه و مال وقت بلع و کتم اولنق مظنه سی بر لر تفتیش اولنوب
 ظاهر اولورسه ناظر امواله عرض اولنوب بکار کچی معرفتیه محصول وقت
 نضایی اولندقد نفکره کندوبه سیات اولنه

احوال رزق جیبیه و احیاسیه

و سؤل رزق جیبیه که بعضی کسه لر سلاطین سابقه مربعاتیه متصرف
 اولوب الاتن بیوتصرف لرنده در که کرکدر که هر صاحب رزقه که کلوب
 انده که رزقه سنه متعلق حضوره دیواندن حکم طلب ایلیه اولر کچی به

38 اولر حکم و بریلوب انده که مر بساته و مسکاته کال تدقیق و تحقیق ایله
 نظر اولنوب صحته شایبه؛ سببه اولنورسه حکم و بریلوب فی الجمله اشتباه
 اولورسه که رایحه؛ تلبیس و تزویر رقم اولنه تکلیف المذنب ایقونلر
 رزقه خاصه؛ عمایونه ضبط اولنه و بر صاحب رزقه فوت اولوب
 یا غیبت منطقه ایله غایب اولوب رزقه سنه سایر شرکائی و یا اولاد
 و یا خود اقا رب مشروطدر دیو بافقول متصرف اولوب و یا دیوانه فکر
 طالب اولور و بریلوب مر بساته اولان شرطیه عمل اولنوب و وارث
 قاضی حضورنده تزل ایله لر نزولی سموع و مقبول اولما یوب قاضی
 ناظر امواله بلدروب اولر رزقه و یا حصه نه ایسه المذنب اننوب
 بکلکه ضبط اولنه و رزق احیاسیه که دخی شول رزقه که
 علی سبیل البر و الصدقه اولمش اوله آنلر کچی؛ حالی او زیننه
 ابقا اولنوب صلحادن بر مستحقنه و حیه اولنه و سونلر که بعضی
 بقاعه و سبیله و مساجد و زوایایه مشروط اولمش اوله مادام که
 صرف اولنق محل موجود و سموردر اولدخی علی حاله طوره اما ناظر
 اوقاف هابنندن دخی تخص اولنوب خلاف شرط واقف اولاند
 اولنقدن منع و حفظ اولنه و صرف اولناجی مواضع خراب
 اولوب مندرس اولمش ایسه قاضی ناظر امواله اعلام ایدوب
 آنلر دخی تفتیش ایدوب کور لر شویله که جوارنده و یا آفرینده
 بر صرف اولنغه مستحق بر و ارایه اگا تعیین ایلیوب ناظر اوقاف
 و قاضی بر امین و مستحق کسه بولوب هلقنه صرف اندوره لر آنلر کچی
 بر بولنورسه علی سبیل الصدقه صلحادن و فقرادن و اهل عیلات

برسختنه و تجیه ایلوب دردولنه عرض ایدوب براتن کتورده لر
ورزق جیشنه و احباسیه خصم چون اطراف ترا حیده اولان عماله
مبارکینه ننبیه اولنه که رزقه آدنه هرکیم واروب آنلردن حق
طلب ایلیه صاحب رزقه حتی ویرلیوب همان بکله بکیه و ناظر اموال
عرض ایده لر آنلردن کتورده ب نقتیش ایده لر ننک کبی رزقه در
و حاصلی نه در وکک الله در مفصل یازوب دفتر ایلوب لر بیده
الله اولان تکالیف صحیح ایه علی حاله ابقا اولن و الله مقررنامه
ویریله و آلا لندن النوب میریبه صنبط اولنه ذکر اولنان دفترک
برصورت یازوب مصر دیواننده حفظ اولنه و برصورت درگاه
سعادنه کوندریله

احوال خانها چراکه در مصر

و محروسه مصرده اولان امرا چراکه اولری و بعض اولرک صاحب
اولیوب بالفعل خالی و معطل اولوب ایچنده ساهدن و غیرین بعض
کننه کیروب طاشن اغا جن یقوب یاوب تخریب ایتمک اوزره اولر
بیجه بونک کی اولر خراب اولوب کتورده بو خصوصده کرکدرکه ناظر
اموال برار اهل قلم کننه لر بولوب و محله محله کوندروب شهر ایچن کوره
سابقا چراکیه متعلق اولان امرانک و غیریلر وک اولری بولوب
دفتر ایلید لر شول اولرکه بالفعل صاحب لری او طایوب بیت المال
راجده اگر ایچنده ساکن اولرکننه بولنورسه قاض شهر مرتیله
کوره لرضری و نقدیسی اولیوب طاشنه و اغاچنه خارت
ایرمنسه اجر مثلند کوره کورایه قبول ایدرسه ویردروب ماه پناه

کراسی صنبط اولنه و مرته احتیاج دوشرسه کراسندن خرج اولنه **39**
و خالی اولوب ایچنده کننه یوغیه آنرک کی دخی کوره لر کورایه
طلب اولنورسه دیره لر و آلامر برسنه برحافظ تعیین اولنوب
مخفوظ اولر و اوله سی خلقتنه و جوارنده اولان اولر خلقتنه ننبیه
ایده لر که خارجدن برکننه طاشنه و اغاچنه نقرض ایدوب خراب
ایتمیه لر ممنوع اولینلری ها که خبر ایده لر حق لردن کلنه و شول
اولرکه الآن بعض کننه لر ملکر دیورده عوی ایدرسه آنرک کیلری
قاضی حضورده کتورده لر مرحوم و مغفور خداوندگار رحمت شعار
بودیاری فتح اندکده شول چراکه که عصیان اوزره قتل اولندی
و یاغایب اولوب اموالی خزانه عامریه صنبط اولنورده آنرک کی
اولر مطلقا خاصه و همایونه منتقدر اول منقرله اولری ملکر

دیدکلر نه اعتیا اولیوب بکلکه صنبط اولنه و وقفدر دیدکلری
اولری کوره لر و قنیتلری تمام صحت اوزره اولوب شاییه
شبهه یوغیه و قنیتی مقرر اولر لوعا استیاء اولندی مجال دیر
میریبه صنبط اولنه و نقدر او خاصیه صنبط اولندی و نه طریق
ایله خاصیه الحاق اولندی وقتی محله ده در وکک اولریدر
و استهار لری نه ایله در و قاچی خالی و قاچی کورایه ویرلشدر
منصل و مشروح دفتر اولنوب برصورت درگاه معلایه کوندریلوب
برصورت آند حفظ اولنوب و اگر کورایه طالب بولنوب و حقیقی
منصر اولوب تعصیر واقع اولمقزمن خراب اولوب ضایع اولدی
احتمالی و ارایه مشتری بولنورسه ناظر اموال معرفتله صانلر

انچه سي خزائنه ضبط اولنوب حفظ اولنه وقتي آوايد اول فتره
 اشارت اولنه همامكن سي اولنوب معتدكند ره كرايه ويره لركه
 نقيه محتاج اولر كرايه مرمت اولنه

قانون دارالضرب نقره و حنه

مخوسه مصر دارالضربنده كيلن انچه اگر كليليه در اگر عثمانی انچه در
 اگر ساير اواني نقره دن اولا كر كدر كه هر يوز در هي سکن دورت
 خالص كوش اولوب و اون التي در هي مقشوشه و حرق النار نه
 طوته لر و هر يوز در هم ايكيوز التي باره كيله و حنه؛ سلطانينه
 دخي اگر كورور دن كلن التون اولورسه كر كدر كه قافله كلد و كده
 سمرمليين اوزرينه بلكك جا بنندن اننوب ضر بنجاده تمام خالص
 العيار كيلوب مخوسه؛ قسطنطينيه ده كيلن قانون اوزره هر سلطانينه
 اون سكر بوجن فيراط سبيكه دن وساير اوانيدن كلسه هر يوز
 مثقاله اون التون رسم اننوب وزنه ذكر اولان اسلوب اوزرته
 اوله و ديار مصر ييه ده تحصيل اولنان باره التونه تبديل اولنق
 انچون خلقه طرح اولند قدده بين الناس جاري اولان قيمتد ت
 ميړي انچون اكسوكه اننور ديواستماع اولنور بوبابنده عامه اختلا^{يفه}
 شامل اولان و فور شفقتم و عا طفتم ظهوره كلوب بوجمله التون
 اتنوقرف اولندي ما بعد كر كدر كه هر نه وقتن التون انچون ايللره
 انچه طرح اولته سمرمليين اوزرينه رايچ اولان قدر معينه آنه
 بر انچه اكسوكه البته و بوندك غيري دركاه معلايه شويله عرض
 اولنديكه شرك صرافلري دابا ايل اوزرته چقوب قريه بقر يه

پرربوب هر كميده التون بولار ايد اولوب حفظ ايدوب صكوه ميړي
 انچون التون حاجت اولد قدده كنده ده بولنوب ضرورتله بخار
 صرافلره مراجعت ايدوب آنلور دخي دلد و كلوب قيمته و پرر مش
 بوخصوص دخي منغ اولندي من بعد بيلر كجي ناظر اموال معرفتيله
 صرافلره سياغ ايدو لركه برفرد اصلا ايل اوزرته چقوب التون جمع
 ايتيالر بعد التبيه اسليب يينه بو وضعي ايدر لسه ماللري گرفت
 اولنوب كند لره سياست اولوند و خاصه؛ عا بونم انچون اسلنان
 شكر لرك عسللري حاصل اولد قدده رنجبر طايفه سنه طرح اولنوب
 آدف عسل اوسط و اوسط عسل اعلا حسابجه تخيل اولنوب رنجبر
 طايفه ظلم اولوردير عرض اولندي ايدوي بوبابنده دخي بچار زخار
 شفقت و عا طفتم قوچ ايدوب بو ظلي رفع ايليم من بعد كر كدر كه شكر
 خانه ده حاصل اولان عسلك بر قطره سي اصلا كسيه طرح و تخيل
 اولنيه همان طبع اولان شكر خاصه؛ عا بونم انچون حفظ اولند قدده
 چيقان عسللري بين الناس جاري وساير اولان نرغ اوزرينه
 حسن اختيار لر بيله شكر خانه كلوب طالب اولان كنده ره اعلا
 و اوسط و آدف هر نه ايه بهاسيله صتالر اصلا برفرده و بر^{احده}
 بلا اختيار ننه تكليف و تخيل اولنيه

برقانون نامه؛ شريفه ده معين و مذكور و مبين و مسطور اولات
 قوانين احكام و افانين مصالح و مهمام كر كدر كه تغير اوضاع
 و اطوار و تمادي دهور و اعصار ايله اجرا و انقادند ت
 نوعا تكامل و افعال و تكامل و اممال جايز كور طيه و سويله كه بوند

مذکور اولان امور دن خارج بعض احوال واقع اولوب یا خود بولده
شروح و مباین اولان ادا و نواهی تنقیذ مده استانه بی
سعادت استانه عرض اولمق لازم کلمه کر کدر که واقعا دولت
قرینه الاستدانت بادشاهی و مال سلطنت حضور مندره قتیقی
نفی ظاهر و باهر اولوب تاخیر ندن خلل لازم کلیمه مفصلا
بکلوبکی و ناظر اموال درگاه عدلته عرض ایلیمه لرا مرجیل القدر
نیجه وارد اولورسه موجیله عمل ایدیه لرا و اگر تاخیر و توقیفند
لوعا ضرر متزیب اولمق لازم کلورسه اصلا تاخیر اجتنوب بکلوبکی
و ناظر اموال حسن اتفاقله فی الحال شروع ایدیه لرا صکره عرض

ایدوب استقراری همچون حکم

تزیید ارسال اولته

۲

حدی حد و شکر و عد اولخالق احد و رازق صد جنابته
 اولی در که هادی طریق و حامی بیت عتیق در و تجیات نامیا
 و تنبیات سامیات اول سید سادات و سند سعادات حضرتته
 احری در که مرشد حقیق و دلیل شفیق در و رضی الله تعالی عن
 اله الکرام و اصحابه العظام ما برق البرق البریق و حدی
 هادی الغریق **اما بعد** و اضح کتاب و جاعل فضل و باب الفقیر
 قیت الداودی احسن الیه معبودی لیدر چونکه و لله علی الناس
 حج البیت من استطاع الیه سبیلا مقتضای سجد قدرت شریع و استطاعت
 مرعیه موجود اولمخین حجة الاسلام برله تاریخ کتابه دکن بکرمی
 ابکی دفعه حج ایتم و لله الحمد امن و امان خاقان و ظل عدل
 سلطان معاون آمال و مقارن احوال اولوب صحته کلام و کتدم
 و فزه مرور و کثره عبور و اسطه سبیله مراحل و منازل استانی
 معلوم و محفوظ و هر برینک اوصافی مفهوم و ملحوظ اولدقن
 ما عدا استوبسبیل صواب و طریق اجر و ثوابیه واقع اولان جبا
 و تلامک صعوبت و قفار و برارینک سهولت بیلدم و بیجا و بیثرب
 وصف ایتم مداخل و حجاز و عربی سیر الی سبیل عار دن واقع
 اولان اشار و اخبار و آثار دیاره مطالعه قلدیم خصوصاً فقیره
 معاصر و بوعله مشارک و مذاکر و هم محفل شریفه سیقانی و محفل
 میننده ساعتی اولان شمس الدین ابن محمد ابن احمد المودن یازدیغی
 رساله اگرچه مدت سفر و اقامتی و مرحلتی ار اسنده اولان

42 بعد سافتمی درجات ساعتله و مناكب اوقاتله تحقیق و تدقیق
 ایتمدی لکن دوه یوریمکده سرعت استه یا اعتبار ایتمدی و کی مقدار
 آنکته تحریر اتمدی و کی قواعد میقاتیه بی فایده و فواید ساعتیه
 بی عایده اولوردیو تنبیهدن خالی بولدم و رساله مذکوره طغوز بوز
 فرق برده تالیف اولندی حالیا فرق بیلدر توسیع مجاوز ایچوت
 طالع کسیدی و قوی لوقاز لیدی و قلعه یابلدی و الحاصل یازدیغی
 اوصاف و اعلام اعلان اولندی و بی وجه اوزره قالمیوب تغیر بولدی
 و قومدن تنبه لوی اعلام داله عدا یدر اما روزگار بک اسپیک
 قومی بربدن قالدورر آخر بیره اولر کیدر پنجه کوه بو درده کوفتار اولد
 بربنده ثابت و برقرار اولان اموره مراجعتله خلاص بولدیق **پس**
 سالک مسالک حاج اوصاف ثابتیه به محتاج اولمغین طاعنه طاشی
 طاعنی و طاشی نصب اعلام ایدوب و رکب شریف حاج و موکب سنیف
 بر ابتهما جده اولان فقرا و صلح حاج ایتمک عبادت بدنییه و مالییه
 و سعادت حالییه و مالییه در دیونار استیاقاری غالب و آتش افتراق
 جالب اولوب پیاده سفر ایدنلر و جماعت غلمان و خدام و جمال و عمام
 یعنی مشیاعلی الاقدام کیدنلر فی الجمله راحت اولسونلر بو خدمت خیر
 خامتک انما منه طاقت بولسونلر دیو ماقتمدن قویلرده و اشمه در
 و اقصورده اولوراق ایتمک عادت قدیم و بیج قویم اولمغین اسلوب
 سابق اوزره ترتیب و تقریر بولدی لاجرم بر مقدمه و درورت فصل
 و برخالته اوزره تبویب و تحریر اولدقن ما عدا **مقدمه**
 ایتمدی بلکل و انگاه اولفلکه طروسه، مهر ایله مکه، مکرمه ار اسیب

بوزقوق بریددر وهر برید دورت فوسخ وهر فوسخ اوج میل
 وهر میل بیک فولاجدر بفضیلرقتنده دورت بیک آدمدر
 وهر آدم اوج قدامدر و بین الناس آریدر یوقه عورتیدر
 فوق اولدوزنی مسافیه میل دیرلر ارباب هندسه و مساحه قتنده
 هر میل دورت بیک ذراعدر وهر ذراع یکربودورت بر مقدر
 وهر بریق المتی اربابه در که برینیک ارقاسی برینیک قارنته و بریله
 وهر اربابه المتی دانه قیلدر بر دوزندن یعنی قاتر قلیله و الحاصل
 مقدرات منکره اوزره و ارماسی و کلاسی التمش التی قونا قدر
 کجه ده و کوندزده ایکی مرحله قطع ایدر لر و بالجله مدت سفری
 طموز یوز سکان بر ساعتدر کتمه سی در بیوز التی دورت ساعتدر
 و کلمه سی سبوز یکوی بدی ساعتدر بر وجهله سیر و سفر و قطع
 مسافه بر آیتک قافله هجابه کوره در اما هجین ایله سفر ایدن لر
 و اولاق لغله کیدن لر هر سی دورت کونده قطع ایدر لر و الله المستعان
 و علیه التکلان **الفصل الاول فی الراج الاول** عروسه قاهره ده
 ساکن و محبیه باعمره ده قاطن اولان اهل اسلامک مشهوری و خا^ص
 و عامک مشهوری بودر که هر سال فرخنده فالده شهر سواک اوان سکن
 امیرالامرا الکرام کبیر الکبر التیقام ذوالقدر و الاحترام صاحب
 الحمد و الاحترام المختص بعونه اللک العلام مصر بکار یکیمی دام
 اقباله درگاه اعلا و بارگاه معلادن سابقا وارد اولان حکم و آ^{مر}
 الاتباع و فرمان جهان مطاع مقتضایله عامل اولوب هجاج برانته^ن
 برکة الحاجه کوندر مک ایچون قاره میدان دید کلری مکانه دیوان^ن

43 ایروب بالجله ارکان دولت و اعیان شوکت حاضر اولور لر خصوصاً
 قدوة الامراء الکرام اسوة الکبر التیقام یعنی امیر الحاج دام عزه و ا^{قضا}
 قضاة الاسلام اولی دلاة الانام مدد الفضل و الکلام محل شریف
 قاضی دام فضله اول محفل مستیغه کلوب مهمات لازمه و لوازم مهمه لری
 کوریلوب عاده قدیم و قانون قوم اوزره منصب امارتیه لایق و شان
 قضا و حکومتیه موافق تشریف و خلعت برله اعزاز و اکرام و اجلال و ا^{عظما}
 قلند قدنکره اول جم غفیر و جمع کثیر ایچنده مصر بکار یکیمی دام اقباله
 زمام زاملی و قیاد حاملی یعنی محل شریف دوه سنک یولارینی دست سخا
 سفار لر یله امیر الحاجه تسلیم ایتدی لر حقا که سیل صوابه و حسن مآبه کتیلر
 بونکته ا^سر یغه و بولطینه لطیفه دیار مصرده کند و لردن صدور بولدی
 ان شاء الله بوسنه سینه جاری اولدغجه خیر ایله یاد اولنده لرینه سب
 اولدی و الحاصل هجاج ذوی طوبتها جه سیز امیر الحاجک قبضه ارادق
 و کف کفایتی ایچنده سر امرته مخالفت ایتک اطاعت و انقیاد دن اوزکه
 سمت کتمک دیوتا کید معانی امارت و تشید سبانی حکومت ایتد کلرند
 همان اول میدانده موجود اولان محافظه بکلری قول لر یله و بلوک انفاز^ی
 یولدا اشلر یله و دیوان مصر متفرقه لری و جا و شلری و سایر جنود سلط^ن
 و جیوش عثمانی زینت متفاخر و شهرت متکاثر برله آت اکرام از فوق
 تا بقدم ارسته و پیراسته اولوب محل شریفیک اوکنه دوشوب خدمت
 تشییعی و آداب تودیی ادا ایدر لر دخی و دوزب کیدر لر و اهل مصر
 خنف الله عنهم الاصر هر سال فرخنده فالده شهر سواک اول سبتنده
 قاره میدان دید کلری مکانه عادت اوزره دیوان اولوب مکانه مکرمه

و کعبه و معظه نیک کسوه و شریفه سن و باب جلالت اعتبارک ستاره منیظه سن
عمرضا بند کلمه کون کبی بو کون دخی یوم عید و زمان سعید سیلوب غنی و درویش
بیگانه و خویش نصف اللیلدن ایرته سی اذان ظهره دکن آشنا دکانف
و دست مکانی قالمزکه سالامال اولمیه مهل نریزه وصول ممکن اولان یرلر
بولنالر یوزلرین سوررلر و تیشینلر ایراقدن اشارت و استیلام ایدرلر
بو ترتیب و نظام اوزره امیرالحاج سعادت منهاج طبل و علم و خیل و خشم
برله قاره مید اندن برکه الحاجه بش ساعتده و اصل او لورلر **برکه نیک**
طریق قییل المرعی بر صحرادر **و نفس برکه** بر کولدر نیل مبارک طاشدقد
و طغیان ایروب باشند آشدقه سایر برکه را مانند ی طولر صور المغن
حجاج مزاحمت بالهجاج کلوب اطرافنه قونارلر زمان اولارکه برکه یه صو
کلزیا خود کلد کد نکره حرارت آقابله عوایه منقلب اولور برکه ده صو
قالمز آتش عطشدن دل و جانه کار و تشنه کدن خسته وزار قالمونلر
دیو اسلاف کرام ستاهم الله یوم الزحام اولد حوالیده سبیل ما انشا ایتلر
و لطف احسان ایروب کیشلر برکه نیک اطراف و اقطاری و انکاف
و اداری ایچنده ساقیه لری دونر باغچه لردرکه اشجار و انار ایله
اراسته و نخلستان بیهار ایله پیراسته **در مدت اقامت** بش النی
کون اوردو و بازار قوریلور آنور و یریلور همان برکیجه صبح کاذبه
کوس رحلت و نفیر نفرت چالنور کوچلر کیدرلر طغان درجه که التی
ساعتدر سفر ایدرلر **بویب** دید کلری منزله نزول ایدرلر **صفت طریق**
قومدن نینه ل و طاریلر و فضایی متع دخی وارد **مدت اقامت**
بویبده یگری درجه قرار دتکره وقت ظهره اون درجه و اراکین قالمالر

کیدر لوطقان درجه سفر ایدرلر **اخشام** اذانی زماننده **دار الحرا**
دید کلری محله کلورلر مولف کتیب کلام غنی انه عنه ایدر بویبیدن
کوچد کد نکره **عجز** و اربنه قوناق یرلری بر قاج وارد لکت
اقامت راس المنقوج نام منزله در ایله اول **دار الحرا** دن صکره مصانع
دید کلری محلی قطع ایروب یوزانی درجه سفر نکره شوقدن یگری
درجه کچد که **کاه** دید کلری برده قونزلر **صفت طریق** بو مرحله سیل
او غزانی خراب اولش فقیه ل و یرالتده صوصفلق ایچون یا پلش
مصنعلر وارد رومیلر بو قوناغنه اوزون قویو دیرلر مدت اقامت
توق درجه مقیم اولوب قالمالر کیدرلر یوز درجه سفر ایدرلر **اخشام**
نارینه اون درجه قالدقه **عجز** دید کلری قوی اوزرینه قونارلر
صفت طریق عجزدک یولی نینه ل و طاشلی اینشلی و یوقشلی یرلر و قوی
قلعه ایچنده صوی آجیدر دورت فستیه سی واردر طولدورلر
و الحاصل برکه دن **عجز** او حنی کونف کلورلر صباح یکین آنده یرلر
اذان ظهره التمش درجه قالمیج اوردی و بازار قوریلور آیسور و یریلور
سویس دید کلری بندردن و بییس کاسغلفندن چوق حجاج کلور دخی
یوزانی درجه سفر ایدرلر **اخشام** اذانی وقتده راس المنصرف دید کلری
قوناقده قونارلر **صفت طریق** راس المنصرف قومی اینشلی چوقورلر یرلر
طریق معلوم اولمچون طاشلر بیغارلر و علامت لریقب ایدرلر بر آنده
نتیجه دیرلر مدت اقامت طاک پری آنغردقه کوچلر التمش درجه سفر
ایدرلر ظهره ادوز درجه قالدقه وادی القباب نام منزله نزول
ایدرلر **صفت طریق** بو مرحله ده قبه لراصل مغن قباب دیرلر قومی یرلر

دوز دکلر اینشدن و یوقشدن خالی دکلر طاع قولتغنده اولان
 یوقشک صول یاشدن احتراز ایدر لر د ایا مدت اقامت بوقونا قدن
 اذان ظهره اون درجه قالدقه کوچر لر یوز درجه سفرا ایدر لر دخی اختام
 اذانی وقتند تفر حاند دید کلری منزله نزول ایدر لر قوز لر صفت طریق
 بومرحله نك یوق طاغ غرار اسی و طار ایدر لر و اوزون اوزاق طاشقندر
 تیه بنی اسرائیل اولنه د کین مدت اقامت طاک یری آغرمغه اون درجه
 قانجه یا تور لر بعده سفرا ایدر لر اتمش درجه مقداری کیدر لر کون طوغوب
 اولوز درجه کچر دک کی اول تیه دید کلری محله قوز لر صفت طریق برقصا
 واسعة الاطراف و صحرا ی فبیحة الکنافدر ارض جهل دیر لر بر جانی طورطا
 و بر جانی عربش دید کلری محله حیقار یول یا کلقدن خوف ایتد کلری اجلد
 تیز کوچر لر مدت اقامت اذان ظهره اولوز درجه قانجه باوز لر بعده
 قانتوب سفرا ایدر لر یوز کیری درجه کیدر لر دخی اختام وقتند قونوب
 یکلنوب و نیم کسروب وسط کجه دن قق درجه کچجه قانکار کیدر لر یوز
 کیری درجه سفرا ایدر لر طاک یری آغرمغه نخل دید کلری قوناقده قونار لر
 برکة الحاجدن التنجی کونده واصل اولور لر صفت طریق بومرحله که نخلدر
 بر قلمه در قوملقده طنلوصو ایله طولش حوضلری وارد ویر اتند و صو
 ایچون یا پیش ملک الناصر ابن قلاوون زماننده آل ملک دیکله مشهور الحوکنده
 المنصوری دیکله مذکور امیر الحاج بنا ایتد مرش بونده دخی اورد عب
 و بازار قوریلور قطیه دید کلری کاشقلدن حجاج و تجار کلور آیش و برش
 اولور مدت اقامت اذان ظهره د کین باجله تیش لر درجه اولور بعده
 نخلدن کوچوب سفرا ایدر لر تیش درجه کیدر لر مغرب زماننده فیجا دید کلری

منزله نزول ایدر لر بعضی بوقونا غه وادی العریض دیر لر صفت طریق
 اول برفقای و اسعدر چاقل طاشلی بعده اوزون اوزاق اینش لر در
 مدت اقامت الی درجه اولوب یا سوما زندن اولوز درجه کچد دک
 قانکار کیدر لر یوز فرق درجه سفرا ایدر لر کون طوغوب اولوز درجه
 کچد کد نکلره اسیار العلابی دید کلری منزله نزول ایدر لر صفت
 طریق بومرحله نك اینش لر یوق و ایلغونلی طاشلی یر لر کچد و قوی لری
 و حوضلری وارد کن معطلدر مدت اقامت یگری درجه بعده قانکار
 کیدر لر عرقوب البغله نام منزله نزول ایدر لر صفت طریق اول بر کوچک
 یوقشدر کچد کد نکلره طاشلی و اینش لی یوقشلی و طار ایدر لر وارد مدت
 اقامت محل مزبورده حوسزدن احتراز اولغین اول کجه آنده یا تور لر
 طاک یری آغرمغه فرق درجه قالد قده قانکار کیدر لر طشان درجه
 سفرا ایدر لر کون طولمزدن یگری درجه اول سطح المعقبه دید کلری
 منزله نزول ایدر لر صفت طریق بومرحله نك ادبی طاشلی و طاشلی یردر
 یغور صوبیده بولنور آخری پردوز آچق صحرا در ماه ذی القعدة نك
 علان سفحه کور لر موت اقامت صباح دکن یا تور لر بعده سفرا ایدر
 کیدر لر عقبه دید کلری محله نزول ایدر لر صفت طریق بومرحله نك
 ابتدا سی قمری طهراقلی آچق و اینش لی یردر و بعده طاع قونوغنی
 طار و یوقش اییشی وارد بعده حدرة الکبری دید کلری اینشدر
 بعده برواد یدر که یول کسر قافله نضر عمر بدن احتراز ایدر لر خلی
 رحمت و مضایقه چکلور طاعه چقلور و دریا کنارنه اینلور سلاطین
 ماصیه اسکهم الله تعالی فی جنة واسعة عالیه زمانلرنده ذکر اولتان

بروده بر دوه دوه پکر ایدی خیلی زحمت چکر ایدی غنی و فقیر
اینر لورر لور ایدی مصر پکر کیسی ایکن وفات ایدن مرحوم داد با
خیر اندیش لطف واحسانه مابل واجرو ثوابه قایل اولمین محل مزبور
و منزل مذکورده واقع اولان مضایقه و مزاجه بوفیر حجه دودبار
وعقبه به سردار ایکن واقف اولدوغی اولدوغی اوزره حجاج و تجار
اغزندن عرض حال ایدینت انلر دخی درگاه اعلا و بارگاه معلایه
عرض ایدر لور مرحوم و مقنوره سلطان سلیمان خان علیه الرحمة والرضوان
زمانده فرمان عالیان وارد اولوب ختانه عاسره مصریه اوزره
ناظر اولان مقنول محمد جلیبی بوحضرت خیر خاتمه تمین ایتدیلر بوفقیر
اول بیل استقبال حج ایچون عقبیه ارسال اولنان عسکره سردار اولمین
والحاصل اشغال دیوانیه ده کارکر و اعمال خاقانینه ده هنرور مهار ایله
اون نفر حجاج و کونک و کوسکی اصلاهی ایچون بر قاج اوستاد حداد
و کسکری اجاری یزندن طاشمغه یوزدن زیاده ارغاد و محل مزبور ده
وجه مأمور اوزره ادای خدمت ایدنلری بغات باغیه و طفات طاشمغه
حایت ایچون کفایت مقداری عسکره فخره صبر ایله و اریلوب بش آنتی آی
اوزرینه اولوب مناسب کور دکلری طاشمغه بر جانی کس دروب یول ایتدی
مکن اولدوغی قدر بول ایتدیلر کرکی کی وسعت و ضحیت بولدی بر دوه
صاحبی بیده پکر کن سدی عرب له و تخت سردانلر و قطار قطار
دوه لر ایله کچیلور الحمد لله علی ذلک ولا یزال کذلک عقبه دریا به قلزم
کنارنده بر قلعه در فاما دزداری معین و حصاراری یوقدر محروسه
مصره اولان چراکه بلو کندن کفایت مقداری نوبختی یا زار لر بر بیمل

اوزرور

ادورور لر عام اولده کن قول برینه عام نایند، کن قولک دوه سیله حجه
کیدر لر و الحاصل حجاج بر اینهاج خصوصا امیر الحاج قلعه مزبور ده علقی
وجرایه دن خیلی نشه امانت قور کبدر جوق معاونت ایدر دقلعه و مزبور
الطراف و کنافی خرمالقدر قوی لری دکرنارنده طتلوا شمه لری وارد
والحاصل برکة الحاج دید کلری منزل اولدن عقبیه طفوز کونده کلور لر
واج کون اقامت ایدوب راحت اولور لر دور دنج کون رحلت ایدوب
کوجر لر **النصل الثاني من العقبة الحیة الاکرام** راوی کلام ایدر عقبه
قالتوب دوار حقتن دید کلری بری کجوب یوز درجه کیدوب اذات
ظهر دن یکر دی درجه کچد کد نضکوه ظهر الحمار دید کلری محله قونر لر صفت
طریق بومرحله ده صوا و دریا کناری و طاع قولتوغی و طاریر لر و طنلو
اشمه لر دن کچیلور مدت اقامت اوتوز درجه بعده قالقار لر سفر ایدر لر
اللی بر درجه مقداری کتد و کلر نضکوه بر یوکسک یره کلور لر ایکی یانی
یوقشدر در صاع جانبی صول جانبندن اوسعدر و بویوکسک یره ظهر الحمار
دیر لر خلق سکر دنوب واروب اوزرینه چقبوب کچر لر علو ظهر الحمار نام
محله اینوب قونر لر صفت طریق بومرحله اینشلی دره در و دریا کناری
و بالجله صعود و هبوط نضکوه بر وادیه اینز لر که سفوذ بالله بر پردر که
دفعاله حجاجی بیل آوب کیدوب دریا به غرق ایتدیر و بالجله یا سود
اللی درجه کچنجه باقور لر بعده قالقار لر کیدر لر شرفه؛ بنی عطیه؛ کچر لر
یوزر اوتوز درجه بودر بیوب سروق شمدن قرق درجه راس وادی عغان
دید کلری محله قونر لر صفت طریق اوزون اوزاق یوکسک بر لر در
عشر الغراب دید کلری طاع دخی بومرحله ده در او سقنی و اینفونلغی

اوتور قلی

و آنچه بر روی دخی وارد و خرسینا غیر مدت اقامت صباح یکت
بیکد نکوه اولوز درجه مقیم اولوب قالقار کیدر لر سکن بش درجه
سفر ایدر لر احشام نازی وقتنده **مظله** دید کلری منزله قوز لر صفت
طریق بومرحله نک اولی اینشلی و هاشلی بر لدر بعد کتدیجه بوسکه کیدر لر
بعده وادی عفا ندر که ایکی طایغ اراسنده بر وادیدر و بالجله عشادن
اللی درجه کچینه بونده تا قوز لر مدت اقامت تیش درجه اولد و غی کبی
قالقار سفر ایدر لر طغان درجه دکلو کیدر لر دخی کون طوند و غی حینده
مفارت شیب دید کلری لخله قوز لر صفت طریق بومرحله بر هوادر ایچنده
خرمالق و اردر و اقرصوری اولغین شقیه لر و حوض لری معطلدر حج
مستقی اولوب استعمال اینز و قران عظیمه مذکور اولان ارض مدین بوجله
سعی صلوات الله علیه و سلمه قوز لر کوتد کلری قویون لری موسی علیه السلام
صو برد کی قوی دخی بونده در و نقل غاچی داخی وارد که رومیلر
عاصی خزانق دیر لر و نقل دید کلرینه رومیلر ابو جهل قوزی دیر لر بخار لر
نقب دید کلری آتنده استعمال ایدر لر و بالجله ارض مدینه اقرصوا و لطیفی
عرب بادیه چوق نشه زراعت ایدر لر مدت اقامت اوله زمانته دکین
او تورو لر بعده قالقوب کیدر لر سکن درجه سفر ایدر لر احشام نازی وقتند
قبر الطواشی دید کلری منزله قونار لر بسضیلر ذات الرجم دیر لر صفت
طریق طبرانی آق فضایی و اسعد مدت اقامت بالسون الشمس درجه
کچد و کبی قالقار کیدر لر یوز قوق درجه سفر ایدر لر دخی **عیون القصب**
دید کلری منزله نزول ایدر لر صفت طریق اولی بر مقدار طار و شکل بر لدر
فاما اقرصوری و خرمالق و نقل انجلیری وارد و دکز کنار نه یقیندر

بوقوتاف ثلث طریقدر عقبه دن دورت کونده کلور لر مدت اقامت اوله
زمانته دکین او تورو لر بعده قالقوب کیدر لر سکن درجه سفر ایدر لر احشام
زمانته **الشرمه** نام منزله نزول ایدر لر رومیلر چورم دیر لر غلط در
صفت طریق وادیدر و دکز کنار مدت اقامت بوقوتاقده اخشامین
الشمس درجه مقداری بالوز لر بعده قالقار کیدر لر یوز قوق درجه سفر
ایدر لر دخی کون طوغوب بکوی درجه کچد کتدیجه **المویج** دید کلری منزله
نزول ایدر لر صفت طریق بومرحله در با کنار نده اشه لری وار طوزی
دیو لی طاعلی و هاشلی و اینشلی و سواک انجلیری دارد و ایکی کونک
بولدن کورین مشار دید کلری طایغ دخی مویجده در و مویج دیک عربده
فاما رومیلر ایچنده **میمیج** دیکله مشهور در **هذا ما جوی بین الامیر**
قیس و العرب مویج طریق هجارتده در با کنار نده اولغین وارد و صادر
و حاجی دتا جردن عربان وادی و سکان بوادی خیل نشه کار ایدر لر
دکن هل منزله قفنا و حکومتدن دور و عدل دیبادن بجز اولغین
بیج و شرا ایله قناعت ایتوب خلقک مالنی نهب و غارت و امن اما نذرت
فراغت ایتدیلر و الحاصل بیج و شرا ایله طالب اولان تاجر لری وزاد
و مایه به راعب اولان سافو لری بیقوب باقوب برکی ایلر دیو حاجی
بلادسه و حافظ عبادسه اعنی سلطان سلیمان خان علیه الرحمة و الرحمن
حضرت نیک دیوان رفیع الایوان و در کا شیخ اکبوان لری نه عرض اولند
زمانده اول هل مخیفده مأسر لطیف یعنی حصن حصین و حصار متین
یا بلق بابنده مهر بکلیسی ایکن وفات ایلین مرحوم علی پاشا حضرت نینه
فرمان واجب الاذعان وارد اولغین بو خدمت خیر خاتمتک او زینده

بوفقاری این ویریدین کاتب و شمار و کزگی بنا و هجبار و اصلاح
 عدّه و آلات ایچون بر قاج حداد و بالجله لازم اولان صناعات
 استادوار غاد تمیین قلدیلر و خدمت پادشاهی ادا اولیجه دکن حفظ
 و حراست و طغنات عربین حایت اینک امرتهم اولغنین یوزالتی نفر
 عکرفظرفر رهبر و بولدیکه هربری فن فروسینه قادر و چند بیلکده
 ماهر ایدی و بیفات عرب ساز و سلب ایله صندل و ترمه دونادر کوز
 بولدوغی کی! نصرت دیو بولدرد کلری اهلدن جبه خانه مامور دت
 بیات و میرانی مهیا و قنک ایله اون ضربزن و اسباب و آلاتی بر لورینه
 کورجسی کامل و جنگ و جداله مایل و حرب و قتاله قابل عذب
 بندر سوید کی ترسخانه دن برجکدر برکی و بردیلر و الماحصل بروردن
 و صرطایفه مناسب اولدوغی پردن کذرا بتدیلر قطع و ادب و صنعا و حو
 بجزا و مرصا صکره نفس موچی و وصول و عمل مأموره دخول میسر اولیجی
 فساد ایله معروف و حربیه موصوف اولان قبایل باغیه و بیزده طاعیه
 بخلام و هیتیم بلقا و خراشه و شجاری تمام بر عرب ایدی جمله سی
 ایکی ییک بشیوز عرب ایدی و بوجه دن بشیوزی آتلو ایدی و بشیوزی
 پیاده ایدی او قلو و یایلو و سیک بشیوزی کی پیاده مرزاقلو و کیمی
 هجینلو و حجی لو ایدی شام جابنندن کلوب بزنی قوشا تدیلر اول تغذیره
 بوققار کوز آهدر بسوب جنگ و جدال ایلیوب برینجه ات و آدم تلف
 ایلیم و برینجه باش کسد کوزد صکره عرب مغلوبین بر قاج کمنه ارسال
 ایتدیلر سوز لرینک مضموف و عبارت لرینک صریح و مکنونی بودیاد که
 براری و ققاردر آبا و اجداد مزدن قالمش بلا دمزد در طاش اوسته

طاش قوند و غنه ره نامز لوقدر و منعه موافقت ایدن عربان و ادی
 ایکن چوقدر دید کلرنده جواب بر اولدیکه چون آبا و اجداد کوزت
 قالمش بلا در دیریکز اولا وراثت ایله اشغال اند و کز و جبه و باخود
 بیع و شرا ایله الدن اله کند و کنه حج شرعیه و تسکات مرعبه و ارایسه
 کتوریکز کوره لم برینه یا مال یا بلاد آخوده بدل دیره لم و باخود ساکن
 اولوب عارت ایلیک ایچنده کسب و تجارت ایلیک بودجه خراب و بیاب
 قالمشک و جمعی یوقدر حصوهما فرغاً بعد اصل و نسله بعد نسل ایگوزده
 اولان بریده حجاج و تجارت مالی و جانی تلف اولدی سزین حقوق شرعیه
 طلب ایدن ایکن چوقدر اسمع ایها القاصد و الرسول و ابلیغ الی مرسک
ما قول فقد ورد فی الحدیث السلطان ظل الله فی الارض یا و ی الیه کل
مظلوم عربان و ادی ایچنده عذره مایل و ساکن بودی اراسنده مکره قابل
 فجار دن حجاج و تجارت نکایت و کورد کلری ظلم و حیثی حکایت قلدیلر پادشاه
 عالمیناه حضرت لری جانبندن حفظ بلاد و حمایت عباد ایچون حصن حصین
 یا یلق بابنده فرمان واجب الاتباع و ارداد لدی قوله تعالی اطیعوا الله
 و اطیعوا الرسول و اولوا الامر منکم مقننا سجنه بر حال اولوا الامر اطاع
 لازم بلکه امر متحد در و قلعه دن ماعد اسرف المکان بالملکین موچیجه
 دار و دیاری ضابط و اطراف و اتقاری مرابط یعنی مظلومه انصار
 و معین و عزیبیه ظهیر و فرین اولسون دیو کفایت مقداری بولد ایشله
 دزدان نصب ایدر لر دیوب اعزاز و اکرام ایله ارسال اولندیلر و ارد
 ایشد کلرین و کورد کلرین سوبیلر بر قاج کمنه دخی کوندردیلر آتلود
 لوبله دیدیلر که بیژ وراثت و ملکیت نه در بلرز بلکه طریق عربیه

اورزه مانقد مدن واضع الیہ او مانعہ اجازت ایلہ کلن تجار
بر مراد و سرور النواد اولور لر اجازت فذوم و هجوم ایدن لر دخی
سزارین بولور لر و بالجله سز بوند مکان مکین و حصن حصین ایتک
باطل خیال و امر مخالف مکر سیدن سینه بزه برنته نغین ایدہ سز تکه
استد و مکر کی ایدوب کیده سز و الا فیل کل شی ناکل الناضج و التي
و قد ارسلت بطلا تزکبه فجعل با رسال ما نطلبه دید کارین اعلام
و ما هو المقصود من الكلام افهام تفکر بوفتیر دخی دید که حقا که
عربان و رانته و بیج و شرا بیه ببارنه مایل اولد قلوب معلومدر براتی
بین الذکور تقسیم ایدر لر شایه نسته و یرمز لر آیه میرانته انکار ایدر لر
اول اجلدن علماء اسلام قندلرینه فتوی و یردی لر سز دخی جهات و ضلالت
قالس تزکب حلای تجارتی و بابی صاوب یرینه متاع حرامی و مضرة
انامی المشرکز کمز و عتاد ایلہ موصوف و شرفساد ایلہ سرور اولد و مکر
شک قالما دی و قیمه المرء ما یحسنه مهنومی عاجز اولد و غکره دالدر
وان الهدایا علی مقدار مہدیها معناسی و صفحالدر بلکه قاتر مقابلہ
یعنی هدیه کوندر رب مننه طلب ایتک و یلیخیار صفتیدر که استهدا
استغطا سایلر حوفتیدر ایدی مسایله جواب کافی و ^{خسته} شراب شانی
کبیدر یا منده اولان زواده نغته دراستاد وارغاده و بیزده
ما کولت دن غیره مال و منال هر قدر فاما کسیه بر حبه و یرمکه رخصت
یر قدر لفته استینه لکه یعنی یرمق و آتش دینه طاش و یرمزین
و باش اوسته صواشه جان و یرنه یولداشن نه او باش و نه قلا
جنگ و جدال و حرب قتال تفکره آلد و غکر حلال اولسون دید که

نایب کلن قصدا اجلاف عرب و قوم فی ادب اولمغین حیثوم میسوم مکر
و سواس شیطانیه و هوا جس نقسانیه داخل اولش ایل کورمش چاپ
قوشی کی دالدا داله قونر حبت و حالاک و نیادن خبری یرق غافل
مها بک و ناپاک اغوزدن جیقن سوزک سفوفی و قولندک صریح و مکنوف
قانی اسم صاورمه اگر چه اسمی برده سن اما ایکنده او فرمه دشمنده
مقاتله و حصه مقابلہ ایتک عربیه فالسدر اللزنده یر افلری بر مرز اقدر
نه حبه و جوشن سیلور همان بر برونه ایلہ بر بیر صت سیلور طوب و توغکه
مقابل اولور لر گاه مقتول دگاه قاتل اولور لر ایدی اسباب عاقبت و متاع
صحت کرکه درده دد ادمال و منالی دل و جانہ فذا قیل و من اتی
بالاکل و العلیق مالنا علیہ طریق دید کلر تده بر الای جیلانی و آج
و یم و یمکه محتاج اولد و غکر کی سیدک فاما بومغوله مهملات دیه نک
سزاسی و چیت کلماته یمک استه ینک اقل جزاسی بودر دیوب
قولا قلوب کسوب کندورہ یدردم دخی سزما حضر بتسوب نصیبکر
آلدیکوز سزدن صکره کسه کلورسه یولایکه یمک پیشه و دو کمدین
انکر دخی یتشه دیدکد تفکره یا نلورده بر برونه ایکوز مقداری النون
صاوب مهر لکی اولوب بوندن اول القون باغزند و غی مقدار بر برونه
قره اوت بغلیوب مهر لیوب حاضر ایتن ایدم همان حرینتک الله ایدوب
اکر لا یسبق عند الرهان ولا یلحق فی الطعان یعنی بارشد قدہ کچلر
دقو ولد قدہ یتشطن ابوات و ارا بیه بهاسیلہ الا لوم و قاتر سزک
کی کوچر یا قور کسیه لا یقدر دیوجک آور لور کیدر لر اولا کبیر القوم
و جدیر اللوم اوکنده تبلیغ رسالتی حکایت و برینوز او مارکن قولند

جقد و قلوب شکایت و علی رغم الاند بنابه اقدام و حفظ بلاد و رعایا
 ابرام اولند و قیام آلتیوب ایوجه طای و با خود آت اسند یلر ^{سینه}
 ایسته دیو کوباس مهوره ، التوندردیو ادکنده قودیلر بو حکایت بر ^{بیتن}
ایر عرب یحضور اولوب التون کله و کنه بر سرور اولور و فی الناس
مجزون با عالم ان سیفا فیفا وان خنجر الخنجر مقتضا سینه هر کس
ایند و کن بولور هله التونی سزایکز ابله بر ابرجه قسمت فکتر و قضا
رهنه و یروب بلای حقدن بیلکن لایمن اخذ النار با حظار قبل منزل
 من هذا الدار اختار الرب النار ولا العار دیو جک حریفلر حقیقه
 ال اور دیلر التون دکل آجین دیورلر طور لر ایستد نلر کورمه طالب
 اولورلر و کورنلر بیکه راغب اولورلر بیلوب صور انر بیلنلر دست
 طوب اوقی جوان آلورلر و کوندر مکدن مراد نه اوله ^{دیلر} فکره طالر
 و هر بری ابیله قارشدرب اوجه آلور بفر انفا قابره اود کورلر
 یا قر مولف کلام علی الله عنده ایدر ایکیوز درم مقداری قره اوست که
 بار و تدر اود کور بیک اطرافنه جمع اولنوردن خیلی کتد یقار و قرشد
 اود اوسته چونکدر الدن ایا قدن جفار و الحامل محرق و قتال اولمبن
 رحمان رحمان و ابطالی بطلان ایدوب خاطر بر بیان و دل سوزانله
 جبار و ناچار محروم و زار فی الدرك الاسفل من النار سمتنه کند یلر
 فله الحمد علی ذلك بوفیردخی باد شاه عالم پناه دولتند اساس
 بنیانه و طرح ارکانه مباشرت ایدوب اقدام تام و اهتمام تام بر له
 ایکی سیده بر قلعه بنیاد و در و دیوارن وجه مأمور اوزره ایاد
 قیایر ایچنده بر قوی دخی قاز دیرلر دی زبراکه قلعه دن طشره

مرحوم و مقنور له سلطان فلاون سقوانه مبرده قازدردخی ایکی باره
 قویوب مدت مدید و عهد بید کذرا بیکین حزاب و بیاب اولس حجاج بر
 ایتهاج صوبه محتاج اولد قری اجلدن آتش عطشدن دل و جان الهتای
 و تاب تب تشکیدن روح روان اضطراید اولد و غنه واقف و بالجله
 ذکر اولنان قویوب صوبه وارد و صادره کفایت ایتمز کلنه و کیدنه
 یتمزاید و کنه مدت مدیده ده کرک بی اطلاع حاصل ایتمز و کن ماعدا
 الحدیث فی عمل کبدر طبی اجر مقتضا سینه بیایم محترم اسقا سنده
 موعود اولان اجر و نوابه وصول و عطشان و ظآنه نه صو و پر ملت
 کوثر و سلسیله یول برلق رجاسیله حلال فن ایتمز کم مالدن صرف
 ایدوب ایکی قوی قازدردم بر سبی مرحوم و مقنور له سلطان سلیمان
 خان علیه الرحمة و الرضوان نینته اولدی رب الارباب و سبب سلبا
 صحایف و صدقات یادشاهی و صفایح خیمات شهنشاهیده ناسبت ابلیه
 انه علی ذلك هدیر و بلا جابه حدیر راوی سخن ایدر اولسال خجسته
 فالده ایکی قوی دخی قازلای اول مصلده جلده سی طتلور دخی مانقدند
 موجود اولان قوییلر و ک دخی صولر بی مدت مدید و عهد بید در که
 صوبه چکلور استمال اولنورسه سینه آجیدر فاما مرحوم و مقنور له
 سلطان سلیمان خان علیه الرحمة و الرضوان نینته قازیلان قویله مفا
 قازیلان ایام و لیل مرور ایند کجه علی التقاب و التوالی صوج کلده کجه
 ذلاله دند کور بی امر عرب و سر عبیدر عند الله قبل خیرانه و انجا
 دعواته همولدر و السلام و بالجله مویلده حجاج باسو نازندن بیتن
 درجه بکجه اوتوریلور بعده فالقرب کیدر لر بوز بکری درجه

سفر ایدر لر شروع شدن الی درجه اوله قدره دارالسلطان پائیزمه ده
 و باخذ قسطه ایتر صفت طریق طاشلی و دریا کنار بیدر و طاشلی
 اشمه لر و آت کستانه می و کفرتلر اولتلر واردر اددون دخی بولور
 و حیل القری بومرحله ده در مدت اقامت اذان ظهره و کین او تورو
 بیده قالمزب کیدر لر شیخ مرزوق رحمة الله علیه قبرین کوب طغان
 الی درجه سفر ایدر لب اذان مغربدن اون درجه کچد کی کی اختلر
 الشیخ مرزوق الکفافی دریا کنارنده شیخ مرزوق قبری کفافی معاصی
 مقابله سنده در وقت الحجوز دخی بونده در که بر اوزون طاریر لرد
 خلق اوزرندن کیدر لر صاغ و صولی یوقشدر اشغادن کتک بیکر
 قولاید زیرا که حدرات در بین ابشار در مدت اقامت عثادن
 الی درجه کچد کی کی قالمزب کیدر لر شروعدن بکرمی درجه کچد کده
 سفر لر بوز فرق درجه اولور بیسه دید کلری مگانه قونزلر که
 حدرة دامه دید و کلری اینیسه قریب در که عربان بی عقبه نک حدیر
 صفت طریق بومرحله ابشار و چو قورلر بیده طاشلی کچسی کوچ و چن
 بر لدر و قیش کونلرند سیل اکک دکلدن بجه دفعه حجاجی در باب ک
 طوبر لاشدر مدت اقامت و الحاصل صباح یکین بر دخی او تورد
 او تورو ده اوله نازنه او تورد درجه و ارا بکن قالمزب کیدر لر وادی
 ازله دکن سفر قیلور خیلی مرحله قصیه در که وقت ظهره قونزلر
 الفصل الثالث من المذموم الی بیسوع ازلم دید کلری محل مکّه یولتک
 یار و سیدر عقبه دن بد بخی کونده و اریلور بونک دخی صولی
 طولیدر و قولوردر سناسکی دید کلری سهل بیل ادراق بتد

دالامل

و الحاصل طاشلی ارا سنده بر صحرادر ایچنده برخان ایله بر مسجد و قلعه
 واردر کتب توار بچنده ذکر اولنان خانى ال ملک دیک ایله مشهور
 اولان جو کندان المصوری امیر الحاج اوله قلمی زمانده بنا ایتدر
 و قوی دخی آنو کدر ذکر اولنان قلعه ده دزدار و حصار اری یوقدر
 معین فاما مصرده اولان چرا که جماعتندن و عزوبن آدم یازار
 بر سیل کلورج ایله بکلر کلک کندیورینه کن یولداش بند و کی دوه
 بنوب هجه کیدر قلعه عقبه ده تقریر اولند دخی اسلوب اوزره
 برنده دخی امیر الحاج ایله مقدمان دتجار و حبال وافر آریق علی
 امانت قورلر کیدر لر دوند کلری زمانه او تورو و الحاصل اول کون
 اول کیمه آنده اقامت ایدر لر ایچینی کون یا تو نمازی وقتده بکرمی
 درجه کچد که تفکره کوچرل بوندن اقدم ایچینی کون کوندوز میت
 قالمزب ایدی و بالجه یوز التمش درجه سفر ایدر لب طوقدت
 او تورد درجه کچد که تلبه دید کلری و ادیه ایتر لب بعضیلر سواره
 و الا خاجین دیر لوصفة طریق بر و ایدر اینیسه یعنی عرهنه کیدر
 بر فضایه جقچه و اول فضانت یعن ارهن متسه نک طولنده در
 سماوه و الا خاجین و اصطبیل عنتر دید کلری بر فضای صغیره در
 حبال و چن بر لدر و اینتلر و طاریر لر ارا سنده در دریا دخی کور
 بحرامل دید و کلری مکان بونده در خوسر بیتا عنیدر طاشلی ارا سی
 و چن بر لدر مدت اقامت او تورد درجه اقامت تفکره کوچرل
 اوله نمازنده بکرمی درجه و ارا بکن یوز درجه کچنه سفر ایدر لر
 الشرمه و العلم السعدی و بحرامل دید کلری محله احتاملیوب

نیم کسور مغرب وقتند و الحاصل باسودن آلی درجه یکد کده کوچر
 یوز قوق درجه سفر ایدر لوسر و قدن بکری درجه یکد و کی وجه
 دید کلری مرحله آتیه فرسند بر آجی برده فونرر و اولوز درجه اقامتدن
 کوچر اوله وقتند رق درجه و ارایکن اذان ظهرده الوجه دید کلری
 مکنده که مرحوم ابراهیم باشا فرولر بیدر آتیه نزل ایدر لر صفة
 طریق بو مرحله نند یولی ادلا بر آجی صحرا در سبده طاغلی و طاسلی بر لوردر
 و طلسو آتیه ردن گاه گاه صور لور لر لکن طاریر لوردر و جین یولوردر
 اینشلردن یکد کدن فکر طلسو فرولر دخی واردر گاه صور لور اول
 اجلدن کجه دن قوق درجه یکد کدن فکر کوچر لور یوز آلی درجه سفر ایدر لر
 کون طغزب اولوز درجه یکد و کی مغز الشمام دید کلری هله نزل
 ایدر لر صفة طریق بو مرحله ده طاریندر و جین یولر و اینشلو واردر
 و نقدین دید کلری طاغز دخی بوند در بر شقا دخی واردر که دیکر کوچر
 بر اد تلاق دخی کوازد در سبده بر طاریره کلور لر و برکه آگری دید کلری
 حدره کبیره بونده در مدة اقامت اولوز درجه کیدر لر دخی عصر دت
 بکری درجه مکره آگری دید کلری هله فونرر بو منزل جهینه دن عربان
 بلی دید کلری قومک حدیدر عقبه دن اون ایگی کون و از لندن ددرش
 کوند کلور لر مدة اقامت اذان ظهره قوق درجه فالنجه کوچر لور یوز قوق آلی
 درجه نند کلرنده احتتام اذان وقتند المسک دید کلری منزله نزل ایدر لر
 صفت طریق بر صحرا در که شیع المرعی مدة اقامت باسو فارندن آلی درجه
 یکد کده کوچر لور یوز قوق درجه سفر ایدر لر بر البر القروی و جزیره و طار
 خربان نام بر لر یی کوب قرب عقبه السواد فرسند فونرر صفة طریق بو مرحله

آجی بر لر و انجلیق و پوقش و اینش و کجه سی جانی و کوچ بر لوردر مدة اقامت
 اذان ظهره اون بش درجه فالنجه طور لر سبده کوچر لور اختتام نماز سبه
 بکری درجه قالد قده المحورا فرسند فونرر عشوه ایدوب نیم کسور دکلرنده
 کوچر لور عشان تیش درجه یکد کده کیدر لر و اینش درجه سفر کلد کلرنده
حورا دید کلری هله فونرر صفة طریق بو مرحله در را فرسند انجلیق و اودنیل
 و مساکی و قودن تبه لر و طوز لر آتیه لر و ادر بر لوردر مدة اقامت
 التتن درجه یا لور لر دخی ظهره آلی درجه فالنجه کوچر لور یوز اولوز درجه
 سفر ایدر لر دخی عقیق نام محلی کجوب مغرب زمانتده صحیحین المرمره دید کلری
 برده فونرر صفة طریق اودن لقتدر و بلسان بری دخی بولور قومدت
 تبه لر و ادر در طاریر لر و طاغز و حدره والمیق کجلا کدن فکر طار
 بر و اینش واردر مدة اقامت عشوه ایدر لر و نیم کسور لر وقت
 عشان بکری درجه کججه باقوب سبده کوچر لور یوز بکری بش درجه سفر ایدر لر
مفارة بنط دید کلری منزله نزل ایدر لر که بنی حسدن عربان جهینه نند
 حدیدر صفة طریق طاریر لر و اینشلر و طلسو صوی و آتیه و ایل دید کلری
 ایلغون انجلیق واردر مدة اقامت اذان ظهره بکری درجه فالنجه اولوز لر
 سبده کوچر لور یوز اون درجه سفر ایدر لر دخی اختتام وقتند طراطیر الراعی
 دید کلری محلی کجوب وادی النار فرسند فونرر صفة طریق طراطیر طورک
 جمعیدر کلاسه دیر لر بوندن مراد طاغ تبه لر بر سور ی سور ی قاره قاره
 کلاسه بکزد و ک اجلدن طراطیر الراعی دید یار اباط و باجل دخی دیر لر
 زیراکه بر طاغ اوزرند طاغز در و نزل و طراطیر اقلو بر لوردر وادی نار
 اعمال ینو عدندر حضرت اذخی دیر لر جبال ار اسند بر بر لوردر مدة اقامت باسو

نازندن التي درجه كنجنه با تزلزل بعده قالقوب كيدر لر پوز بگري درجه
 سفر ايدر لر كون طوغند قدنقكره بگري درجه كنجنه **الحضيرة** ديدكلري
 منزله تزلزل ايدر لر مداء اقامه ظهره اولوز درجه قالنجنه اولوز لر مبداء
 كوچر لر احشام زماننده **دارين البقر** ديدكلري محله وصول بولور لر بو رطه
 چئن ير لر و طاغله و طاربر لر و بدي بو قش و اردر اما اولكي و اخري
 خيلي كوچد ايك چئن ير ارانده بر فضاي و بر عقبه و طاغ قولتو عني
 و بر طاربر و اردر بعده بر و اسع صوادر قوناك ير سينه و ارينه مده
 اقامت عشق ايدر لر دخی كچه دن انش درجه كنجنه سفر ايدر لر پش
 درجه يور ديدكلري كمي بر فضايه و اصل اولوز لر طاغ انكده قونزلر
 بو طاعه **جبل الزينه دبر** طاشلي و جو فوري پرور **الفصل الرابع من**
النبوع الحية المكرمه اولابنبوع زمانله بر شهر المش خراب اولمش حصاره
 و جامي و بازاره و باغچلري و مسجدلري و خانلري و فونلري داردر
 سازدن و قشدن دوزمش اولري و دكانلري اولدوغی اسر ظاهر در يعنى
 كينك عين و انري منتود و كينك هنوز موجودر و بالجله شهر دن طشره
 اوردو و بازار قوريلور اوج كون اوج كچه آينور و يريلور دور دنجي كون
 صباحدن اولوز درجه اول قالقوب كيدر لر كون طوغوب اولوز درجه كنجنه
 سفر ايدر لر **الدهنا** ديدكلري پرده قونزلر بو منزله ببغيلري بفرج العدينه
 دبر و الحاصل بو فضاي عجيب و صمراي غريدر اوزدن اوزاق بر جسر
 دخی چكندر و دهنا كندسي بر قبه در زمانله باغچه زي و اقصولري
 و اودنقلري دارايدى و عدنيه به واسطه دخی دبر لر آچق و اسع پرده
 قومدن دبر لر و طاغله و اردر مولدكلام عنى الله عنه الي يوم النمامه ايدر

مرحوم محمود باشا اسكنه انه في الجنة باشا امير الحاج اولدوغى سال فوضه
 فالدو دويار اولمعين قافله هجابت بين و بسارنده حاله و قطارن
 و بالجله دايرمدارين كوروب و كوزه درايكن بر خوز اسبابه صار قوننده
 آينز طويولور قورتيلور قافله دن طشره چيقار هر كشي كوروب بيلديلور
 القتل و موزي اولدوغنه شهادت و سابقه ان حكايت و النذن نكابت قلندر
 اجلدن اردينه دولج شدم آنله يتشدم كوندرا بله اوردم و يقدم
 باشين الحق ايون ايتوب اوستيه و اردم يا تدوعني برون طور دي جنيز
 صيروب اوسنه كلدي و ايكى پرده اوردى صاغ المله وصول قاشمي بروج
 ايتدي چكدم اوقه طوندم تسليم روح ايتدي مدت اقامت اولوز درجه در
 اذان ظهره اولوز درجه دارايكن قالقوب لر پوز بگري دورت درجه
 سفر ايدر لر دخی احشام زماننده و **اسطه** قونزلر باشو وقتندن بتمش
 درجه كچه و كچه كوي كوچر لر صفة طويق صحر او طاربر لر و قولتدر و ابرقي
 ديدكلري جبلين دخی بونده در بري قوندر و بري چئن در جسر و ساك
 و ارما قله و باغچلر و ار ايدى مسجد النمام دخی بونده در و مسجد مزبور
 بدر عزاسده رسول عليه السلام حضر تلر نيك حوضي اولدوغى هلال و حزين
 بدر مقابله سنده بر قبه در مده اقامة انش درجه بعده قالقوب كيدر
 يوز اولوز درجه سفر ايدر لر كون طوغوب اولوز درجه كچه كچه **طرق**
الجنجان ديدكلري منزله تزلزل ايدر لر صفة طويق بو مرحله ايكى طاع ارا
 طاربر لر و هاشلقلدر و قاع الكبير ديدكلري و اسع و دوز ير در و عنقه
 ديدكلري مكان دخی بونده در و جبل القزود بر فضاي و اسع در كه دان
 ديدكلري ير آنده در بعده اودونلق و انجلىق در بستان القاضى دبر لر خوزند

وحر اميدن خالی دکلدر احتراماتک اولی در مدت اقامه قرق درجه
 یاند قلردن فکره کوچرل یوزاون درجه سفر ایدر لدخی احتشام زماننده
اخر القاع دیدکلری عله واصل اولورلر مدت اقامه وقت عبادت
 الی درجه کچجه قالمق کیدرلر یوزیکری بش درجه بده کون طوعون
 اون درجه کچده **دایج** دیدکلری منزله واصل اولورلر دورت کوند
 کلورلر یینوعدن رابعه صفة طریق بومرحله نک طتلوا شمه لری وقاون
 قاروز اکیلور بشاری وارد رسول علیه السلام احرام کیدرک
 مکلر ذی الحجته دیکله معروف مسجدک اناری موجود در راوی ایدر
 هرکجه اول مکلر مروراته فی الملاحتی ظاهر اولور باعث اصلی وبتکل
 وسبب نقلی بودرکه مدینه منوره ونا و طیبه مطهره ده حتی جوق
 جوق اولمقین رسول علیه السلام برله هجرت ایدر نلرخته حال ومله دن کلوب
 کیدرلر شکسته بال اولدیلر عایشه رضی الله عنها حضرتلردن مردیدرکه ابوبکر
 الصدین ایله بلا لجا رضی الله عنها صتما طوتدی مدینه ده کورمه واردم
 ابوبکر الصدین بویستی دلنده تکرار ایدر بولدم سیر
 کل امری مصبح فی امله و الموت ادف من شرک نعله بلال رضی الله عنه
 لباکی بیچی تکرار قتلوردی نظم الالبیت شعری هل ابیان لیله
 بباد وحوی ادخر و جلیل و هل اردن یوما میاه مجبته
 و هل بیرون لی شانه و طفیل ادخر مکده صتمایه دپرلر اروام و جلیل
 خوش رایجه بی براتدر و جنبه میهک فتحه سی و جیک کسر بله بازار اسیدر
 اون کون طور رش ذی القعدة نک اداخرن آقصولری وارد مکده دن
 اشغه ده ایرانلی برابر در قالا لارقی و شانه ایله طفیل ابکی طاغده دپر

مکه دن اولور میل ابراقدر مقال بلال دن مقصد و ذومال خوش رایجه اولور
 کوسیلور یاتقی و محل مزبورده اولان صوی صوره کبروب یاتقی بابیه اولان
 ننی و استنهام و بوجله شوق و غرام و نطقش و اوام دارالهجرتن انما
 بلکه اعراضه باعث اوله دیو حضرت صدیقک دیدوک سینه مضمون سزنی و کتون
 سینی بودرکه هجرت ایدر چیستنا طوتر و کولکی حننه اولور استدر کاهلی ایچنده
 اولان صحت و عافیت برلور دینلسون که اهلی ایچنده مقیم ناسه تا سوره مداسدن
 ادف بیخی افریدر دیونصیحت بوکونه کلمات قلد و غن رسول علیه السلام حضرتک
 اعلام ایدر مکل رسول علیه السلام اللهم حبیب النینا المدینه کجنا مکله و اشده
 اللهم و صفا و بارک لنا فی صاعها و مدعا و انقل حاماها فاجعلها بالهجره دیدی
 دعای رسول بریاشنده ونا ایله حی مدینه دن کندی و حجه دیدکلری بقعه
 مزبورده به نقل ایدی مدت اقامه ظهره دکن او نورب احرام کیدر لدخی قالمق
 کیدرلر یوزاون درجه سفر ایدرلر یاتو وقتنده الجزینات دیدکلری منزله
 هو نزل صفة طریق بومرحله ده فودن تبه لر و یغزلر وارد حرم منالنده
 و اودنلق و ابری اغاجلر وارد مدت اقامه کچه دن انی درجه کچده کله قالمق
 کیدرلر یوز انی درجه سفر ایدرلر کون طوعون قرق درجه کچده طاف قدید
 دیدکلری منزله نزول ایدرلر صفة طریق برحقای و اسعدرکه اولنلی وار
 آدم بویجه بر مقدار طاشلی و قولی ییرلدخی وارد مدت اقامه انی درجه
 او تریب قالمق کیدرلر سکان درجه سفر ایدرلر کون باقته اون درجه
 قالد خلیص دیدکلری منزله نزول ایدرلر و خلیص ده بر حصن دن باعدا
 بر حوض واردرکه او زلفی سکان امدن ارتقدر و طتلوا شمه لری اولمقین
 قاون وقار پوز اکیلور و سایر مزروعات دن هر نه زمانده کرکه بولنور

برده

ذکر اولان حصی ابله حوصی امیر ارغون الناصری یا بدرمش امیر الحاج ایکن
وخلیص مزبور به وارزون اول عقبه السوابق دیر لایحه قومی یوقش
وارد که یا یاد بزه دکن بانه جند قدن فکر یعنی یوقشون خلاص بولدقه
اگرچه بردوزیردر وکن یولی ایری طاشلر اراسی اولمکن دوه لوت یانی
وقاد فرستمدن بروج اولور طوپ عربی لری خود ال اوزده کوتوردر
وخیلی زحمت ایله کجیلور مدته اقامه کیمه دن التشر درجه کبدکه تفکره قالار
کوچر اوز التی درجه یوردر کون هوغد قدن فکره التشر درجه کبدکه مدراج
دیدکلری بردن کج کلری کی فونر صفة طریق ها طب الیسر دیکله مروف
اولان خزمتیانی وقاطع الطریق اویناخی بومرحله ده در عکرتظنر عبر
آنکوه بنر کک کی احتراز اوزده اولور طاعنه بر طاریس وارد آنی دمدرج
غنائی دیر عشقانی وناار غارة وبنیانی کچینه دکن آندن انمز لوقواقده
یکری درجه بقیم اولوب ظهر یکری درجه قالد قد کوجر دیه دیدکلری
یرری کجوب یوزرق درجه کندکلری کی یا سواذانی وقتنده **جیلی المنفی**
دیدکلری بیره فونر لوقناغه طارذ المنفی دبر قادیر لر والخت دیدکلر
قاع الصغیر دخی بودر والاصل او تلوقلی صوادر مدته اقامه سکان درجه
کبدکه تفکره کیمه دن کوجر **بیلن مروه** التشر درجه ده واردر لک سیرب
اعز قدده صفة طریق بومرحله بر قریه در ادنه هجوم دیرلر وادی وفضا
داودنلق ودخی آقر صوری باقلری و باغچه لری دبستانلر بر لری وسازدن
اولری دشیخ کادی دخی بولنور اگر طاریر لر وچتن یولر وکجه سی شکل
مخلو دخی واردر مدته اقامه اذان ظهره یکری درجه قالنجه کوجر کبدر لر
طقتان درجه سنرا یدر لر اذان عصر دن یکری درجه مکره **سبیل الجرجی**
دیدکلری ممل وصول بولر لر صفة طریق بومرحله ده ساجد غایله دتفکره

بر واسجه اچجانی بیره کلورر بیده ساجد سیمونه و ساجد خیره ونبه
کلورر بیده عمره کتوره کلری بیدر در واعلام حرم کی طاع او سنده
دیکلش ایکی اوزون دیرک واردر حیریل علیه السلام نصب اتیدی دیر
مکه؛ مکر مبه اوج میل قالور بیده **شیشه** دیدکلری محل مضیق اورنا
مرور ایدوب وادی؛ **زهرا یه** کلورر بیده **شیشه کدا** دیدکلری طاعذن
و باب المعلى حدره سندن ایتر لر عادة قدیم وقانون قویم اوزره محل
مروف و مکان موصوفده یعنی جانب مرفدن روانه اولنان محل شریف
حلول آندکی مقامده نصب خیام ایدر لر و **حجاج** مزاحمین بالنیحاج خصوا
امیر الحاج ذوی الهبتناج عز واکرام واجلال اعظام ایله یعنی حضور تام
وختیوع مالا کلام برله مکه؛ مکر م، طوافه طالب و حجر اسوده یوز سور که
راعنب اولوب رسول علیه السلام حضرت لر سینه مدعا اولدن محله محل دعایه
وصول و بعد الاغاب باب السلام حرم بیت الخرامه دخول قیلور ایکن
مناسکده مذکور اولان قول اوزره طوافه مبارک و بعد الطواف صفا و مروه
میاننده سغیه سارعت قلد قدن فکره امیر الحاج ذوی الهبتناج محل شریف
قالد یعنی محله عودت ایدیک جناب سعادت مآب سیادت نصاب ذو
الظاهر والحب الظاهر فخر آل الرسول دذخرا اولاد البتول اعنی ابر لرا!
مکه؛ مکر مبه لازال کعبه وجوده مطافا لامر فی العالمین و زمزم وجوده مدارا
للا صد قاه الصالحین حضرت لری خیل و خشم و طبل و علم برله کند و خدمتده
اولان عسکر سلطان دجند خاقانیدن ماعدا فروخ عرب بر ساز و سلب
او کجه کلور لر اولاکتدابی و مقرب ادملری و امور مملکتده مدبر و مشیر
اولان مکرملری کلوب سعادت اوزره **سید** حضرت لر سینه خلعت شریفنر آوب

خدمت سینه کتور در کیدر در دخی بنوب امیر الحاج جانبته نوجه
 ایدیک امیر الحاج دخی یور بیوب سلام شورر آت اوزرتنه بری بر
 ایله مصافحه قلوب حرمت و عزت برله کلورر سباط فاخر و نعم متوافر
 چکله کی برده قلوب بین الناس فضل و حکومتش کوه خلاص اولدقه طوا
 بیت الحرامه مشغول اولوب شردی ایله نیک سکرته مکه دن منایه کیدر
 بر فرستدر و منادن مزدلفه دن عرفات بر فرستدر و هر بری اوتوز
 درجه ده قطع اولنور و شهر مزبورک طوزند. چیل عرفانده و قفیه
 طورلو عزوبه دکن بعد الخفوب الفزوب رجوع ایدرلر مزدلفیه ری جراً
 ایچون حصیاتی آننج جمع ایدرلر اول کجه آنده یا تورلر و بیام کوی
 جرات مناده اتارلر و هجاج عبادت منهاج اوج کون مناده نصب خیام
 ایدوب آنده یا تورلر و امیر الحاج پرا بنهاج یوم عید اضفوه کسوه؛ جدیده
 سید العتیقه کیدرر دکوه؛ عتیقه؛ خدام بیت الحرام میاننده قسمت
 اولنور و دخی ری جاردن صکره هجاج مکینه کلورلر طواف ایدرلر و الحال
 هجک فرایضی و ادایاتی و سنتی مواقت زمانیه و مکابنه ده ادا ایدرلر
 فضا؛ و طر قلده نکره حاجب مدینه به سفر ایدرلر الحات
 من مکه الی بیبوع و البرکه عوداً و العود احمد فی الکلام بزیاة محمد علیه
 السلام مکه دن هجاج عبادت منهاج بلر مروه سفر ایدرلر اول کجه یا تورلر
 ابرته سی یکلنور اذان ظهر بکری درجه قالدقه کوچرلر یوز اوان بش
 درجه کیدرلر اختام اذانی زمانده طارف کمد البرقا دیدکلری منزله نزل
 ایدر یکلنوب و یم کسدرده و کجه دن الی درجه کچکده کوچرلر یوز اوتوز
 درجه کیدرلر شروق دن اوتوز درجه کچکده مدیح دیدکلری علی کچرلر

دخی یکلنوب اذان ظهر زمانده کوچرلر طقس درجه کیدرلر دخی خلیص
 دیدکلری برده قونزلر اول کجه آنده یا تورلر ابرته سی صباح یکین دخی برلر
 اذان ظهر الی درجه قالدقه کوچرلر یوز قوق درجه سفر ایدرلر اختام
 اذانی وقتنده طارف قدید دیدکلری برده قونزلر قوق درجه اقامت نکره
 کوچرلر یوز قوق درجه کیدرلر جریات دیدکلری برده یکلنور شروق دن
 اوتوز درجه کچوب اذان ظهر بکری درجه قالدقه سفر ایدرلر طقس
 درجه کیدرلر عصر دن یکری درجه صکره رابع دیدکلری هله و اصل اولو
 آنده یا تورلر صباح یکین یوز دخی اذان ظهر اوتوز درجه قالدقه کوچرلر
 یوز قوق ابکی درجه سفر ایدرلر اختام وقتند بید الشریف قونزه قونزلر اول هله
 یم کسدرلر کجه دن قوق درجه کچکده کوچرلر یوز الی درجه کیدرلر قاع دیدکلر
 محلا آخرنده نزول ایدرلر شروق دن قوق درجه کچکده یکری درجه اقامت نکره
 کوچرلر ظهر اوتوز درجه قالدقه یوز یکری درجه سفر ایدرلر دخی اختام
 وقتنده قاع آخر آخرنده اینرلر یم کسدرلر و کجه دن الی درجه کچکده
 کوچرلر سکان درجه کیدرلر صباح وقتنده بدر دیدکلری برده قونزلر
 یمش درجه اقامت نکره ظهر دن یکری درجه اول کوچرلر یوز درجه سفر
 ایدرلر اختام نازنه اون درجه قالدقه وادی صفرا دیدکلری محله اینرلر
 صفا طریق بو مرحله ده طاغلو و باغچار و افرصور و طبراق دن تبه لر
 و اولر و نارله برلری وارد رده اقامت یکلنور کجه دن اتمن درجه
 کچینه طورلر دخی قانقارلر یوز اوان درجه سفر ایدرلر شروق دن اون
 درجه صکره جدیده دیدکلری برده قونزلر صفت طوبی جدیده بر قوی در
 طاغلو راسته سازدن اولری بولنور و دخی باغچلری وارد رده اقامت

اختام میکنی العنقیات دید کلری محله بر لغروب دن اون درجه مکره
قوز یوز اون درجه سفر ایدر لر مدته اقامت کیجه دن اونوز درجه
کچجه اونوز لر بعد کوچر لر یوز انش درجه کیدر لر شرفدن فرق درجه
صکره فسقیه طاز دید کلری محله قوز لر مدته اقامت اونوز درجه اقامت
ایدر لر صبح میکنی بر لغروب اذان ظهر اونوز درجه واراکن کیدر لر یوز مکره
درجه سفر ایدر لر بعد الغروب بتر درجه صکره جدید دید کلری محله
اینوب سکان درجه سفر ایدر لر کیجه دن کوچر لر تمی درجه سفر ایدر لر
کون طومر کن فسقیه برکه دید کلری بره ایتر لر مدته اقامت صبح میکنی
بر لر دالی درجه اقامت ایدر لر اذان ظهر اونوز درجه واراکن
کوچر لر یوز مکره درجه سفر ایدر لر نقب علی دید کلری مکان قطع ایدر لر
دخی عند الغروب ایتر لر کیجه دن فرق درجه کچجه طور لر دخی کوچر لر شرفدن
اونوز درجه کیدر لر کبی اخر الرمل دید کلری محله تزل ایدر لر صبح میکنی
بر لر دخی اونوز درجه اقامت نصکره اذان ظهر یکرمی درجه قالد قد
کوچر لر یوز اون درجه سفر ایدر لر اذان عصر دن اول سبوع دید کلری
محله وصول بولور لر اوج کون اقامت ایدر لر حسته حال و شکت بال اولوز
افاقت بولور لر دور یعنی کون ظهر دن فرق بس درجه ده کوچر لر یوز اون
بس درجه سفر ایدر لر اذان عصر دن یکرمی درجه صکره داری البقر
و دغونین دید کلری منزله اختام بلوب ویم کیدر لر دخی کوچر لر یوز
اونوز درجه کیدر لر شرفدن یکرمی درجه صکره سبع و غرا اذن بکر لر بعد
خلاص اولور لر وادی النار دید کلری برده قوز لر صبح میکنی بر لر ظهر دن
یکرمی درجه اول کوچر لر یوز اون درجه کیدر لر اختام زمانته طرا اهر ارای

دید کلری برده بکلنور لر ویم کیدر لر دخی کیجه دن یکرمی درجه کیدر لر
کوچر لر یوز مکره درجه کیدر لر صبح زمانته مغارة بنط دید کلری برده
قوز لر بکلنور لر اذان ظهر اونوز درجه قالد قد کوچر لر یوز مکره درجه
کیدر لر دخی اختام زمانته صحیح المومر دید کلری محله ایتر لر ویم کیدر لر
کیجه دن یکرمی درجه کیدر لر کبی کوچر لر یوز مکره درجه کیدر لر عقیق دید کلری
بر لر کچر لر دخی طاک بری اغادر کن الحور ا دید کلری محله ایتر لر اونوز درجه
اقامت نصکره ظهر الی درجه قالد قد کوچر لر یوز فرق درجه کیدر لر اختام
زمانته وادی خریان دید کلری محله قوز لر بکلنور لر ویم کیدر لر وکیجه دن
یکرمی درجه کیدر لر کوچر لر صکره یوز انش درجه کیدر لر حنک دید کلری
بر لر کچر لر دخی اگری فرسیده قوز لر شرفدن فرق درجه کیدر لر ویکرمی درجه
مقداری اونوز لر دخی کوچر لر یوز اون درجه کیدر لر عصر دن یکرمی درجه
کیدر لر کبی اگری دید کلری برده قوز لر اول کیجه آند، یا تزل جامع الکلام
احسن انذالید یوم الزحام ایدر حجاج عباده مناج سودایا زاد و عقیق
و شدة مشقة طریق ایله عجز و حیرتده و صیق ضحرتده ازاده لواینه دن
دینه دن شکایتده و حکایتده اولوزر و الحاح اکر انش و اوجوب استدر
حمله سی آج و مناج اکی جا بنمردن استقبال حاج ایچون ازله ارمال
اولنان ساء بر اقتدار و چند مصلحت گذار بنم جزیل و ماینل برله یقین
حیات بولور لر زمان اختیار لر بیج و تابیدن و عنان اقتدار لر عقد
اضطر ایدن خلاص بولور لر کوکی هر بره خوش حال و مرفه النبال اولور لر
قافله کافله ده کب دکار ایدر لر قیاده ن بیج و شر ایچون کیدر لر المغنه
وصانغه مایل جزئی قایده به قابل معاملة ایدر لر آدم لر بولور لر اقیه اصیت

ویناعه؛ مرد و سینه اورا تا قله اول نور و الحاصل بر قلعه
خلاص بر لپچی اذان ظهره انشور درجه قالمش ایکن عزم سفر ایدر لر یوز
یتن درجه کیدر لر احشام زماننده سفرش انشام دید کلری منزله
تزل قول لر و یم کیدر لر کجه دن فرق درجه کیدر لر کجه کوی کوچر لر
طالت یری اغرد قدّه الوجه دید کلری عله وصول بولر لر و بکلنوب
فرق درجه اقامت ایدر لر سده اذان ظهره بکوی درجه وار ایکن
کوچر لر یوز الی درجه کیدر لر سزوقدن فرق درجه کیدر لر کجه وادی
تلبه دید کلری منزله تزل ایدر لر بکلنوب بکوی درجه اقامت فیلور
ظهره او یوز درجه وار ایکن کوچر لر یوز او توز درجه کیدر لر مغرب زماننده
فیلور الغزازی نام عله وصول بولر لر بکلنوب و یم کیدر لر دخی کجه دن
فرق درجه کیدر لر کوچر لر یوز اون درجه کیدر لر طالت یری اغرمزدن
اون درجه اول اللم دید کلری عله ایتر لر ایکن کون صباح یکند نکره
فرق درجه وار ایکن ظهره کوچر لر یوز الی درجه کیدر لر سیدی موزوق
الکفافی قرینده احشام زماننده ایتر لر بکلنوب کجه دن بکوی درجه
قالد قدّه شق الیچوز دید کلری بیله کلور لر طور میوب کیدر لر ویول
الل درجه سفر ایدر لر و سزوقدن او توز درجه کیدر لر دار السلطان
دید کلری عله وصول بولر لر بکلنوب بکوی درجه دخی اقامت نکره
ظهره فرق درجه دخی وار ایکن قالمش کیدر لر یوز او توز درجه سفر
ایدر لر اذان عصر دن او توز درجه عله کلور لر عله دید کلری عله و هو
بولر لر اول کجه آند یا تزل در اخچا اذان ظهره انشور درجه قالد قدّه
کوچر لر یوز اون درجه سفر ایدر لر اذان مغرب دن اون درجه اول الشمه

59 نام عله وصول بولر لر کجه دن یتن درجه کیدر لر عله قالمش کسان
درجه سفر ایدر لر دخی سزوقدن اون درجه کیدر لر عله شیون انشور
دید کلری عله ایتر لر بکلنوب عله الی درجه اقامت نکره یوز او توز
درجه سفر نکره احشام زماننده عله الطواشی دید کلری منزله تزل
ایدر لر بکلنوب و یم کیدر لر کجه دن فرق درجه کیدر لر عله قالمش یوز
درجه سفر ایدر لر کون طوعذ دخی زماننده شمی دید کلری عله و خول
ایدر لر بکلنوب و یتن درجه اقامت ایدر لر و ظهره بکوی درجه
قالد قدّه کوچر لر یوز بکوی درجه کیدر لر المظله دید کلری عله فریزر
و بکلنوب و کجه دن بکوی درجه کیدر لر کجه کیدر لر لحم العظام قرینده
دار لر که شرفه بنی عطیه دیکله مشهور در سزوقدن فرق درجه
کیدر لر کجه صبح بکین آند بیوب بکوی درجه قوار ایدوب کوچر لر
ظهره او توز درجه قالد قدّه یوز فرق درجه کیدر لر احشام زماننده
بین البرمین دید کلری عله تزل اولور که دار المغاربه دیکله
مذکور در یم کیدر لر و کجه دن او توز درجه کیدر لر کجه کوچر لر
یوز کسان درجه کیدر لر اذان ظهره او توز درجه قالد قدّه عقبه به
واصل اولور لر بیتزلده عله حجاج مزاحمین بالقیحاج آج و محتاج
اولور حقا که سفر طویل و زاد ایله قلیل اولد قدّه تاب سب اقامت دن
دلو جان اضطرار به و آتش عطش دن روح و روان انشور به جمع
و سهر دن انسان و حیوان زار و زبون و مسافه؛ بعیده قطع ایکنله
چکد کلری بلا حد دن بیرون اگرچه السفر قطة من السفر هوا سیله
عنی و درویش و بیگانه و خویش حریق نار عنا و غریق دمع بلا اولور

ولكن الجزاء على قدر المشقة معنای وحدیت الحج المبرور لیس له جزاء
 الا الجنة فوای تلی قلب قرچ و تثنی جگر جریج ایدوب محراب دعا
 اولان جانب سمایه ناظر و حمد ایله شکر و ثنا ذکر ایکن جانب مهرن
 حجابی استبدال ایچون ارسال اونان عقبه جیلر بتیوب بر وجهله رزق
 و نعمت کتوردور که قلم ایله تطیری در قلعه خیر بری بتیور و متصور دکلدور
 ماکولیدن ماغدا اکراجره و کوالیله و اکریج و شرا ایله بیایم دوایب
 دخی بولنور و الحاصل اسباب معاش استظام بولوب کوکی کبی خوش حال اولیجن
 ندای الرحیل الرحیل برله قالقار لو کیدر لر اذان ظهره او توز درجه قالدق
 کوچولر بیای العلابی دید کله کلری محله کلور لر اختتام زماننده و لکن کجوب
 کیدر لر پنجا دید کلری محله دکن بوز او توز درجه سفر ایدوب بکرمب
 درجه کچنجه کچه دن بکلنور لو ویم کدر لر دخی کیدر لر بوز او توز بس
 درجه سفر ایدر لر دخی شروق دن یکوی درجه کچد کده تخل دید کلری محله
 وصول بولور لوصباح بکین آنده بر لر فرق درجه اقامت ایدر لر ظهر دن
 او توز درجه اول کوچولر و بوز او توز درجه کند کلری کبی اختتام زماننده
 شیه بنی اسرائیل دید کلری محله اور تا سنده بکلنوب ویم کدر لر
 یاسونار دنن یکوی درجه اولد دخی کبی کوچولر دخی شروق دن فرق درجه
 کچد کده وادی الخزوبه دید کلری محله کچولر دخی بکلنوب اون بس
 درجه اقامتد نغوره ظهره او توز بس درجه وارا ایکن کوچولر وادی
 القباب دید کلری محله کچولر راس المنصرف دید کلری محله ایدر لر اختتام
 زماننده فرق درجه سفر ایدر لر هل مز بورد بکلنوب دخی اذان ظهر دن
 یکوی درجه اول کیدر لر تجرد نام محله کلور لر بکلنور و فرق درجه

اناس نکل

اقامتد نغوره کوچولر کسان درجه سفر ایدر لر راس المنفرج دید کلری
 منزله تزل ایدر لر اختتام زماننده بکلنور و کیدر لر کچه دن التوز درجه
 کچد کده مصانع دید کلری بر کچیلور دخی شروق دن فرق درجه صکره
 بکلنور لر بونقد بیره بولر اون درجه سفر ایتن اولور لر دبا محله بکری
 درجه اقامتد نغوره ظهره او توز درجه وارا ایکن طغان درجه کیدر لر
 اذان عصر دن بکری درجه صکره البوسید دید کلری محله کلور لر ویم
 کدر لر و دخی کیدر لر کچه دن التوی درجه کچد کدی کبی بکش درجه سفر
 ایتد کد نغوره البرکه دید کلری محله واصل اولور صدقات پادشاهی
 و حسنات سنشاهیدن حجاج بر ایتهاج ایله امیر الحاج حضرتلرینه
 ساهل فاخر و نعم متوافر چکلوب جرب د شیرینه سیراب اولوب مزید
 ثواب کامیاب جهان بنانی و دوام دولت سؤکت خاقانی با سنده دعا

دستار لولنور قرین قبول رب العالمین

ورھین اجابت خدای معین

اوله امین اللهم

امین

۲